

Ìwé Ìyìnre Luku

¹ Ọpọ èniyàn ni ó ti dáwólé títo àwọn ǹnkan ẁn-
on-ni jọ lẹseese, èyí tí ó ti múlẹ̀ ̀sinšin láàrín wa,

² àní gégé bí àwọn iránse ọ̀rọ̀ nàà, tí ó se ojú ẁn
látí ìbèrè tí fi lé wa lẹwọ̀.

³ Nítorí nàà, ó sì yẹ fún èmi pẹ̀lú, látí kọ̀wé sí ọ
lẹseese bí mo ti wádíí ohun gbogbo fínní fínní sí látí
ìpilẹ̀se, Teofilu ọ̀lọ́lá jùlọ̀,

⁴ kí iwọ́ kí ó le mọ ọ̀títọ̀ ohun ẁn-on-ni, tí a ti kọ̀
ọ̀.

Àsọtẹ̀lẹ̀ nípa ibí Johanu onítẹ̀bọ̀mi

⁵ Nígbà ọ̀jọ̀ Herodu ọ̀ba Judea, àlùfáà kan wà, látí
ìran Abijah, orúkọ̀ rẹ̀ a máa jẹ̀ Sekariah: aya rẹ̀ sì
se ọ̀kan nínú àwọn ọ̀mọ̀b̀nrin Aaroni, orúkọ̀ rẹ̀ a sì
máa jẹ̀ Elisabeti.

⁶ Àwọn méjèjèjì sì se olódodo níwájú Ọ̀lọ̀run, ẁn
ń rìn ní gbogbo ọ̀fin àti ìlànà Olúwa ní àlẹ̀gàn.

⁷ ̀Sùgbọ̀n ẁn kò ní ọ̀mọ̀, nítorí tí Elisabeti yàgàn;
àwọn méjèjèjì sì di arúgbó.

⁸ Ó sì se, nígbà tí ó ń se ìṣe àlùfáà níwájú Ọ̀lọ̀run
ni àkókò tirẹ̀.

⁹ Bí ìṣe àwọn àlùfáà, ipa tirẹ̀ ni látí máa fi t̀r̀arí
jóná, nígbà tí ó bá wọ̀ inú tẹ̀pili Olúwa lọ̀.

¹⁰ Gbogbo ìjọ̀ àwọn èniyàn sì ń gbàdúra lóde ní
àkókò sisun t̀r̀arí.

11 Angẹli Olúwa kan sì fi ara hàn án, ó dúró ní apá ọ̀tún pẹ̀pẹ̀ tùràrí.

12 Nígba tí Sekariah sì rí i, orí rẹ̀ wú, ẹ̀rù sì bà á.

13 Şùgbọ̀n angẹli náà wí fún un pé, “Má bẹ̀rù, Sekariah: nítorí tí àdúrà rẹ̀ gbà; Elisabeti aya rẹ̀ yòò sì bí ọ̀mọ̀kùnrin kan fún ọ̀, ìwọ̀ ó sì sọ̀ orúkọ̀ rẹ̀ ní Johanu.

14 Ọ̀un yòò sì jẹ̀ ayọ̀ àti ìdùnnú fún ọ̀, ènìyàn púpọ̀ yòò sì yọ̀ sí ìbí rẹ̀.

15 Nítorí ọ̀un ó pọ̀ níwájú Olúwa, kì yòò sì mu ọ̀tí wáinì, bẹ̀ẹ̀ ni kì yòò sì mu ọ̀tí líle; yòò sì kún fún Ẹ̀mí Mímọ̀ àní láti inú ìyá rẹ̀ wá.

16 Ọ̀un ó sì yí ènìyàn púpọ̀ padà nínú àwọn ọ̀mọ̀ Israeli sí Olúwa Ọ̀lọ̀run wọn.

17 Ẹ̀mí àti agbára Elijah ni Olúwa yóò sì fi şáájú rẹ̀ lọ̀, láti pa ọ̀kàn àwọn baba dà sí ti àwọn ọ̀mọ̀, àti ti àwọn aláìgbọ̀ràn sí ọ̀gbọ̀n àwọn olóòtítọ̀; kí ó le pèsè àwọn ènìyàn tí a múra sílẹ̀ de Olúwa.”

18 Sekariah sì wí fún angẹli náà pé, “Àmì wo ni èmi ó fi mọ̀ èyí? Èmi sá ti di àgbà, àti Elisabeti aya mi sì di arúgbó.”

19 Angẹli náà sì dáhùn ó wí fún un pé, “Èmi ni Gabrieli, tí máa n dúró níwájú Ọ̀lọ̀run; èmi ni a rán wá láti sọ̀ fún ọ̀, àti láti mú ìròyìn ayọ̀ wọ̀nyí fún ọ̀ wá.

20 Sì kíyèsì i, ìwọ̀ ó yadi, ìwọ̀ kì yòò sì le fọ̀hùn, tí tí ọ̀jọ̀ náà tí nńkan wọ̀nyí yòò fi şẹ̀, nítorí ìwọ̀ kò gba ọ̀rọ̀ mi gbọ̀ tí yòò şẹ̀ ní àkókò wọn.”

1:11 Lk 2.9; Ap 5.19.   1:13 Lk 1.30,60.   1:15 Nu 6.3; Lk 7.33.

1:17 Mt 11.14; 17.13; Ml 4.5.   1:19 Da 8.16; 9.21; Mt 18.10.

21 Àwọn ènìyàn sì n dúrò de Sekariah, ẹnu sì yà wọn nítorí tí ó pẹ nínú ẹ̀mpìlì.

22 Nígba tí ó sì jáde wá, òun kò le bá wọn sọrọ. Wọn sì kiyèsì wí pé ó ti rí ìran nínú ẹ̀mpìlì, ó sì n ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ sí wọn, nítorí tí ó yadi.

23 Ó sì ẹ̀, nígba tí ojó iṣẹ̀ ìsìn rẹ̀ pé, ó lọ sí ilé rẹ̀.

24 Lẹ́yìn èyí ni Elisabeti aya rẹ̀ lóyún, ó sì fi ara rẹ̀ pamọ̀ ní oṣù márùn-ún,

25 Ó sì wí pé, “Báyí ni Olúwa ẹ̀ fun mi ní ojó tí ó síjù wò mí, láti mú ẹ̀gàn mi kúrò láàrín àwọn ènìyàn.”

Ìṣọ̀tẹ̀lẹ̀ ibi Jesu

26 Ní oṣù kẹfà Ọlọrun sì rán angẹ̀li Gabrieli sí ilú kan ní Galili, tí à n pè ní Nasareti,

27 sí wúndiá kan tí a ẹ̀lẹ̀rì láti fẹ̀ fún ọ̀kúnrin kan, tí a n pè ní Josefú, tí ìdílé Dafidi; orúkọ wúndiá náà a sì máa jẹ̀ Maria.

28 Angẹ̀li náà sì tọ̀ ọ̀ wá, ó ní, “Àlàáfíà fun ọ̀, iwọ ẹ̀ni tí a kojú sí ẹ̀ ní oore, Olúwa n bẹ̀ pẹ̀lú rẹ̀.”

29 Ẹ̀gbọ̀n ọ̀kàn Maria kò lẹ̀lẹ̀ nítorí ọ̀rọ̀ náà, ó sì rò nínú ara rẹ̀ pé, irú kíkí kín ni èyí.

30 Ẹ̀gbọ̀n angẹ̀li náà wí fún un pé, “Má bẹ̀rù, Maria, nítorí iwọ ti rí ojúrere lódò Ọlọrun.

31 Iwọ yòò lóyún nínú rẹ̀, iwọ ó sì bí ọ̀mọ̀kúnrin kan, iwọ ó sì pe orúkọ rẹ̀ ní JESU.

32 Òun ó pọ̀, ọ̀mọ Ọ̀gá-ògo jùlọ ni a ó sì máa pè é, Olúwa Ọlọrun yòò sì fi ìtẹ̀ Dafidi baba rẹ̀ fún.

33 Yòò sì jẹ ọ̀ba lórí ilé Jakọbu tí tí láé; ìjọba rẹ̀ kì yòò sì ní ìpẹ̀kun.”

34 Nígba náà ni Maria béèrè lẹwọ angẹli náà pé, “Èyí yóò ha ti ẹ rí bẹẹ, nígbà tí èmi kò tí ì mọ ọkùnrin.”

35 Angẹli náà sì dáhùn ó sì wí fún un pé, “Èmí Mímọ yóò tọ ọ wá, agbára Ogá-ògo jùlọ yóò síji bọ ọ. Nítorí náà ohun mímọ tí a ó ti inú rẹ bí, Ọmọ Ọlọrun ni a ó máa pè é.

36 Sì kíyèsì i, Elisabeti ìbátan rẹ náà yóò sì ní ọmọkùnrin kan ní ògbólógbòó rẹ, èyí sì ní oşù kẹfà fún ẹnì tí à n pè ní àgàn.

37 Nítorí kò sí ohun tí Ọlọrun kò le ẹ.”

38 Maria sì dáhùn wí pé, “Wò ó ọmọ ọdọ Olúwa; kí ó rí fún mi gégé bí ọrọ rẹ.” Angẹli náà sì fi í sílẹ lọ.

Maria bẹ Elisabeti wò

39 Ní àkókò náà ni Maria sì dìde, ó lọ kánkán sí ilẹ òkè, sí ilú kan ní Judea;

40 Ó sì wọ ilé Sekariah lọ ó sì kí Elisabeti.

41 Ó sì ẹ, nígbà tí Elisabeti gbọ kíkí Maria, ọlẹ sọ nínú rẹ; Elisabeti sì kún fún Èmí Mímọ,

42 Ó sì ké ní ohùn rara, ó sì wí pé, “Alábùkún fún ni ìwọ nínú àwọn obìnrin, alábùkún fún sì ni ọmọ tí ìwọ yóò bí.

43 Èéşe tí èmi fi rí irú ojúrere yìí, tí ìyá Olúwa mi ìbá fi tọ mí wá?

44 Sá wò ó, bí ohùn kíkí rẹ ti bọ sí mi ní etí, ọlẹ sọ nínú mi fún ayọ.

45 Alábùkún fún sì ni ẹnì tí ó gbàgbọ, nítorí ǹnkan wọnyí tí a ti sọ fún un láti ọdọ Olúwa wá yóò ẹ.”

Orin Maria

46 Maria sì dáhùn, ó ní:

“Okàn mi yin Olúwa lógo.

⁴⁷ Èmí mi sì yò sí Ọlọrun Olùgbàlà mi.

⁴⁸ Nítorí tí ó síjú wo ìwà ìrẹ̀lẹ̀
omọ̀b̀nrin ọ̀dọ̀ rẹ̀. Sá wò ó,

láti ìsinsin yíí lọ gbogbo ìran èniyàn ni yóò máa pè
mí ní alábùkún fún.

⁴⁹ Nítorí ẹ̀ni tí ó ní agbára ti ẹ̀ ohun tí ó tóbi fún
mi;

Mímọ̀ sì ni orúkọ rẹ̀.

⁵⁰ Àánú rẹ̀ sì n bẹ̀ fún àwọn tí ó bẹ̀rù rẹ̀,
láti ìrandíran.

⁵¹ Ó ti fi agbára hàn ní apá rẹ̀;
o ti tú àwọn onígbeéraga ká ní ìrònú ọkàn wọn.

⁵² Ó ti mú àwọn alágbára kúrò lóri itẹ̀ wọn,
o sì gbé àwọn onírẹ̀lẹ̀ lékè.

⁵³ Ó ti fi ohun tí ó dára kún àwọn tí ebi n pa
ó sì rán àwọn ọlọ̀rọ̀ padà ní ọ̀fo.

⁵⁴ Ó ti ran Israẹ̀li omọ̀ ọ̀dọ̀ rẹ̀ lówọ̀,
ní ìrántí àánú rẹ̀;

⁵⁵ sí Abrahamu àti àwọn ìran rẹ̀ láéláé, baba wa,
àti bí ó ti sọ̀ fún àwọn baba wa.”

⁵⁶ Maria sì jókòó tì Elisabeti níwọn oşù mẹ̀ta, ó sì
padà lọ sí ilé rẹ̀.

Ìbí Johanu onítẹ̀bomi

⁵⁷ Nígbà tí ọ̀jọ̀ Elisabeti pé tí yóò bí; ó sì bí
omọ̀kúnrin kan.

⁵⁸ Àwọn aládùúgbò, àti àwọn ìbátan rẹ̀ gbọ̀ bí
Olúwa ti fi àánú nlá hàn fún un, wọn sì bá a yò.

59 Ó sì ẹ̀, ní ọ̀jọ̀ kejọ̀ wọ̀n wá láti kọ̀ ọ̀mọ̀ náà nílà; wọ̀n sì fẹ̀ sọ̀ orúkọ̀ rẹ̀ ní Sekariah, gẹ̀gẹ̀ bí orúkọ̀ baba rẹ̀.

60 Ìyá rẹ̀ sì dáhùn, ó ní, “Bẹ̀ẹ̀ kọ̀! Johanu ni a ó pè é.”

61 Wọ̀n sì wí fún un pé, “Kò sí ọ̀kan nínú àwọ̀n ará rẹ̀ tí à ń pè ní orúkọ̀ yí.”

62 Wọ̀n sì ẹ̀ àpẹ̀ẹ̀rẹ̀ sí baba rẹ̀, bí ó ti ń fẹ̀ kí a pè é.

63 Ó sì béèrè fún wàláà, ó sì kọ̀ ọ̀ wí pé, “Johanu ni orúkọ̀ rẹ̀.” Ẹ̀nu sì ya gbogbo wọ̀n.

64 Ẹ̀nu rẹ̀ sì sí lógán, okùn ahọ̀n rẹ̀ sì tú, ó sì sọ̀rọ̀, ó sì ń yin Olọ̀run.

65 Ẹ̀rù sì ba gbogbo àwọ̀n tí ń bẹ̀ ní agbègbè wọ̀n, a sì ròyìn gbogbo nńkan wọ̀nyí ká gbogbo ilẹ̀ òkè Judea.

66 Ó sì jẹ̀ ohun ìyanu fún gbogbo àwọ̀n tí ó gbọ̀ nípa rẹ̀, wọ̀n sì tò ó sínú ọ̀kàn wọ̀n, wọ̀n ń wí pé, “Ìrú-ọ̀mọ̀ kín ni èyí yòò jẹ?” Nítorí tí ọ̀wọ̀ Olúwa wà pèlú rẹ̀.

Orin Sakariah

67 Sekariah baba rẹ̀ sì kún fún Ẹ̀mí Mímọ̀, ó sì sọ̀tẹ̀lẹ̀, ó ní:

68 “Olùbùkún ni Olúwa Olọ̀run Israẹ̀li; nítorí tí ó ti bojú wò, tí ó sì ti dá àwọ̀n ènìyàn rẹ̀ nídè,

69 Ó sì ti gbé ìwo ìgbàlà sókè fún wa ní ilẹ̀ Dafidi ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ rẹ̀;

70 (bí ó ti sọ̀tẹ̀lẹ̀ láti ẹ̀nu àwọ̀n wòlú rẹ̀ mímọ̀ tipẹ̀tipẹ̀),

71 Pé, a ó gbà wá là lẹ̀wọ̀

àwọn ọtá wa àti lẹwọ àwọn tí ó kórìíra wá.
⁷² Láti ẹ àánú tí ó ẹ̀lẹ́rí fún àwọn baba wa,
 àti láti rántí májẹmú rẹ mímọ,
⁷³ ìbúra tí ó ti bú fún Abrahamu baba wa,
⁷⁴ láti gbà wá lẹwọ àwọn ọtá wa,
 kí àwa kí ó lè máa sìn láìfòyà,
⁷⁵ ni ìwà mímọ àti ní ọ̀dodo níwájú rẹ, ní ojọ ayé
 wa gbogbo.

⁷⁶ “Àti iwọ, ọmọ mi, wòlì Ọgá-ògo jùlọ ni a ó máa pè
 ọ:
 nítorí iwọ ni yóó ẹ́ájú Olúwa láti tún ọ̀nà rẹ ẹ;
⁷⁷ láti fi ìmọ̀ ìgbàlà fún àwọn ènìyàn rẹ
 fún ìmúkúró ẹ̀şẹ̀ wọn,
⁷⁸ nítorí ìyọ̀nú Ọlórún wà;
 nípa èyí tí ìlà-òdùn láti ọ̀kẹ̀ wá bojú wò wá,
⁷⁹ Láti fi ìmọ̀lẹ̀ fún àwọn tí ó jókòó ní
 ọ̀kùnkùn àti ní ọ̀jìjì ikú,
 àti láti fi ẹ̀şẹ̀ wa lé ọ̀nà àlàáfíà.”
⁸⁰ Ọmọ náà sì dàgbà, ó sì le ní ọ̀kàn, ó sì n gbé ní
 ijù tí tí ó fi dì ojọ̀ ìfihàn rẹ̀ fún Israẹli.

2

Ìbí Jesu

¹ Ó sì ẹ ní ojọ̀ wọ̀n-ọ̀n-nì, àşẹ̀ ti ọ̀dọ̀ Kesari Augustu jáde wá pé, kí a kọ̀ orúkọ̀ gbogbo ayé sínú ìwé.

² (Èyí ni ìkọ̀ sínú ìwé èkínní tí a ẹ nígbà tí Kirene fi jẹ̀ baálẹ̀ Siria.)

1:76 Lk 7.26; Ml 4.5.   **1:77** Mk 1.4.   **1:78** Ml 4.2; Ef 5.14.   **1:79**
 Isa 9.2; Mt 4.16.   **1:80** Lk 2.40; 2.52.   **2:1** Lk 3.1.

³ Gbogbo àwọn ènìyàn sì lọ láti kọ orúkọ wọn sínú ìwé, olúkúlùkù sí ilú ara rẹ.

⁴ Josefu pèlú sì gòkè láti Nasareti ni Galili, sí ilú Dafidi ní Judea, tí à ń pè ní Bẹtilẹhemu; nítorí tí iran àti ìdílé Dafidi ní í ẹ,

⁵ láti kọ orúkọ rẹ, pèlú Maria aya rẹ àfẹsọnà, tí oyún rẹ tí tó bí.

⁶ Ó sì ẹ, nígbà tí wọn wà níbẹ, ojọ rẹ pé tí òun yóò bí.

⁷ Ó sì bí àkọbí rẹ ọmọkùnrin, ó sì fi ọjá wé e, ó sì tẹ ẹ sínú ibùjẹ ẹran; nítorí tí ààyè kò sí fún wọn nínú ilé èrò.

Àwọn olùṣọ-àgùntàn àti àwọn angẹli

⁸ Àwọn olùṣọ-àgùntàn ń bẹ tí wọn ń gbé ní ilú náà, wọn ń ṣọ agbo àgùntàn wọn ní òru ní pápá tí wọn ń gbé.

⁹ Angẹli Olúwa sì yọ sí wọn, ògo Olúwa sì ràn yí wọn ká, ẹrù sì bà wọn gidigidi.

¹⁰ Angẹli náà sì wí fún wọn pé, “Má bẹrù: sá wò ó, mo mú iyìnrere ayọ òlálá fún yín wá, tí yóò ẹ ti ènìyàn gbogbo.

¹¹ Nítorí a ti bí Olùgbàlà fún yín lónìí ní ilú Dafidi, tí í ẹ Kristi Olúwa.

¹² Èyí ni yóò sì ẹ àmì fún yín; ẹyin yóò rí ọmọ ọwọ tí a fi ọjá wé, ó dùbúlẹ ní ibùjẹ ẹran.”

¹³ Ọpọlọpọ ogun ọrun sì darapọ mọ angẹli náà ní ọjìjì, wọn ń yin Ọlọrun, wí pé,

¹⁴ “Ògo ni fún Ọlọrun lókè ọrun, àti ní ayé àlàáfíà, ìfẹ inú rere sí ènìyàn.”

2:4 Lk 1.27.   **2:9** Lk 1.11; Ap 5.19.   **2:11** Jh 4.42; Ap 5.31; Mt 16.16; Ap 2.36.   **2:12** 1Sa 2.34; 2Qb 19.29; Isa 7.14.   **2:14** Lk 19.38; 3.22.

15 Ó sì ẹ̀, nígbà tí àwọn àngẹ̀lì nàà padà kúrò lódò wọn lọ sí ọ̀run, àwọn olùṣọ̀-àgùntàn nàà bá ara wọn sọ pé, “È jẹ́ kí á lọ tààrà sí Bẹ̀tìlẹ̀hẹ̀mu, kí á lè rí ohun tí ó ẹ̀, tí Olúwa fihàn fún wa.”

16 Wọn sì wá lẹ́gán, wọn sì rí Maria àti Josefu, àti ọ̀mọ ọ̀wọ̀ nàà, ó dùbúlẹ̀ nínú ibùjẹ̀ ẹ̀ran.

17 Nígbà tí wọn sì ti rí i, wọn sọ ohun tí a ti wí fún wọn nípa ti ọ̀mọ̀ yí.

18 Ẹ̀nu sì ya gbogbo àwọn tí ó gbọ̀ sí nńkan wọ̀nyí tí a ti wí fún wọn láti ọ̀dọ̀ àwọn olùṣọ̀-àgùntàn wá.

19 Sùgbọ̀n Maria pa gbogbo nńkan wọ̀nyí mọ̀, ó n rọ̀ wọn nínú ọ̀kàn rẹ̀.

20 Àwọn olùṣọ̀-àgùntàn sì padà lọ, wọn n fi ọ̀go fún Ọ̀lọ̀run, wọn sì yín ín, nítorí ohun gbogbo tí wọn ti gbọ̀ àti tí wọn ti rí, bí a ti wí i fún wọn.

A gbé Jesu kalẹ̀ nínú Tẹ̀mpìlì

21 Nígbà tí ọ̀jọ̀ méjọ̀ sì pé láti kọ ọ̀mọ̀ nàà nílà, wọn pe orúkọ rẹ̀ ní Jesu, bí a ti sọ ọ̀ tẹ̀lẹ̀ láti ọ̀dọ̀ àngẹ̀lì nàà wá kí á tó lóyún rẹ̀.

22 Nígbà tí ọ̀jọ̀ iwẹ̀nù Maria sì pé gẹ́gẹ́ bí ọ̀fin Mose, Josefu àti Maria gbé Jesu wá sí Jerusalemu láti fi i fún Olúwa

23 (bí a ti kọ ọ̀ sínú ọ̀fin Olúwa pé, “Gbogbo ọ̀mọ ọ̀kúnrin tí ó ẹ̀ àkọ̀bí, ọ̀un ni a ó pè ní mí mọ̀ fún Olúwa”),

24 àti láti rú ẹ̀bọ̀ gẹ́gẹ́ bí èyí tí a wí nínú ọ̀fin Olúwa: “Àdàbà méjì tàbí ọ̀mọ ẹ̀yẹ̀lé méjì.”

25 Sì kiyèsì i, ọ̀kúnrin kan wà ní Jerusalemu, orúkọ rẹ̀ a máa jẹ́ Simeoni; ọ̀kúnrin nàà sì ẹ̀ olóótítọ̀ àti

olùfokànsìn, ó n retí ìtùnú Israẹli, Ẹmí mímọ̀ sì bà lé e.

²⁶ A sì ti fihàn án láti ọ̀dọ̀ Ẹmí Mímọ̀ náà wá pé, òun kì yóò rí ikú, kí ó tó rí Kristi Olúwa.

²⁷ Ó sì ti ipa Ẹmí wá sínú tẹ̀pili. Nígba tí àwọn òbí rẹ̀ sì gbé Jesu wá, láti ẹ̀e fún un bí ìṣe ọ̀fin.

²⁸ Nígba náà ni Simeoni gbé e ní apa rẹ̀, ó fi ìbùkún fún Olórún, ó ní:

²⁹ “Olúwa Olódùmarè, nígba yìi ni ó tó jòwọ̀ ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ rẹ̀ lówọ̀ lọ̀,
ní àlàáfíà, gégé bí ọ̀rọ̀ rẹ̀.

³⁰ Nítorí tí ojú mi ti rí ìgbàlà rẹ̀ ná,

³¹ tí ìwọ̀ ti pèsè sílẹ̀ níwájú ènìyàn gbogbo;

³² ìmọ̀lẹ̀ láti mọ̀ sí àwọn aláìkọ̀là,
àti ògo Israẹli ènìyàn rẹ̀.”

³³ Ẹnu sì ya Josefu àti iyá rẹ̀ sí nńkan tí a n sọ̀ sí i wọ̀nyí.

³⁴ Simeoni sì sùre fún wọn, ó sì wí fún Maria iyá rẹ̀ pé, “Kíyèsì i, a gbé ọ̀mọ̀ yìi kalẹ̀ fún ìṣubú àti ìdìde ọ̀pọ̀ ènìyàn ní Israẹli; àti fún àmì tí a n sọ̀rọ̀-òdì sí;

³⁵ (idá yóò sì gún ìwọ̀ náà ní ọ̀kàn pẹ̀lú) kí á lè fi ìrònú ọ̀pọ̀ ọ̀kàn hàn.”

³⁶ Ẹnìkan sì n bẹ̀, Anna wòlî, ọ̀mọ̀bínrin Penueli, nínú ẹ̀yà Aşeri: ọ̀jọ̀ ogbó rẹ̀ pọ̀, ó ti bá ọ̀kọ̀ gbé ní ọ̀dún méje láti ìgbà wúndiá rẹ̀ wá;

³⁷ Ó sì ẹ̀e opó títí ó fi di ẹ̀ni ọ̀dún mérénlélógòrin, ẹ̀ni tí kò kúrò ní tẹ̀pili, sùgbọ̀n ó n fi àwẹ̀ àti àdúra sin Olórún lósàn án àti lóru.

38 Ó sì wólẹ ní àkókò nàà, ó sì dúpẹ lẹwọ Olórun pẹlú, ó sì sọrọ rẹ fún gbogbo àwọn tí ó ń retí ìdàndè Jerusalemu.

39 Nígba tí wọn sì ti ẹ nńkan gbogbo tán gégé bí òfin Olúwa, wọn padà lọ sí Galili, sí Nasareti ilú wọn.

40 Ọmọ nàà sì ń dàgbà, ó sì ń lágbara, ó sì kún fún ogbọn: oore-ọfẹ Olórun sì ń bẹ lára rẹ.

Odọmọkùnrin Jesu ni ẹmpili

41 Àwọn òbí rẹ a sì máa lọ sí Jerusalemu ní ọdọdún sí àjọ ìrékojá.

42 Nígba tí ó sì di ọmọ ọdún méjìlá, wọn gòkè lọ sí Jerusalemu gégé bí ịse àjọ nàà.

43 Nígba tí ọjọ wọn sì pé bí wọn ti ń padà bọ, ọmọ nàà, Jesu dúró lẹyìn ní Jerusalemu; Josefu àti iyá rẹ kò mò.

44 Sùgbọn wọn ẹe bí ó wà ní ẹgbẹ èrò, wọn rin ìrìn ọjọ kan; wọn wá a kiri nínú àwọn ará àti àwọn ojúlùmọ wọn.

45 Nígba tí wọn kò sì rí i, wọn padà sí Jerusalemu, wọn ń wá a kiri.

46 Ó sì ẹe, lẹyìn ọjọ mẹta wọn rí i nínú ẹmpili ó jókòó ní àarín àwọn olùkòni, ó ń gbọ tiwọn, ó sì ń bi wọn léèrè.

47 Ẹnu sì ya gbogbo àwọn tí ó gbọ ọrọ rẹ fún ọye àti ìdáhùn rẹ.

48 Nígba tí wọn sì rí i, háà ẹe wọn, iyá rẹ sì bi í pé, “Ọmọ, ẹẹşe tí ìwọ fi ẹe wá bẹẹ? Sá wò ó, baba rẹ àti ẹmi tí ń fi ìbànújẹ wá ọ kiri.”

2:40 On 13.24; 1Sa 2.26.

2:41 De 16.1-8; Ek 23.15.

2:48 Mk

3.31-35.

49 Ó sì dáhùn wí fún wọn pé, “Èéşe tí èyin fi n wá mi kiri? Èyin kò mò pé èmi kò lè şàimá wà níbi işe Baba mi?”

50 Orò tí o sọ kò sì yé wọn.

51 Ó sì bá wọn sọkalẹ lọ sí Nasareti, sì fi ara balẹ fún wọn, şùgbọn ìyá rẹ pa gbogbo nńkan wọnyí mó nínú ọkàn rẹ.

52 Jesu sì n pọ ní ọgbọn, sì n dàgbà, ó sì wà ní ojúrere ní ọdọ Ọlórún àti ènìyàn.

3

Johanu onítẹbomi tún ọnà náà şe

1 Ní ọdún kẹẹdógún ìjọba Tiberiu Kesari, nígbà tí Pọntiu Pilatu jẹ baálẹ Judea, tí Herodu sì jẹ tetrarki Galili, Filipi arákúnrin rẹ sì jẹ tetrarki Iturea àti ti Trakoniti, Lisania sì jẹ tetrarki Abilene,

2 tí Annasi ọun Kaiafa n şe olórí àwọn àlùfáà, nígbà náà ni ọrọ Ọlórún tọ Johanu ọmọ Sekariah wá ní ijù.

3 Ó sì wá sí gbogbo ilẹ aginjù Jordani, ó n wàásù itẹbomi ìrónúpìwàdà fún ìmúkúró èşẹ,

4 bí a ti kọ ọ nínú ìwé ọrọ wòlù Isaiah pé,

“Ohùn ẹnì tí n kígbe ní ijù,

‘È tún ọnà Olúwa şe,
ẹ mú ipa ọnà rẹ tọ.

5 Gbogbo ọgbun ni a yòò kún,
gbogbo òkè nílá àti òkè kékeré ni a ó tẹ pẹrẹ.

Wíwọ ni a ó şe ní títọ,
àti ọnà gbọngungbọngun ni a o sọ di dídán.

2:51 Lk 2.19.   2:52 Lk 1.80; 2.40.   3:1 Lk 23.1; 9.7; 13.31; 23.7.
3:2 Jh 18.13; Ap 4.6; Mt 26.3; Jh 11.49.   3:3 Mt 3.1-10; Mk 1.1-5;
Jh 1.6,23.   3:4 Isa 40.3-5.

6 Gbogbo èniyàn ni yóò sì rí ìgbàlà Ọlórún.’”

7 Nígbà náà ni ó wí fún ọpọ̀ àwọn èniyàn tí ó wá láti ẹ̀ ṣe ìtẹ̀bomi lódò rẹ̀ pé, “Èyin ìran paramọ̀lẹ̀, ta ni ó kilò fún un yín láti sá kúrò nínú ìbínú tí n bọ?”

8 Nítorí náà kí èyin kí ó so èso tí ó yẹ fún ìrònúpiwàdà, kí ẹ̀ má sì ẹ̀ sí í wí nínú ara yín pé, ‘Àwa ní Abrahamu ní baba.’ Kí èmi kí ó wí fún un yín, Ọlórún lè gbé ọmọ̀ dídè fún Abrahamu nínú òkúta wònyí.

9 Àti nísinsin yìi pẹ̀lú, a fi àáké lé gbòngbò igi náà, gbogbo igi tí kò bá so èso rere, a oò ge lulẹ̀, a sì wọ̀ jù sínú iná.”

10 Àwọn èniyàn sì n bi í pé, “Kí ni kí àwa kí ó ẹ̀?”

11 Ó dáhùn ó sì wí fún wọn pé, “Èni tí ó bá ní èwù méjì, kí ó fi ọ̀kan fún èni tí kò ní; èni tí ó bá sì ní oúnjẹ, kí ó ẹ̀ bèẹ̀ pẹ̀lú.”

12 Àwọn agbowó òde sì tọ̀ ọ̀ wá láti ẹ̀ ṣe ìtẹ̀bomi lódò rẹ̀, wọn sì bi í pé, “Olùkọ̀, kí ni àwa ó ha ẹ̀?”

13 Ó sì wí fún wọn pé, “È má ẹ̀ fi agbára gbà jù bí a ti rán yín lọ mọ̀.”

14 Àwọn ọmọ̀-ogun sì bèèrè lódò rẹ̀ pé, “Àti àwa, kí ni àwa ó ẹ̀?”

Ó sì wí fún wọn pé, “È má ẹ̀ hùwà ipá sí ẹ̀nikẹ̀ni, kí ẹ̀ má sì ẹ̀ ka ẹ̀sùn èké sí ẹ̀nikẹ̀ni; kí òwò ọ̀yà yín tó yín.”

15 Bí àwọn èniyàn sì ti n retí, tí gbogbo wọn sì n rò nínú ara wọn nítorí Johanu, bí òun ni Kristi tàbí òun kọ̀;

3:6 Lk 2.30.   **3:7** Mt 12.34; 23.33.   **3:8** Jh 8.33,39.   **3:9** Mt 7.19; Hb 6.7-8.   **3:15** Ap 13.25; Jh 1.19-22.

16 Johanu dáhùn ó sì wí fún gbogbo wọn pé, “Lóòótọ̀ ni èmi n fi omi bamitiisi yín, sùgbọn ẹni tí ó lágbára jù mí lọ n bọ, okùn bàtà ẹsẹ ẹni tí èmi kò tó tú, Ọun ni yóò fi Ẹmí Mímọ̀ àti iná bamitiisi yín.

17 Ẹni tí àtẹ rẹ n bẹ ní ọwọ rẹ, láti gbá ilẹ̀ ipakà rẹ mọ tó tó, kí ó sì kó alikama rẹ sínú àkà; sùgbọn iyàngbò ni yóò fi iná àjòòkú sun.”

18 Johanu lo orìṣìrìṣìí ọ̀rọ̀ púpọ̀ láti gba àwọn èniyàn níyànjú àti láti wàásù iyinrere fún wọn.

19 Sùgbọn nígbà ti Johanu bú Herodu tetrarki, tí ó bá wí nitorí Herodia aya Filipi arákùnrin rẹ, àti nitorí ohun búburú gbogbo tí Herodu tí ẹ,

20 Ó fi èyí parí gbogbo rẹ nígbà tí ó fi Johanu sínú túbú.

Ìtẹ̀bomi àti itàn idílé Jesu

21 Nígbà tí a ẹ itẹ̀bomi àwọn èniyàn gbogbo tán, ó sì ẹ, a bamitiisi Jesu pẹ̀lú, bí ó tí n gbàdúra, ọ̀run sí sílẹ̀,

22 Ẹmí Mímọ̀ sì sọkalẹ̀ sí orí rẹ ní àwọ̀ àdàbà, ohùn kan sì ti ọ̀run wá, tí ó wí pé, “Ìwo ni àyànfẹ̀ ọmọ mi; ẹni tí inú mi dùn sí gidigidi.”

23 Jesu tìkára rẹ n tó bí ẹni ọgbọn ọdún, nígbà tí ó bèrẹ̀ isẹ̀ iránsẹ̀ rẹ ó jẹ̀ (bí a ti fi pẹ̀) ọmọ̀ Josefú,

tí í ẹ ọmọ̀ Eli,

24 tí í ẹ ọmọ̀ Mattati,

tí í ẹ ọmọ̀ Lefi, tí í ẹ ọmọ̀ Meliki,

3:16 Mt 3.11-12; Mk 1.7-8; Jh 1.26-27,33; Ap 1.5; 11.16; 19.4. **3:19** Mt 14.3-4; Mk 6.17-18. **3:21** Mt 3.13-17; Mk 1.9-11; Jh 1.29-34.

3:21 Lk 5.16; 6.12; 9.18,28; 11.1; Mk 1.35. **3:22** Sm 2.7; Isa 42.1; Lk 9.35; Ap 10.38; 2Pt 1.17. **3:23** Mt 1.1-17; Gẹ 5.3-32; 11.10-26; Ru 4.18-22; 1Kí 1.1-4,24-28; 2.1-15. **3:23** Jh 8.57; Lk 1.27.

tí í še ọmọ Janai, tí í še ọmọ Josefu,
 25 tí í še ọmọ Mattatia, tí í še ọmọ Amosi,
 tí í še ọmọ Naumu, tí í še ọmọ Esili,
 tí í še ọmọ Nagai,
 26 tí í še ọmọ Maati,
 tí í še ọmọ Mattatia, tí í še ọmọ Simeí,
 tí í še ọmọ Josefu, tí í še ọmọ Joda,
 27 tí í še ọmọ Joana, tí í še ọmọ Resa,
 tí í še ọmọ Serubbabeli, tí í še ọmọ Şealitieli,
 tí í še ọmọ Neri,
 28 tí í še ọmọ Meliki,
 tí í še ọmọ Adi, tí í še ọmọ Kosamu,
 tí í še ọmọ Elmadamu, tí í še ọmọ Eri,
 29 tí í še ọmọ Joşua, tí í še ọmọ Elieseri,
 tí í še ọmọ Jorimu, tí í še Mattati,
 tí í še ọmọ Lefi,
 30 tí í še ọmọ Simeoni,
 tí í še ọmọ Juda, tí í še ọmọ Josefu,
 tí í še ọmọ Jonamu, tí í še ọmọ Eliakimu,
 31 tí í še ọmọ Melea, tí í še ọmọ Menna,
 tí í še ọmọ Mattata, tí í še ọmọ Natani,
 tí í še ọmọ Dafidi,
 32 tí í še ọmọ Jese,
 tí í še ọmọ Obedi, tí í še ọmọ Boasi,
 tí í še ọmọ Salmoni, tí í še ọmọ Nahisoni,
 33 tí í še ọmọ Amminadabu, tí í še ọmọ Ramu,
 tí í še ọmọ Hesroni, tí í še ọmọ Peresi,
 tí í še ọmọ Juda.
 34 Tí í še ọmọ Jakọbu,
 tí í še ọmọ Isaaki, tí í še ọmọ Abrahamu,
 tí í še ọmọ Tera, tí í še ọmọ Nahori,
 35 tí í še ọmọ Serugu, tí í še ọmọ Reu,
 tí í še ọmọ Pelegi, tí í še ọmọ Eberi,

tí í ɕe ọmọ Ọsela.

³⁶ Tí í ɕe ọmọ Kainani,

tí í ɕe ọmọ Arfaksadi, tí í ɕe ọmọ Ọsemu,

tí í ɕe ọmọ Noa, tí í ɕe ọmọ Lameki,

³⁷ tí í ɕe ọmọ Metusela, tí í ɕe ọmọ Enoku,

tí í ɕe ọmọ Jaredi, tí í ɕe ọmọ Mahalaleli,

tí í ɕe ọmọ Kainani.

³⁸ Tí í ɕe ọmọ Enosi,

tí í ɕe ọmọ Seti, tí í ɕe ọmọ Adamu,

tí í ɕe ọmọ Ọlórún.

4

Ìdánwò Jesu

¹ Jesu sì kún fún Ẹmí Mímọ, ó padà ti Jordani wá, a sì ti ọwọ Ẹmí darí rẹ sí ijù,

² Ogójì ọjọ ni a fi dán an wò lẹwọ ẹ̀sù. Kò sì jẹ ohunkóhun ní ọjọ wọ̀n-ọ̀n-nì: nígbà tí wọ̀n sì parí, lẹ̀yìn náà ni ebi wá n pa á.

³ Ẹ̀sù sì wí fún un pé, “Bí iwọ bá ɕe Ọmọ Ọlórún, pàᕐ ẹ̀ fún ọ̀kúta yìí kí ó di àkàrà.”

⁴ Jesu sì dáhùn, ó wí fún un pé, “**A ti kòwé rẹ pé, ‘Ènìyàn kì yóò wà láààyè nípa àkàrà nìkan.’**”

⁵ Lójúkan náà, ẹ̀sù sì mú un lọ sí orí ọ̀kè gíga, ó sì fi gbogbo ilẹ̀ ọ̀ba ayé hàn án.

⁶ Ẹ̀sù sì wí fún un pé, “Ìwọ ni èmi ó fi gbogbo agbára yìí àti ọ̀go wọ̀n fún: nìtorí á sá ti fi fún mi. Ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá sì wù mí, èmi a fi í fún.

⁷ Njẹ́ bí iwọ bá foríbalẹ̀ fún mi, gbogbo rẹ̀ ni yóò jẹ̀ tírẹ̀.”

4:1 Mt 4.1-11; Mk 1.12-13.

4:2 De 9.9; 1Qb 19.8.

4:4 De 8.3.

4:6 1Jh 5.19.

⁸ Jesu sì dáhùn ó sì wí fún un pé, “**Kúrò léyìn mi, Satani, nítorí tí a kòwé rẹ pé, ‘Ìwọ foríbalẹ fún Olúwa Ọlọrun rẹ, òun nìkan ọso ni kí ìwọ kí ó sì máa sìn.’**”

⁹ Èsù sì mú un lọ sí Jerusalemu, ó sì gbé e lé ibi ọ̀nọ̀sọ̀ tẹmpili, ó sì wí fún un pé, “Bí ìwọ bá ẹ Ọmọ Ọlọrun, bẹ sílẹ fún ara rẹ láti ibí yíí.

¹⁰ A sá ti kòwé rẹ pé,
“Yòò pàşẹ fún àwọn àngẹli rẹ nítorí rẹ,
láti máa ẹ ìtọ́jú rẹ;

¹¹ àti pé ní ọwọ̀ wọn ni wọn ó gbé ọ sókè,
kí ìwọ kí ó má ba à fi ẹsẹ rẹ gbún òkúta.’”

¹² Jesu sì dáhùn ó wí fún un pé, “**A ti kọ pé, ‘Ìwọ kò gbọdọ dán Olúwa Ọlọrun rẹ wò.’**”

¹³ Nígba tí èsù sì parí ìdánwò náà gbogbo, ó fi í sílẹ̀ lọ fun sá à kan.

A kọ Jesu ni Nasareti

¹⁴ Jesu sì fi agbára Ẹmí padà wá sí Galili, òkíkí rẹ̀ sì kàn kálẹ̀ ní gbogbo agbègbè tí ó yí i ká.

¹⁵ Ó sì n kọni nínú Sinagọgu wọn; a n yìn ín lógo láti ọ̀dọ̀ gbogbo àwọn ènìyàn wá.

¹⁶ Ó sì wá sí Nasareti, níbi tí a gbé ti tọ ọ̀ dàgbà: bí یشه rẹ̀ ti rí, ó sì wọ inú Sinagọgu lọ ní ojọ̀ ìsinmi, ó sì dìde láti kàwé.

¹⁷ A sì fi ìwé wòlúì Isaiah fún un. Nígba tí ó sì sí ìwé náà, ó rí ibi tí a gbé kọ ọ̀ pé:

¹⁸ “**Ẹmí Olúwa n bẹ lára mi,
nítorí tí ó fi àmì òróró yàn mí
láti wàásù ìyìnre fún àwọn ọ̀tò̀sì.**

4:8 De 6.13.   **4:10** Sm 91.11-12.   **4:12** De 6.16.   **4:13** Lk 22.28.
4:14 Mt 4.12; Mk 1.14; Mt 9.26; Lk 4.37.   **4:15** Mt 4.23; 9.35; 11.1.
4:16 Mt 13.53-58; Mk 6.1-6; Isa 13.14-16.

Ó ti rán mi wá láti wàásù ìdásílẹ̀ fún àwọn ìgbèkùn,
 àti
 ìmúnríran fún àwọn afọjú,
 àti láti jẹwọ̀ àwọn tí a pa lára lẹwọ̀,
¹⁹ láti kéde ọdún ojúrere Olúwa.”

²⁰ Ó sì pa ìwé náà dé, ó fi í fún ìránṣẹ̀, ó sì jókòó.
 Gbogbo àwọn tí ó n bẹ nínú Sinagọgu sì tejúmọ̀ ọn.

²¹ Ó sì bèrẹ̀ sí í wí fún wọn pé, “Lóní ìwé mímọ̀ yìi
 ṣẹ ní etí yín.”

²² Gbogbo wọn sì jẹrìí rẹ, háà sì ṣe wọn sí ọ̀rọ̀
 oore-ọ̀fẹ̀ tí n jáde ní ẹnu rẹ, wọn sì wí pé, “Ọmọ
 Josefu kọ̀ yí?”

²³ Jesu sì wí fún wọn pé, “Lóòótọ̀ ni ẹyin ó pa òwe
 yìi sí mi pé, ‘Oniṣẹ̀gùn, wo ara rẹ̀ sà̀n! Àwọn ohun
 tí àwa gbọ̀ pé o ti ọwọ̀ rẹ̀ ṣe ní Kapernaumu, ṣe é
 níhìn-ín yìi pèlú ní ilẹ̀ ara rẹ̀.’”

²⁴ Ó sì wí pé, “Lóòótọ̀ ni mo wí fún un yín, kò sí
 wòlú tí a tẹwọ̀gbà ní ilẹ̀ baba rẹ̀.

²⁵ Ṣùgbọ̀n mo wí fún un yín ní tòótọ̀, opó púpọ̀ ni
 ó wà ní Israẹli nígbà ọjọ̀ wòlú Elijah, nígbà tí ọrun
 fi sé ní ọdún mēta ọ̀n ọ̀sù mēfà, nígbà tí ìyàn nílá fi
 mú ká ilẹ̀ gbogbo.

²⁶ Kò sì sí ẹ̀nikan nínú wọn tí a rán Elijah sí, bí kò
 ṣe sí obìnrin opó kan ní Sarefati, ilú kan ní Sidoni.

²⁷ Adètẹ̀ púpọ̀ ní sì n bẹ ní Israẹli nígbà wòlú
 Eliṣa; kò sì sí ọ̀kan nínú wọn tí a wènùmọ̀, bí kò ṣe
 Naamani ará Siria.”

²⁸ Nígbà tí gbogbo àwọn tí ó wà nínú Sinagọgu gbọ̀
 ǹnkan wònyí, inú bi wọn gidigidi,

4:22 Jh 6.42; 7.15.   4:23 Mk 1.21; 2.1; Jh 4.46.   4:24 Jh 4.44.

4:25 1Qb 17.1,8-16; 18.1; Jk 5.17-18.   4:27 2Qb 5.1-14.

²⁹ wọn sì dìde, wọn tí í sóde sí èyìn ilú, wọn sì fà á lọ sí bèbè òkè níbi tí wọn gbé tẹ ilú wọn dó, kí wọn bá à lè sọ sílẹ ní ògèdèngbé.

³⁰ Şùgbọn ó kojá láàrín wọn, ó bá tirẹ lọ.

Jesu lé ẹmí èşù jáde

³¹ Ó sì sòkalẹ wá sí Kapernaumu, ilú kan ní Galili, ó sì n kọ wọn ní ojọ isinmi.

³² Ẹnu sì yà wọn sí ẹkọ rẹ: nítorí tàşetàşẹ ni ọrọ rẹ.

³³ Ọkùnrin kan sì wà nínú Sinagọgu, ẹni tí ó ní ẹmí àìmọ, ó kígbé ní ohùn rara,

³⁴ “Ó wí pé, kín ni şe tàwa tìrẹ, Jesu ará Nasareti? Ìwọ wá láti pa wá run bí? Ẹmí mọ ẹni tí ìwọ í şe, Ẹni Mímọ Ọlọrun.”

³⁵ Jesu sì bá a wí gidigidi, ó wí fun pe, “**Pa ẹnu rẹ mọ, kí o sì jáde lára rẹ.**” Nígbà tí ẹmí èşù náà sì gbé e şánlẹ ní àwùjọ, ó jáde kúrò lára rẹ, kò sì pa á lára.

³⁶ Ẹnu sì ya gbogbo wọn, wọn sì n bá ara wọn sọ wí pé, “Irú ẹkọ kín ni èyí? Nítorí pẹlú àşẹ àti agbára ni ó fi bá àwọn ẹmí àìmọ wí, wọn sì jáde kúrò.”

³⁷ Ọkíkí rẹ sì kàn níbi gbogbo ní agbègbè ilẹ náà yíká.

Jesu wo ọpọ ènìyàn sà

³⁸ Nígbà tí ó sì dìde kúrò nínú Sinagọgu, ó sì wọ ilẹ Simoni lọ; ibà sì ti dá ìyá ìyàwó Simoni dùbúlẹ, wọn sì bè ẹ nítorí rẹ.

³⁹ Ó sì súnmọ ọ, ó bá ibà náà wí; ibà sì náà sì fi sílẹ. O sì dìde lọgán, ó n şe iránşẹ fún wọn.

4:29 Ap 7.58; Nu 15.35.   **4:30** Jh 8.59; 10.39.   **4:31** Mk 1.21-28.
4:32 Mt 7.28; 13.54; 22.33; Mk 11.18; Jh 7.46.   **4:37** Lk 4.14; 5.15;
Mt 9.26.   **4:38** Mt 8.14-17; Mk 1.29-34.

40 Nígba tí oòrùn sì n wọ, àwọn ènìyàn gbe àwọn aláìsàn, tó ní onírúurú àìsàn wá sọdọ Jesu; ó sì fi ọwọ lé olúkúlùkù wọn, ó sì mú wọn láradá.

41 Àwọn ẹmí ẹsù sì jáde lára ẹni púpọ pẹlú, wọn n kígbe, wí pé, “Ìwo ni Ọmọ Ọlọrun!” Ó sì n bá wọn wí kò sì jẹ kí wọn kí ó fọhùn, nítorí tí wọn mọ pé Ọun ni Kristi náà.

42 Nígba tí ilẹ̀ sì mọ, Jesu sì jáde lọ, ó sì ya ara rẹ sọtọ. Ijọ ènìyàn sì n wá a kiri, wọn sì tọ ọ wá, wọn sì dá a dúró, nítorí kí ó má ba à lọ kúrò lódọ wọn.

43 Sùgbọn ó sì wí fún wọn pé, “Èmi kò lè ẹ̀àimá wàásù iyinrere ti ijọba Ọlọrun fún àwọn ilú miiran pẹlú, nítorí náà ni a sá ẹ rán mi.”

44 Ó sì n wàásù nínú Sinagọgu ti Judea.

5

Ìpè àwọn ọmọ-ẹyìn àkọkọ

1 Ó sì ẹ, nígba tí ijọ ènìyàn súnmọ ọn láti gbọ ọrọ Ọlọrun, tí ó sì dúró létí adágún Genesareti.

2 Ó rí ọkọ méjì ti o wá létí adágún: ẹyí tí àwọn apeja ti sọkalẹ kúrò nínú wọn, nítorí tí wọn n fọ àwọn wọn.

3 Ó sì wọ ọkan nínú àwọn ọkọ náà, tí í ẹ ti Simoni, ó sì bẹ ẹ kí ó tí í sí ẹyìn diẹ kúrò ní ilẹ̀. Ó sì jókòó, ó sì n kọ ijọ ènìyàn láti inú ọkọ náà.

4 Bí ó sì ti dákẹ ọrọ síso, ó wí fún Simoni pé, “Tí í sí ibú, kí o sì ju àwọn yín sí ìsàlẹ̀ fún àkópọ.”

⁵ Simoni sì dáhùn ó sì wí fún un pé, “**Olùkòni, gbogbo òru ni àwa fi şişẹ, àwa kò sì mú nńkan kan: şùgbọn nítorí ọrọ rẹ èmi ó ju àwọn náà sí ìsàlẹ.**”

⁶ Nígbà tí wọn sì ti şe èyí, wọn kó ọpọlọpọ ẹja: àwọn wọn sì ya.

⁷ Wọn sì pe àwọn ẹgbẹ wọn, tí ó wà nínú ọkọ kejì, kí wọn kí ó wá ràn wọn lówó. Wọn sì wá, wọn kó ẹja ọkọ méjèjì sì kún, bẹẹ ni wọn bẹrẹ sí í rì.

⁸ Nígbà tí Simoni Peteru sì rí i, ó wólẹ lẹbáá eékún Jesu, ó wí pé, “Lọ kúrò lódò mi Olúwa; nítorí ẹlẹşẹ ni mí.”

⁹ Ẹnu sì yà wọn, àti gbogbo àwọn tí n bẹ pẹlú rẹ, fún àkópọ ẹja tí wọn kó,

¹⁰ bẹẹ ni Jakọbu àti Johanu àwọn ọmọ Sebede, tí n şe alábákégbẹ Simoni.

Jesu sì wí fún Simoni pé, “**Má bẹrù; láti ìsinsin yìí lọ iwọ ó máa mú ènìyàn.**”

¹¹ Nígbà tí wọn sì ti mú ọkọ wọn dé ilẹ, wọn fi gbogbo rẹ sílẹ, wọn sì tò ọ lẹyìn lọ.

Okùnrin pẹlú ẹtẹ

¹² Ó sì şe, nígbà tí Jesu wọ ọkan nínú àwọn ilú náà, kiyèsì i, ọkùnrin kan tí ẹtẹ bò wa síbẹ: nígbà tí ó rí Jesu, ó wólẹ, ó sì n bẹ ẹ, wí pé, “Olúwa, bí iwọ bá fẹ, iwọ lè sọ mí di mímọ.”

¹³ Jesu sì na ọwọ rẹ, ó fi kàn án, ó ní, “**Mo fẹ, iwọ di mímọ!**” Lójúkan náà ẹtẹ sì fi í sílẹ lọ.

¹⁴ Ó sì kilọ fún u pé, “**Kí ó má şe sọ fún ẹnìkan: şùgbọn kí ó lọ, kí ó sì fi ara rẹ hàn fún àlùfáà, kí ó sì ta ọrẹ fún iwènùmọ rẹ, gégé bí Mose ti pàşẹ gégé bi ẹrì fun wọn.**”

15 Sùgbọn òkíkí rẹ ní kàn kálẹ̀: tó bẹ̀ẹ̀ tí ọ̀pọ̀ ìjọ ènìyàn sì jùmọ̀ pàdé láti gbọ̀ ọ̀rọ̀ rẹ̀, àti láti gba iwòsàn lódò rẹ̀ kúrò lẹ́wọ̀ àìlera wọn.

16 Sùgbọn lẹ́pọ̀ ìgbà ní Jesu a máa yẹra kúrò si ibi idákẹ́rọ̀rọ̀, òun á sì máa dá wà láti gbàdúrà.

Jesu wo arọ̀ sà̀n

17 Ní ọ̀jọ̀ kan, bí ó sì tí n kọ̀nì, àwọn Farisi àti àwọn amòfin jókòó pẹ̀lú rẹ̀, àwọn tí ó ti àwọn ìletò Galili gbogbo, àti Judea, àti Jerusalemu wá: agbára Olúwa sì n bẹ̀ pẹ̀lú rẹ̀ láti mú wọn láradá.

18 Sá à sì kíyèsì i, àwọn ọ̀kùnrin kan gbé ènìkan tí ó ní ààrùn ègbà wà lórí àkète: wọn n wá ọ̀nà àti gbé e wọ̀lé, àti láti tẹ̀ ẹ̀ síwájú Jesu.

19 Nígbà tí wọn kò sì rí ọ̀nà tí wọn ìbá fi gbé e wọ̀lé nítorí ìjọ̀ ènìyàn, wọn gbé e gun òkè àjà ilé lẹ́, wọn sọ̀ ọ̀ kalẹ̀ sí ààrìn èrò tí òun tí àkète rẹ̀ níwájú Jesu.

20 Nígbà tí ó sì rí ìgbàgbọ̀ wọn, ó wí pé, **“Ọ̀kùnrin yìí, a dárí èşẹ̀ rẹ̀ jì ọ̀.”**

21 Àwọn akòwé àti àwọn Farisi bẹ̀rẹ̀ sí í gbèrò wí pé, “Ta ni eléyìí tí n sọ̀ ọ̀rọ̀-òdì? Ta ni ó lè dárí èşẹ̀ jì ni bí kò şe Ọ̀lọ̀run nìkan şoşo.”

22 Jesu sì mọ̀ èrò inú wọn, ó dáhùn ó sì wí fún wọn pé, **“Èşẹ̀ tí ẹ̀ fi n ro ǹnkan wònyí nínú ọ̀kàn yín?”**

23 **Èwo ni ó yá jù: láti wí pé, ‘A dárí èşẹ̀ rẹ̀ jì ọ̀,’ tàbí láti wí pé, ‘Dìde kí iwọ̀ sì máa rìn?’**

24 Sùgbọn kí èyin lè mọ̀ pé Ọ̀mọ̀ Ènìyàn ní agbára ní ayé láti dárí èşẹ̀ jì ni.” Ó wí fún èlẹ̀gbà náà pé,

---

5:15 Lk 4.14,37; Mt 9.26.   5:16 Lk 3.21; 6.12; 9.18,28; 11.1.   5:17 Mt 9.1-8; Mk 2.1-12; Jh 5.1-9.   5:17 Mt 15.1; Mk 5.30; Lk 6.19.

5:20 Lk 7.48,49.   5:21 Isa 43.25.

“Mo wí fún ọ, dìde, sì gbé àkété rẹ, kí o sì máa lọ sí ilé!”

²⁵ Ó sì dìde lógán níwájú wọn, ó gbé ohun tí ó dùbúlẹ̀ lé, ó sì lọ sí ilé rẹ, ó yin Ọlọrun lógo.

²⁶ Ẹnu sì ya gbogbo wọn, wọn sì yin Ọlọrun lógo, ẹrù sì bà wọn, wọn n wí pé, “Àwa rí ohun ìyanu lóní.”

Ìpè Lefi

²⁷ Lẹhìn èyí, Jesu jáde lọ, ó sì rí agbowó òde kan tí à n pè ní Lefi, ó jókòó sí ibi tí ó ti n gba owó òde, Jesu sì wí fún un pé, “**Tẹ̀lé mi,**”

²⁸ Lefi sì fi ohun gbogbo sílẹ̀ ó sì n tẹ̀lẹ̀ e.

²⁹ Lefi sì ẹ̀ àsẹ̀ nílá kan fún Jesu ní ilé rẹ, ọpọ̀ àwọn agbowó òde àti àwọn mǐràn sì n ẹ̀jun pẹ̀lú wọn.

³⁰ Şùgbọ̀n àwọn Farisi, àwọn olùkọ̀ ọ̀fin tí ó jẹ̀ ara wọn fi ẹ̀sùn kan àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn pe, “Èéşẹ̀ tí ẹ̀yìn fi n ẹ̀jun tí ẹ̀ sì n mú pẹ̀lú àwọn agbowó òde àti àwọn ẹ̀lẹ̀şẹ̀.”

³¹ Jesu dáhùn ó wí fún wọn pé, “**Ẹ̀ni tí ara rẹ̀ le kò nílò oníşẹ̀gùn, bí kò şe ẹ̀ni tí ara rẹ̀ kò dá.**

³² **Èmí kò wá láti pe àwọn olódodo bí kò şe àwọn ẹ̀lẹ̀şẹ̀ sí ìrònúpìwàdà.”**

A béèrè nípa àwẹ̀ lówọ̀ Jesu

³³ Wọn wí fún pé, “Àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn Johanu a máa gbààwẹ̀, wọn a sì máa gbàdúra, bẹ̀ẹ̀ pẹ̀lú sì ni àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn àwọn Farisi şùgbọ̀n àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ a máa jẹ, wọn a sì máa mu pẹ̀lú.”

5:27 Mt 9.9-13; Mk 2.13-17.

5:30 Lk 15.1-2.

5:32 1Tm 1.15.

5:33 Mt 9.14-17; Mk 2.18-22.

5:33 Lk 7.18; 11.1; Jh 3.25-26.

34 Jesu sì dáhùn ó wí fún wọn pé, “Njẹ́ ó ẹ̀ ẹ̀ kí àwọn àlejò ọ̀kọ̀ iyàwó máa gbààwẹ̀ nígbà tí ọ̀kọ̀ iyàwó wà pẹ̀lú wọn bí?”

35 Sùgbón àkókò n bọ̀ nígbà tí a ó gba ọ̀kọ̀ iyàwó kúrò lódò wọn, ní àwọn ọ̀jọ̀ wònyí ni wọn yòò gbààwẹ̀.”

36 Ó sì pa òwe yíi fún wọn wí pé, “Kò sí ẹ̀ni tó lè ya aṣọ̀ tuntun kí ó sì rán mọ̀, èyí tó ti gbó. Tí ó ba ẹ̀ èyí, yòò ba aṣọ̀ tuntun jẹ́, èyí tí ó tuntun náà kì yòò sì dọ̀gba pẹ̀lú èyí tí ó ti gbó.

37 Àti wí pé, kò sí ẹ̀ni tí ó lè dá ọ̀tí wáinì tuntun sínú ògbólógbòò ìgò-awọ̀, tí ó bá ẹ̀ èyí, wáinì tuntun yòò fa awọ̀ náà ya, wáinì náà yòò dànù, awọ̀ náà a sì bàjẹ́.

38 Nítorí náà, ó tọ̀ kí á da wáinì tuntun sínú awọ̀ tuntun.

39 Kò sí ẹ̀ni tí yòò fẹ́ láti mu wáinì tuntun lẹ́yìn tí ó bá ti mu ògbólógbòò tán, nítorí yòò wí pé, ‘Èyí tí ó jẹ́ ògbólógbòò dára jù.’”

6

Olúwa Ọ̀jọ̀ Ìsinmi

1 Ní ọ̀jọ̀ ìsinmi kejì, Jesu n kọ́já láàrín oko ọ̀kà; àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀ sì n ya ìpẹ̀ ọ̀kà, wọn sì n jẹ́ ẹ̀.

2 Àwọn kan nínú àwọn Farisi sì wí fún wọn pé, “Kì lo de tí ẹ̀yìn fi n ẹ̀ èyí tí kò yẹ́ láti ẹ̀ ní ọ̀jọ̀ ìsinmi?”

3 Jesu sì dá wọn lóhùn pé, “Èyìn kò kà nípa ohun tí Dafidi ẹ̀, nígbà tí ebi n pa òun tìkára rẹ̀ àti àwọn tí ó wà lódò rẹ̀;

6:1 Mt 12.1-8; Mk 2.23-28.
De 5.14.

6:1 De 23.25.

6:2 Ek 20.10; 23.12;

6:3 1Sa 21.1-6.

4 bi ó ti wọ ilé Olórun lọ, tí ó sì mú àkàrà ìfihàn tí ó sì jẹ ẹ, tí ó sì fi fún àwọn tí n bẹ lódò rẹ pèlú; tí kò yẹ fún un láti jẹ, bí kò ẹ fún àwọn àlùfáà nìkan soṣo?”

5 Ó sì wí fún wọn pé, “**Ọmọ Ènìyàn ni Olúwa Ọjọ Ìsinmi.**”

6 Ní ọjọ Ìsinmi mìíràn, ó wọ inú Sinagọgu lọ, ó sì n kọni, ọkúnrin kan sì n bẹ nìbẹ tí ọwọ ọtún rẹ rọ.

7 Àwọn akọwé àti àwọn Farisi n sọ ọ, bóyá yòò mú un láradá ní ọjọ Ìsinmi; kí wọn lè rí ọnà láti fi ẹsùn kàn án.

8 Şùgbọn ó mọ èrò inú wọn, ó sì wí fún ọkúnrin náà tí ọwọ rẹ rọ pé, “**Dìde, kí o sì dúrò lààrín.**” Ó sì dìde dúrò.

9 Nígba náà ni Jesu wí fún wọn pé, “**Èmi bi yín léèrè, Ó ha tọ láti máa ẹ rere ni ọjọ Ìsinmi, tàbí láti máa ẹ búburú? Láti gba ọkàn là, tàbí láti pa á run?**”

10 Nígba tí ó sì wo gbogbo wọn yíká, ó wí fún ọkúnrin náà pé, “**Na ọwọ rẹ.**” Ó sì ẹ bẹẹ: ọwọ rẹ sì padà bọ sípò gégé bí èkejì.

11 Wọn sì kún fún ìbínú gbígbóná; wọn sì bá ara wọn rò ohun tí àwọn ìbá ẹ sí Jesu.

Àwọn aposteli méjìlá

12 Ni ọkan nínú àwọn ọjọ wọn-ọn-nì, Jesu lọ sí orí òkè láti gbàdúra, ó sì fi gbogbo òru náà gbàdúra sí Olórun.

13 Nígba tí ilẹ̀ sì mọ, ó pe àwọn ọmọ-èyìn rẹ; nínú wọn ni ó sì yan méjìlá, tí ó sì sọ ní aposteli:

6:4 Le 24.9.   **6:6** Mt 12.9-14; Mk 3.1-6.   **6:12** Mk 3.13-19; Mt 10.2-4; Ap 1.13.   **6:12** Lk 3.21; 5.16; 9.18,28; 11.1.

14 Simoni (ẹni tí a pè ní Peteru) àti Anderu arákùnrin rẹ,
 Jakọbu,
 Johanu,
 Filipi,
 Bartolomeu,
 15 Matiu,
 Tomasi,
 Jakọbu ọmọ Alfeu,
 Simoni tí a ń pè ní Sealoti,
 16 Judea arákùnrin Jakọbu,
 àti Judasi Iskariotu tí ó di ọ̀dàlẹ̀.

Ìbùkún àti ègún

17 Ó sì bá wọn sọkalẹ̀, ó sì dúró ní pètélẹ̀, pẹ̀lú ọ̀pọ̀ àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀, àti ọ̀pọ̀ ìjọ ènìyàn, láti gbogbo Judea, àti Jerusalemu, àti agbègbè Tìre àti Sidoni, tí wọn wá láti gbọ̀ ọ̀rọ̀ rẹ̀, àti láti gba ìmúlàradá kúrò nínú ààrùn wọn;

18 àti àwọn tí ara wọn kún fún ẹ̀mí àìmọ̀ ni ó sì mú láradá.

19 Gbogbo ìjọ ènìyàn sì ń fẹ̀ láti fọwọ̀ kàn án, nítorí tí àṣẹ̀ ń jáde lára rẹ̀, ó sì mú gbogbo wọn láradá.

20 Nígba tí ó sì gbé ojú rẹ̀ sókè sí àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀, ó ní:

**“Alábùkún fún ni ẹ̀yin ọ̀tòsì,
 nítorí tiyín ni ìjọba Ọ̀lọrun.**

21 **Alábùkún fún ni ẹ̀yin tí ebi ń pa
 nísinsin yìi; nítorí tí ẹ̀ ó yòò.**

**Alábùkún fún ni ẹ̀yin tí ń
 sọkún nísinsin yìi: nítorí tí ẹ̀yin ó rẹrìn-ín.**

22 Alábùkún fún ni èyin, nígbà tí àwọn ènìyàn bá kóríra yín,
 tí wọn bá yà yín kúrò nínú ẹgbẹ wọn, tí wọn bá gàn yín,
 tí wọn bá ta orúkọ yín nù bí ohun búburú,
 nítorí Ọmọ Ènìyàn.

23 “È jẹ kí inú yín dùn, kí ẹ sì fò fún ayò, nítorí púpọ ní èrè yín ni ọrun. Báyii ni àwọn baba yín ẹ ẹ sí àwọn wòlú.

24 “Ègbé ni fún èyin ọlọrọ
 nítorí ẹ ti gba ìtúnú yín.

25 Ègbé ni fún èyin tí ó yó,
 nítorí ebi yòò pa yín,

Ègbé ni fún èyin tí n rẹrìn-ín nísinsin yí,
 nítorí tí èyin ó ọfọ, èyin ó sì sọkún.

26 Ègbé ni fún yín, nígbà tí gbogbo ènìyàn bá n sọrọ yín ní rere,
 nítorí bẹẹ gégé ni àwọn baba wọn ẹ sí àwọn wòlú èké.

Ìfẹ fún àwọn ọtá

27 “Şùgbón mo wí fún èyin tí n gbọ mi, ẹ fẹ àwọn ọtá yín, soore fún àwọn tí ó kóríra yín.

28 Súre fún àwọn tí n fi yín ré, sì gbádúrà fún àwọn tí n kégàn yín.

29 Èni tí ó bá sì lù ọ ní èrèkẹ kan, yí kejì sí i pèlú; àti èni tí ó gba agbádá rẹ, má ẹ dá a dúró láti gba èwù àwòtélé rẹ pèlú.

6:22 1Pt 4.14; Jh 9.22; 16.2.   **6:24** Lk 10.13-15; 11.38-52; 17.1; 21.23; 22.22.   **6:24** Lk 16.25; Jk 5.1-5; Mt 6.2.   **6:27** Mt 5.39-44; Ro 12.17; 1Kọ 6.7.

30 Sì fi fún gbogbo ẹni tí ó toro lódò rẹ; lódò ẹni tí ó sì kó o ní ẹrù, má sì ẹ padà béèrè.

31 Gégé bí ẹyin sì ti fẹ kí ẹniyàn ẹ sí yín, kí ẹyin sì ẹ bèẹ sí wọn pèlú.

32 “Njẹ bí ẹyin bá fẹ àwọn tí ó fẹ yín, ọpẹ kí ni ẹyin ní? Àwọn ẹlẹşẹ pèlú n fẹ àwọn tí ó fẹ wọn.

33 Bí ẹyin sì soore fún àwọn tí ó soore fún yín, ọpẹ kí ni ẹyin ní? Àwọn ẹlẹşẹ pèlú n ẹ bèẹ gégé.

34 Bí ẹyin bá fi fún ẹni tí ẹyin n retí láti rí gbà padà, ọpẹ kí ni ẹyin ní? Àwọn ẹlẹşẹ pèlú n yá ẹlẹşẹ, kí wọn lè gba iwọn bèẹ padà.

35 Şùgbón kí ẹyin fẹ àwọn ọtá yín kí ẹ sì soore, kí ẹyin sì yá ẹlòmíràn, kí ẹyin má ẹ retí láti rí nńkan gbà padà; èrè yín yóò sì pọ, àwọn ọmọ Ọgá-ògo ni a ó sì máa pè yín: nítorí tí ó ẹ rere fún aláìmoore àti fún ẹni búburú.

36 Njẹ kí ẹyin ní àánú, gégé bí Baba yín sì ti ní àánú.

Dídá ni lẹjọ

37 “E má ẹ dá ni lẹjọ, a kì yóò sì dá yín lẹjọ: ẹ má ẹ dá ni lẹbi, a kì yóò sì dá yín lẹbi: ẹ dáríjì, a ó sì dáríjì yín.

38 E fi fún ni, a ó sì fi fún yín; ọsùwọn dárádára, àkímólẹ, àti àmìpọ, àkúnwọsílẹ, ni a ó wọn si àyà yín: nítorí ọsùwọn náà tí ẹyin fi wọn, ọun ni a ó padà fi wọn fún yín.”

39 Ó sì pa ọwe kan fún wọn wí pé, “Afọjú ha lè ẹ amọnà afọjú bí? Àwọn méjèjèì kọ ni yóò şubú sínú ihò bí?

6:31 Mt 7.12.   6:32 Mt 5.44-48.   6:35 Mt 5.9.   6:37 Mt 7.1-2; Ro 2.1.   6:38 Mk 4.24; Ap 20.35.   6:39 Mt 15.14.

40 Ẹni tí a n kọ kì í ju olùkọ rẹ lọ: sùgbọ̀n olúkúlùkù ẹni tí a bá kọ dáradára, yòò dàbí olùkọ rẹ.

41 “Èétìṣe tí iwọ fi n wo ẹrún igi tí n bẹ ní ojú arákùnrin rẹ, sùgbọ̀n iwọ kò kiyèsì ìtì igi tí n bẹ ní ojú ara rẹ?

42 Tàbí iwọ ó ti ṣe lè wí fún arákùnrin rẹ pé, ‘Arákùnrin, jẹ kí èmi yọ ẹrún igi tí n bẹ lójú rẹ,’ nígbà tí iwọ tìkára rẹ kò kiyèsì ìtì igi tí n bẹ lójú rẹ? Iwọ àgàbàgebè, kọkọ yọ ití igi jáde kúrò lójú ara rẹ ná, nígbà nàà ni iwọ ó sì tó ríran gbangba láti yọ èérún igi tí n bẹ lójú arákùnrin rẹ kúrò.

Igi àti èso rẹ

43 “Nítorí igi rere kì í so èso búburú; bẹ̀ẹ̀ ni igi búburú kì í so èso rere.

44 Olúkúlùkù igi ni a n fi èso rẹ mọ ọ̀n; nítorí lóri ẹ̀gún ọ̀ṣùṣù, èniyàn kì í ká èso ọ̀pọtọ̀ bẹ̀ẹ̀ ni lóri ẹ̀gún ọ̀gàn a kì í ká èso àjàrà.

45 Èniyàn rere láti inú yàrà ìṣúra rere ọ̀kàn rẹ ní mú ohun rere jáde wá; àti èniyàn búburú láti inú ìṣúra búburú ọ̀kàn rẹ ní í mú ohun búburú jáde wá: nítorí láti inú ẹ̀kúnrẹ̀rẹ̀ ọ̀kàn ní ẹnu ti máa sọ jáde.

Ọlọgbọ̀n àti òmùgò òmọ̀lé

46 “Nítorí nàà, èṣe tí ẹ̀yin n pè mí ní, ‘Olúwa, Olúwa,’ tí ẹ̀yin kò sì ṣe ohun tí mo wí?

47 Ẹnikẹ̀ní tí ó tọ mí wá, tí ó sì n gbọ ọ̀rọ̀ mi, tí ó sì n ṣe é, èmi yòò fi ẹni tí ó jọ hàn yín.

48 Ó jọ ọ̀kùnrin kan, tí ó kọ ilé, tí ó sì wa ilẹ̀ jìn, tí ó sì fi ìpilẹ̀ solẹ̀ lóri àpáta, nígbà tí kíkún omi sì dé,

---

6:40 Mt 10.24-25; Jh 13.16; 15.20.   **6:41** Mt 7.3-5.   **6:43** Mt 7.18-19; 12.33-35; Jk 3.11-12.   **6:45** Mk 7.20.   **6:46** Mt 7.21.   **6:47** Mt 7.24-27; Jk 1.22-25.

ìgbì omi kọlu ilé nàà, kò sì lè mì ín nítorí tí a fi ìpìlẹ̀ rẹ sọlẹ̀ lórí àpáta.

⁴⁹ Şùgbọ̀n ẹnì tí ó gbọ̀, tí kò sì şe é, ó dàbí ọ̀kùnrin tí ó kọ̀ ilé sí orí ilẹ̀ láláńí ìpìlẹ̀; nígbà tí ìgbì omi kọ̀lù ú, lọ́gán, ó sì wó; wíwó ilé nàà sì pọ̀ púpọ̀.”

7

Ìgbàgbọ̀ ọ̀gágun Romu kan

¹ Nígbà tí ó sì parí gbogbo ọ̀rọ̀ rẹ fun àwọn ènìyàn, ó wọ̀ Kapernaumu lọ.

² Ọ̀mọ ọ̀dọ̀ balógun ọ̀rún kan, tí ó şọ̀wọ̀n fún un, şàìsàn, ó sì ń kú lọ.

³ Nígbà tí ó sì gbúròó Jesu, ó rán àwọn àgbàgbà Júù sí i, ó ń bẹ̀ ẹ̀ pé kí ó wá mú ọ̀mọ ọ̀dọ̀ ọ̀un láradá.

⁴ Nígbà tí wọ̀n sì dé ọ̀dọ̀ Jesu, wọ̀n fi ìtara bẹ̀ ẹ̀, pé, “Ó yẹ ní ẹnì tí ọ̀un ìbá şe èyí fún.

⁵ Nítorí tí ó fẹ̀ràn orílẹ̀-èdè wa, ó sì ti kọ̀ Sinagoḡu kan fún wa.”

⁶ Jesu sì ń bá wọ̀n lọ.

Nígbà tí kò sì jìn sí etí ilé mọ̀, balógun ọ̀rún nàà rán àwọn ọ̀rẹ̀ sí i, pé, “Olúwa, má şe yọ̀ ara rẹ̀ lẹnu, nítorí tí èmi kò yẹ tí ìwọ̀ ìbá fi wọ̀ abẹ̀ ọ̀rúlẹ̀ mi.

⁷ Nítorí nàà èmi kò sì rò pé èmi nàà yẹ láti tọ̀ ọ̀ wá, şùgbọ̀n sọ̀ ní gbólóhùn kan, a ó sì mú ọ̀mọ ọ̀dọ̀ mi láradá.

⁸ Nítorí èmi nàà pẹ̀lú jẹ ẹnì tí a fi sí abẹ̀ àşẹ, tí ó ní ọ̀mọ-ogun léyìn mi, mo sì wí fún ọ̀kan pé, ‘Lọ,’ a sì lọ; àti fún ọ̀míràn pé, ‘Wá,’ a sì wá; àti fún ọ̀mọ ọ̀dọ̀ mi pé, ‘Şe èyí,’ a sì şe é.”

⁹ Nígbà tí Jesu gbọ̀ nńkan wọ̀nyí, ẹnu sì yà, ó sì yípadà sí ìjọ̀ ènìyàn tí ń tọ̀ ọ̀ léyìn, ó wí pé, “**Mo wí**

fún yín pé èmi kò rí irú ìgbàgbọ́ nílá bí èyí nínú àwọn ènìyàn Israẹli.”

¹⁰ Nígbà tí àwọn oníṣẹ̀ sì padà sí ilé, wọn bá ọmọ ọdọ náà tí ń ṣàìsàn, ara rẹ̀ tí dá.

Jesu jí òkú ọmọ opó kan dide

¹¹ Ní ọjọ̀ kejì, ó lọ sí ilú kan tí a ń pè ní Naini, àwọn púpọ̀ nínú àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀ sì ń bá a lọ àti ọpọ̀ ìjọ ènìyàn.

¹² Bí ó sì tí súnmọ̀ ẹ̀nu ibodè ilú náà, sì kiyèsì i, wọn ń gbé òkú ọkùnrin kan jáde, ọmọ kan ṣoṣo náà tí iyá rẹ̀ bí, ó sì jẹ̀ opó: ọpọ̀ ìjọ ènìyàn ilú náà sì wà pẹ̀lú rẹ̀.

¹³ Nígbà tí Olúwa sì rí i, àánú rẹ̀ ṣe é, ó sì wí fún un pé, **“Má ṣokún mọ́.”**

¹⁴ Ó sì wá, ó sì fi ọwọ̀ tọ̀ pọ̀sí náà: àwọn tí ń rù ú dúró jẹ̀. Ó sì wí pé, **“Ọdómọkùnrin, mo wí fún ọ, dide!”**

¹⁵ Ẹ̀ni tí ó kú náà sì dide jókòò, ó bèrẹ̀ sí i fohùn. Ó sì fà á lé iyá rẹ̀ lẹ́wọ̀.

¹⁶ Ẹ̀rù sì ba gbogbo wọn: wọn sì yin Ọlọrun lógo, pé, “Wòlú nílá dide nínú wa,” àti pé, “Ọlọrun sì wá bẹ̀ àwọn ènìyàn rẹ̀ wò!”

¹⁷ Òkíkí rẹ̀ sì kàn ní gbogbo Judea, àti gbogbo agbègbè tí ó yí i ká.

Jesu àti Johanu onítẹ̀bomi

¹⁸ Àwọn ọmọ-ẹ̀yìn Johanu sì sọ gbogbo nìkan wònyí fún un.

7:11 Mk 5.21-24,35-43; Jh 11.1-44; 1Qb 17.17-24; 2Qb 4.32-37.

7:13 Lk 7.19; 10.1; 11.39; 12.42; 13.15; 17.5-6; 18.6; 19.8; 22.61; 24.3.

7:16 Lk 7.39; 24.19; Mt 21.11; Jh 6.14.   **7:18** Mt 11.2-19.

19 Nígbà tí Johanu sì pe àwọn méjì nínú àwọn ọmọ-ẹyin rẹ, ó rán wọn sódò Olúwa, wí pé, “Ìwọ ni ẹni tí ń bọ, tàbí kí a máa retí ẹlòmíràn?”

20 Nígbà tí àwọn ọkùnrin náà sì dé ọdọ rẹ, wọn wí pé, “Johanu onítẹbọmi rán wa sódò rẹ, pé, ‘Ìwọ ni ẹni tí ń bọ, tàbí kí a máa retí ẹlòmíràn?’”

21 Ní wákàtí náà, ó sì ẹ ìmúláradá ọpọlọpọ èniyàn nínú àìsàn, àti ààrùn, àti ẹmí búburú; ó sì fi ìrírán fún ọpọlọpọ àwọn afọjú.

22 Jesu sì dáhùn ó wí fún wọn pé, “**E padà lọ, ẹ ròyìn nńkan tí ẹyin rí, tí ẹyin sì gbọ fún Johanu: àwọn afọjú ń ríran, àwọn amúnkùn ún rìn, a sọ àwọn adétẹ di mímọ, àwọn adití ń gbọrọ, a ń jí àwọn òkú dide, àti fún àwọn ọ̀tò̀sì ni à ń wààsù iyinrere.**

23 **Alábùkún fún sì ni ẹnikẹni tí kò kọsẹ lára mi.”**

24 Nígbà tí àwọn oníṣẹ Johanu padà lọ, ó bèrẹ sí í sọ fún ijọ èniyàn ní ti Johanu pé, “**Kí ni ẹyin jáde lọ sí ijù lọ wò? Ewéko tí aféfé ń mì?**

25 **Ṣùgbọn kín ni ẹyin jáde lọ wò? Ọkùnrin tí a wọ ní aṣọ féléfélé? Wò ó, àwọn tí á wọ ní aṣọ ògo, tí wọn sì ń jayé, ń bẹ ní ààfin ọba!**

26 **Ṣùgbọn kí ni ẹyin jáde lọ wò? Wòlfi? Lóòótọ ni mo wí fún yín, ó sì ju wòlù lọ!**

27 **Èyí yìi ni ẹni tí a ti kọwé nítorí rẹ pé:
“Wò ó, ẹmi yòò rán oníṣẹ mi síwájú rẹ;
ẹni tí yòò tún ọ̀nà rẹ ẹ níwájú rẹ.”**

28 **Mo wí fún yín nínú àwọn tí a bí nínú obìnrin, kò sí wòlù tí ó pọ ju Johanu Onítẹbọmi lọ, ṣùgbọn ẹni tí ó kéré jùlọ ní ijoba Ọlórùn, ó pọ̀jù ú lọ.”**

29 (Gbogbo àwọn èniyàn tí ó gbọ àti àwọn agbowó

7:21 Mt 4.23; Mk 3.10.   7:22 Isa 29.18-19; 35.5-6; 61.1; Lk 4.18-19.

7:27 Ml 3.1; Mk 1.2.   7:29 Mt 21.32; Lk 3.12.

òde, wọn dá Olọrun láre, nítorí tí a fi ìtẹ̀bomi Johanu tẹ̀ wọn bọ̀ mi.

³⁰ Sùgbọn àwọn Farisi àti àwọn amòfin kọ ète Olọrun fún ara wọn, a kò bamitiisi wọn lódò rẹ̀.)

³¹ Jesu sì wí pé, “Kí ni èmi ìbá fi àwọn èniyàn ìran yìí wé? Kí ni wọn sì jọ?”

³² Wọn dàbí àwọn ọmọ kékeré tí ó jókòó ní ibi ọjà, tí wọn sì n kọ sí ara wọn, tí wọn sì n wí pé,

“Àwa fọ̀n fèrè fún yín,
 èyin kò jọ, àwa sì ọ̀fọ̀ fún yín,
 èyin kò sọkún!”

³³ Nítorí Johanu Onítẹ̀bomi wá, kò jẹ̀ àkàrà, bèẹ̀ ni kò sì mu ọ̀tí wáinì, èyin sì wí pé, ‘Ó ní ẹ̀mí ẹ̀sù?’

³⁴ Ọmọ èniyàn dé, ó n jẹ, ó sì n mu, èyin sì wí pé, ‘Wò ó, ọ̀jẹun, àti ọ̀mùtí, ọ̀rẹ̀ àwọn agbowó òde àti àwọn ẹ̀lẹ̀sẹ̀!’

³⁵ Sùgbọn ọ̀gbọ̀n ni a dá láre nípasẹ̀ ọmọ rẹ̀.”

A da òróró sí Jesu lára nípasẹ̀ obìnrin ẹ̀lẹ̀sẹ̀

³⁶ Farisi kan sì rọ̀ ọ̀ kí ó wá bá òun jẹun, ó sì wọ̀ ilé Farisi náà lọ ó sì jókòó láti jẹun.

³⁷ Sì kiyèsì i, obìnrin kan wà ní ilú náà, ẹ̀ni tí i ẹ̀ ẹ̀lẹ̀sẹ̀, nígbà tí ó mọ̀ pé Jesu jókòó, ó n jẹun ní ilé Farisi, ó mú ọ̀ságo kékeré alabasita òróró ìkunra wá,

³⁸ Ó sì dúró tí í lẹ̀bàá ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ lẹ̀yìn, ó n sọkún, ó sì bèrẹ̀ sí i fi omijé wẹ̀ ẹ̀ ní ẹ̀sẹ̀, ó sì n fi irun orí rẹ̀ nù ún nù, ó sì n fi ẹ̀nu kò ó ní ẹ̀sẹ̀, ó sì n fi òróró kùn wọn.

7:33 Lk 1.15.   **7:34** Lk 5.29; 15.1-2; 7.36-50.   **7:36** Mt 26.6-13; Mk 14.3-9; Jh 12.1-8.   **7:36** Lk 11.37; 14.1.

39 Nígbà tí Farisi tí ó pè é sì rí i, ó wí nínú ara rẹ pé, “Ọkúnrin yìí ìbá ẹ wòlù, ìbá mọ ẹni àti irú ẹni tí obìnrin yìí jẹ tí ń fi ọwọ kàn an, nítorí ẹlẹşẹ ni.”

40 Jesu sì dáhùn, ó wí fún un pé, “**Simoni, Mo ní ohun kan sọ fún ọ.**”

Ó sì dáhùn pé, “Olùkọ máa wí.”

41 “**Ayánilówó kan wà tí ó ní ajìgbèsè méjì: ọkan jẹ ẹ ní ẹ̀dẹ̀gbẹ̀ta (500) owó idẹ, ẹkejì sì jẹ ẹ ní àádọta.**

42 Nígbà tí wọn kò sì ní ohun tí wọn ó san, ó dáríjì àwọn méjèjè. Wí nínú àwọn méjèjè, ta ni yóò fẹ ẹ jù?”

43 Simoni dáhùn wí pé, “Mo ẹ bí ẹni tí ó dáríjì jù ni.”

Jesu wí fún un pé, “**Ìwọ ti dájọ náà dárádára.**”

44 Ó sì yípadà sí obìnrin náà, ó wí fún Simoni pé, “**Wo obìnrin yìí? Èmi wọ ilé rẹ, ìwọ kò fi omi wẹ ẹşẹ fún mi: şùgbọ́n, omijé rẹ ni ó fi ń rọ̀jò sí mi lẹşẹ irun orí ni ó fi ń nù wọ́n nù.**

45 **Ìwọ kò fi ifẹ̀nukonu fún mi: şùgbọ́n òun, nígbà tí mo ti wọ ilé, kò dẹkun ẹnu fífi kò mí lẹşẹ.**

46 **Ìwọ kò fi òróró pa mí lórí, şùgbọ́n òun ti fi òróró pa mí lẹşẹ.**

47 **Ñjẹ mo wí fún ọ, A dárí ẹşẹ rẹ tí ó pọ̀ jì í: nítorí tí ó ní ifẹ̀ púpọ̀: ẹni tí a sì dárí diẹ̀ jì, òun náà ni ó ní ifẹ̀ diẹ̀.”**

48 Ó sì wí fún un pé, “**A dárí ẹşẹ rẹ̀ jì ọ!**”

49 Àwọn tí ó bá a jókòó jẹun sì bèrẹ̀ sí í rò nínú ara wọn pé, “**Ta ni ẹ̀yí tí ń dárí ẹşẹ̀ jì ni pẹ̀lú?”**

50 Ó sì dáhùn wí fún obìnrin náà pé, “Ìgbàgbọ rẹ gbà ọ là, máa lọ ní àlàáfìà.”

8

Òwe afúnrúgbìn kan

1 Ó sì ẹ lẹyìn náà, tí ó n lá gbogbo ilú àti iletò kojá lọ, ó n wàásù, ó n ròyìn ayọ ìjọba Ọlọrun. Àwọn méjìlá sì n bẹ lódò rẹ,

2 àti àwọn obìnrin kan, tí a ti mú láradá kúrò lẹwọ àwọn ẹmí búburú àti nínú àìlera wọn, Maria tí a n pè ní Magdalene, lára ẹni tí ẹmí ẹsù méje ti jáde kúrò.

3 Àti Joanna aya Kusa tí í ẹ iríjù Herodu, àti Susana, àti àwọn púpọ mǐràn, tí wọn n ẹ iránşẹ fún un nínú ohun ìní wọn.

4 Nígbà tí ọpọ ọjọ ènìyàn péjọpọ, àwọn ènìyàn láti ilú gbogbo sì tọ ọ wá, ó fi òwe bá wọn sọrọ pé,

5 “Afúnrúgbìn kan jáde lọ láti fún irúgbìn rẹ: bí ó sì ti n fúnrúgbìn, diẹ bọ sí ẹbá ọnà, a sì tẹ ẹ mọlẹ, àwọn ẹyẹ ojú ọrun sì sà á jẹ.

6 Òmíràn sì bọ sórí àpáta; bí ó sì ti hù jáde, ó gbẹ nítorí tí kò ní omi.

7 Òmíràn sì bọ sínú ẹgún; ẹgún sì dàgbà pẹlú rẹ sókè, ó sì fún un pa.

8 Òmíràn sì bọ sí ilẹ rere, ó sì hù sókè, ó sì so èso ọrọrún ju èyí tí a gbìn lọ.”

Nígbà tí ó sì wí nńkan wònyí tán, ó pariwo sókè pé, “Èni tí ó bá ní etí láti fi gbọ, kí ó gbọ!”

7:50 Mt 9.22; Mk 5.34; Lk 8.48.   8:1 Lk 4.15; Mk 15.40-41; Mt 27.55-56; Lk 23.49.   8:4 Mt 13.1-9; Mk 4.1-9.   8:8 Mt 11.15.

⁹ Àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ sì bi í léèrè, pé, “Kí ni a lè mọ òwe yìí sí?”

¹⁰ Ó sì wí fún wọn pé, “Èyin ni a fi fún látí mọ ohun ìjìnlẹ̀ ìjọba Ọlórún; sùgbọ̀n fún àwọn ẹ̀lómíràn wọn yòò jẹ̀ òwe, pé ní rí rí,

“kí wọn má ba à rí,
àti ní gbígbo kí ó má lè yé wọn.’

¹¹ “Njẹ̀ òwe náà ni ẹ̀yí: irugbìn ni ọ̀rọ̀ Ọlórún.

¹² Àwọn ti ẹ̀bá ọ̀nà ni àwọn tí ó gbọ̀ nígbà náà ni ẹ̀sù wá ó sì mú ọ̀rọ̀ náà kúrò ní ọ̀kàn wọn, kí wọn má ba à gbàgbọ̀, kí a sì gbà wọn là.

¹³ Àwọn ti orí àpáta ni àwọn, tí wọn gbọ̀, wọn fi ayọ̀ gba ọ̀rọ̀ náà, àwọn wọ̀nyí kò sì ní gbòngbò, wọn á gbàgbọ̀ fún sá à diẹ̀; nígbà ìdánwò, wọn á padà sẹ̀yìn.

¹⁴ Àwọn tí ó bọ̀ sínú ẹ̀gún ni àwọn, tí wọn gbọ̀ tán, wọn ti n lọ, wọn a sì fi itọ́jú àti ọ̀rọ̀ àti ìrora ayé fún un pa, wọn kò sì lè so ẹ̀so àsogbo.

¹⁵ Sùgbọ̀n ti ilẹ̀ rere ni àwọn tí wọn fi ọ̀kàn ọ̀títọ̀ àti rere gbọ̀ ọ̀rọ̀ náà, wọn dìímú sìnşin, wọn sì fi sùúrù so ẹ̀so.

Àtùpà lóri tábilì

¹⁶ “Kò sí ẹnìkẹ̀ni, nígbà tí ó bá tán fitílà tan, tí yòò fi ohun èlò bọ̀ ó mọ̀lẹ̀, tàbí tí yòò gbé e sábé àkẹ̀te; bí kò şe kí ó gbé e ka orí ọ̀pá fitílà, kí àwọn tí n wọ̀ ilẹ̀ lè rí ìmọ̀lẹ̀.

8:9 Mt 13.10-13; Mk 4.10-12; Isa 6.9-10; Jr 5.21; El 12.2.   **8:11** Mt 13.18-23; Mk 4.13-20.   **8:11** 1Tẹ 2.13; 1Pt 1.23.   **8:16** Mk 4.21; Mt 5.15; Lk 11.33.

17 Nítorí kò sí ohun tí ó fi ara sin, tí a kì yòò fihàn, tàbí ohun tí a fi pamọ, ti a kì yòò sì mọ kí ó sì yọ sí gbangba.

18 Njẹ kí èyin máa kíyèsára bí èyin ti n gbọ: nítorí ẹnìkẹni tí ó bá ní, lẹwọ rẹ ni a ó sì gba èyí tí ó ẹe bí òun ní.”

Àwọn ìyá àti arákùnrin Jesu

19 Nígba náà ní ìyá rẹ àti àwọn arákùnrin rẹ tò ọ wá, wọn kò sì lè sùn mọ ọn nítorí ọpọ ènìyàn.

20 Wọn sì wí fún un pé, “Ìyá rẹ àti àwọn arákùnrin rẹ dúró lóde, wọn fẹ rí ọ.”

21 Ó sì dáhùn wí fún wọn pé, “Ìyá mi àti àwọn arákùnrin mi ni àwọn wọnyí tí wọn n gbọ ọrọ Ọlọrun, tí wọn sì n ẹe é.”

Jesu bá rírú omi okun wí

22 Ní ojú kan, ó sì wọ ọkọ ojú omi kan lọ òun pẹlú àwọn ọmọ-èyìn rẹ. O sì wí fún wọn pé, “**E jẹ kí a rékọjá lọ sí ìhà kejì adágún.**” Wọn sì síkọ láti lọ.

23 Bí wọn sì ti n lọ, ó sùn; ìjì nílá sì dé, ó n fẹ lójú adágún; omi si wọ inú ọkọ, wọn sì wà nínú ewu.

24 Wọn sì tò ọ wá wọn sì jí i, wí pé, “Olùkọ, Olùkọ, àwa yòò ẹgbé!”

Nígba náà ni ó dìde, ó sì bá ìjì lílé àti ríru omi wí; wọn sì dúró, ìdákẹrọrọ sì dé.

25 Ó sì wí fún wọn pé, “**Ìgbàgbọ yín dà?**”

8:17 Mk 4.22-23; Mt 10.26-27; Lk 12.2-3; Ef 5.13. **8:18** Mk 4.24-25; Mt 13.12; 25.29; Lk 19.26. **8:19** Mt 12.46-50; Mk 3.31-35. **8:21** Lk 11.28; Jh 15.14. **8:22** Mt 8.23-27; Mk 4.35-41; 6.47-52; Jh 6.16-21. **8:24** Lk 5.5; 8.45; 9.33,49; 17.13.

Bí èrù ti n ba gbogbo wọn, tí hà sì n ẹ wọn, wọn n bi ara wọn pé, “Irú ọkùnrin wo ni èyí, nítorí ó bá jì líle àti ríru omi wí, wọn sì gbọ tirẹ?”

Jesu wo ọkùnrin ẹlẹmù ẹ̀sù sà̀n

²⁶ Wọn sì gúnlẹ ní ilẹ àwọn ará Gadara, tí ó kojú sí Galili.

²⁷ Nígbà tí ó sì sọkalẹ, ọkùnrin kan pàdẹ rẹ lẹyìn ilú nàà, tí ó ti ní àwọn ẹmí ẹ̀sù fún igbà pípẹ, tí kì í wọ aṣọ, bẹẹ ni kì í jókóó ní ilẹ kan, bí kò ẹ ní ibojì.

²⁸ Nígbà tí ó rí Jesu, ó ké, ó wólẹ níwájú rẹ, ó wí lóhùn rara, pé, “Kí ni mo ní í ẹ pẹlú rẹ, Jesu, iwọ Ọmọ Ọlọrun Ọgá-ògo? Èmi bẹ ọ má ẹ dá mi lóró.”

²⁹ (Nítorí tí ó ti wí fún ẹmí àìmọ nàà pé, kí ó jáde kúrò lára ọkùnrin nàà. Nígbàkígbà ni ó n mú un: wọn a sì fi ẹwọn àti ẹkẹkẹkẹ de é; a sì ja gbogbo idè nàà, ẹmí ẹ̀sù nàà a sì darí rẹ sí ijù).

³⁰ Jesu sì bi í pé, “**Kí ni orúkọ rẹ?**”

Ó sì dáhùn pé, “Ligioni,” nítorí ẹmí ẹ̀sù púpọ ni ó wa nínú rẹ.

³¹ Wọn sì bẹ ẹ pé, kí ó má ẹ rán wọn lọ sínú ọgbun.

³² Agbo ẹlẹdẹ púpọ sì n bẹ níbẹ tí n jẹ lóri òkè: wọn sì bẹ ẹ kí ó jẹ kí àwọn wọ inú wọn lọ. Ó sì gba fún wọn.

³³ Nígbà tí àwọn ẹmí ẹ̀sù sì jáde kúrò lára ọkùnrin nàà, wọn sì wọ inú àwọn ẹlẹdẹ lọ. Agbo ẹlẹdẹ sì tú ka, wọn sí sùré rọ gùrì sọkalẹ sì bèbè odò bọ sínú adágún nàà, wọn sì rì sínú rẹ.

³⁴ Nígbà tí àwọn tí n bọ wọn rí ohun tí ó ẹlẹ, wọn sá, wọn sì lọ, wọn sì ròyìn ní ilú àti ní ilẹ nàà.

³⁵ Nígbà náà ni wọn jáde lọ wo ohun náà tí ó ṣelẹ̀, wọn sì tọ Jesu wá, wọn sì rí ọkùnrin náà, lára ẹni tí àwọn ẹmí ẹ̀sù ti jáde lọ, ó jókòó lẹ̀bàá ẹ̀sẹ̀ Jesu, ó wo aṣọ, iyè rẹ̀ sì bọ sí ipò: ẹ̀rù sì bà wọn.

³⁶ Àwọn tí ó rí i rọ̀yìn fún wọn bí ó ti ẹ̀ mú ẹni tí ó ní ẹ̀mí ẹ̀sù náà láradá.

³⁷ Nígbà náà ni gbogbo èniyàn láti ilẹ̀ Gadara yíká bẹ̀ ẹ̀ pé, kí ó lọ kúrò lẹ̀dọ̀ wọn; nítorí ẹ̀rù bà wọn gidigidi. Ó sì bọ sínú ọkọ̀ ojú omi, ó si kúrò.

³⁸ Njẹ̀ ọkùnrin náà tí ẹ̀mí ẹ̀sù jáde kúrò lára rẹ̀, bẹ̀ ẹ̀ kí òun lè máa bá a gbé: ẹ̀gbọ̀n Jesu rán an lọ, wí pé,

³⁹ **“Padà lọ sí ilé rẹ̀, kí o sì sọ ohun tí Ọlọrun ẹ̀ fún ọ bí ó ti pọ̀ tó.”** Ó sì lọ, o sì n rọ̀yìn ka gbogbo ilú náà bí Jesu ti ẹ̀ ohun nílá fún òun tó.

Ọkú obìnrin kan àti obìnrin aláìsàn kan

⁴⁰ Ó sì ẹ̀, nígbà tí Jesu padà lọ, àwọn èniyàn tẹ̀wọ̀gbà á; nítorí tí gbogbo wọn ti n retí rẹ̀.

⁴¹ Sì kiyèsi i, ọkùnrin kan tí a n pè ní Jairu, ọkan nínú àwọn olórí Sinagọgu wá; ó sì wólẹ̀ lẹ̀bàá ẹ̀sẹ̀ Jesu, ó bẹ̀ ẹ̀ pé, kí ó wá sí ilé òun,

⁴² nítorí ó ní ọ̀mọ̀bìnrin kan ọ̀so, ọ̀mọ̀ iwọn ọ̀dún méjìlá, ti ó n kú lọ.

Bí ó sì ti n lọ àwọn èniyàn ko fun ni ààyè.

⁴³ Obìnrin kan tí ó sì ní ìsun èjẹ̀ láti ìgbà ọ̀dún méjìlá, tí ó ná ohun gbogbo tí ó ní fún àwọn oníṣẹ̀gùn, tí kò sì sí ẹ̀nikan tí ó lè mú un láradá,

⁴⁴ Ó wá sí èyìn rẹ̀, ó fi ọ̀wọ̀ tọ̀ ìṣẹ̀tí aṣọ rẹ̀; lógán ni ìsun èjẹ̀ rẹ̀ sì ti gbẹ̀.

⁴⁵ Jesu sì wí pé, **“Ta ni ó fi ọ̀wọ̀ kàn mí?”**

Nígbà tí gbogbo wọn sẹ Peteru àti àwọn tí ó wà pẹ̀lú rẹ̀ sọ pé, “Olùkọ, àwọn ènìyàn ko ní ààyè, wọn sì n kọ̀lù ọ, ìwọ̀ sì wí pé, Ta ni ó fi ọ̀wọ̀ kàn mi?”

46 Jesu sì wí pé, “**Ènikan fi ọ̀wọ̀ kàn mí: nítorí tí èmí mọ̀ pé, àṣẹ̀ jáde lára mi.**”

47 Nígbà tí obìnrin náà sì mọ̀ pé òun kò fi ara sin, ó wárìrì, ó wá, ó sì wólẹ̀ níwájú rẹ̀, ó sì sọ fún un lójú àwọn ènìyàn gbogbo nítorí ohun tí ó ṣe, tí òun fi fi ọ̀wọ̀ kàn án, àti bí a ti mú òun láradá lójúkan náà.

48 Ó sì wí fún un pé, “**Ọ̀mọ̀bìnrin, ìgbàgbọ̀ rẹ̀ mú ọ̀ láradá, máa lo ní Àlàáfíà.**”

49 Bí ó sì ti n sọ̀rọ̀ lẹ̀nu, ènikan ti ilẹ̀ olórí Sinagọgu wá, ó wí fún un pé, “Ọ̀mọ̀bìnrin rẹ̀ kú; má yọ olùkọ̀ni lẹ̀nu mọ̀.”

50 Şùgbọ̀n nígbà tí Jesu gbọ̀, ó dá a lóhùn, pé, “**Má bẹ̀rù: sá gbàgbọ̀ nìkan, a ó sì mú un láradá.**”

51 Şùgbọ̀n nígbà tí Jesu sì wọ̀ ilẹ̀, kò jẹ́ kí ènikeni wólẹ̀, bí kò ṣe Peteru, àti Jakọbu, àti Johanu, àti baba àti ìyá ọ̀mọ̀bìnrin náà.

52 Gbogbo wọn sì sọkún, wọn pohùnréré ẹkún rẹ̀: ó sì wí fún wọn pé, “**È má sọkún mọ̀; kò kú, sí sùn ni ó sùn.**”

53 Wọn sì fi í ṣẹ̀fẹ̀, wọn sá mọ̀ pé ó kú.

54 Nígbà tí ó sì sé gbogbo wọn mọ̀ ọ̀de, ó mú un lẹ̀wọ̀, ó sì wí pé, “**Ọ̀mọ̀bìnrin, dide!**”

55 Èmí rẹ̀ sì padà bọ̀, ó sì dide lógán: ó ní kí wọn fún un ní oúnjẹ.

56 Ènu sì ya àwọn òbí rẹ̀: şùgbọ̀n ó kílọ̀ fún wọn pé, kí wọn má ṣe wí fún ènikan ohun tí a ṣe.

9

Jesu rán ọmọ-ẹyin méjilá lọ wàásù

¹ Ó sì pe àwọn ọmọ-ẹyin rẹ méjilá jọ, ó sì fún wọn ní agbára àti àṣẹ lórí àwọn ẹmí èṣù gbogbo, àti láti wo ààrùn sà.

² Ó sì rán wọn lọ wàásù ijoba Ọlórùn, àti láti mú àwọn ọlọkùnrùn láradá.

³ Ó sì wí fún wọn pé, “**È má ṣe mú nńkan lẹwọ fún àjò yín, ọpá, tàbí àpò tàbí àkàrà, tàbí owó, bẹẹ ni kí ẹyin má sì ṣe ní ẹwù méjì.**

⁴ **Ní ilékílé tí ẹyin bá sì wọ, níbẹ ni kí ẹyin gbé, láti ibẹ ni kí ẹyin sì ti jáde.**

⁵ **Iye àwọn tí kò bá si gbà yín, nígbà tí ẹyin bá jáde kúrò ní ilú náà, ẹ gbọn eruku ẹṣẹ yín fún ẹrì sí wọn.”**

⁶ Wọn sì lọ, wọn n la iletò kojá wọn sì n wàásù iyìnre, wọn sì n mú ènìyàn láradá níbi gbogbo.

⁷ Herodu tetrarki gbọ nńkan gbogbo èyí tí a ṣe láti ọdọ rẹ wá: ó sì dààmú, nítorí tí àwọn ẹlòmíràn n wí pé, Johanu ni ó jínde kúrò nínú òkú,

⁸ Àwọn ẹlòmíràn sì wí pé Elijah ni ó farahàn; àwọn ẹlòmíràn sì wí pé, ọkan nínú àwọn wòlú àtijọ ni ó jínde.

⁹ Herodu sì wí pé, “Johanu ni mo ti bẹ lórí, ṣùgbọn ta ni èyí tí ẹmí n gbọ irú nńkan wọnyí sí?” Ó sì n fẹ láti rí i.

Jesu bọ ẹgbẹrún márùn-ún (5,000) ènìyàn

9:1 Mt 10.1,5,7-11,14; Mk 6.7-12; Lk 10.4-11.   **9:5** Ap 13.51.   **9:7** Mt 14.1-2; Mk 6.14-16; Lk 9.19.   **9:9** Lk 23.8.

10 Nígba tí àwọn aposteli sì padà dé, wọn rọ̀yìn ohun gbogbo fún un tí wọn tí ẹ̀. Ó sì mú wọn, lọ sí apá kan níbi tí a n pè ní Betisaida.

11 Nígba tí ọ̀pọ̀ ènìyàn sì mọ̀, wọn tẹ̀lé e: ó sì gbà wọn, ó sì sọ̀rọ̀ ijoba Olọrun fún wọn; àwọn tí ó fẹ̀ ìmúláradá, ni ó sì mú láradá.

12 Nígba tí ọ̀jọ̀ bèrẹ̀ sí ròlẹ̀, àwọn méjìlá wá, wọn sì wí fún un pé, “Tú ijo ènìyàn ká, kí wọn lè lọ sí iletò àti sí ilú yíká, kí wọn lè wò, àti kí wọn lè wá oúnjẹ: nítorí ijù ni àwa sá wà níhìn-ín.”

13 Şugbọ̀n ó wí fún wọn pé, “**Ẹ fi oúnjẹ fún wọn jẹ!**”

Wọn sì wí fún un pé, “Àwa kò ní ju ìşù àkàrà márùn-ún lọ, pẹ̀lú eja méjì: bí kò ẹ̀ pé àwa lọ ra oúnjẹ fún gbogbo àwọn ènìyàn wọ̀nyí.”

14 Nítorí àwọn ọ̀kúnrin náà tó ìwọ̀n ẹ̀gbẹ̀rún márùn-ún (5,000) ènìyàn.

Ó sì wí fún àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ pé, “**Kí wọn mú wọn jókòó lẹ̀gbẹ̀ẹ̀gbẹ̀, ní àràádóta.**”

15 Wọn sì ẹ̀ bèẹ̀, wọn sì mú gbogbo wọn jókòó.

16 Nígba náà ni ó mú ìşù àkàrà márùn-ún, àti eja méjì náà, nígbà tí ó gbé ọ̀jú sókè ọ̀run, ó sùre sí i, ó sì bù ú, ó sì fi fún àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀, kí wọn gbé e kalẹ̀ níwájú àwọn ènìyàn.

17 Wọn sì jẹ, gbogbo wọn sì yó: wọn şa agbọ̀n méjìlá jọ nínú àjẹkù tí ó kù.

Peteru pe Jesu ní Ọ̀mọ̀ Olọrun

9:10 Mk 6.30-31; Lk 10.17; Jh 1.44. **9:11** Mt 14.13-21; Mk 6.32-44; Jh 6.1-14; Mk 8.4-10. **9:13** 2Qb 4.42-44. **9:16** Lk 22.19; 24.30-31; Ap 2.42; 20.11; 27.35.

18 Ó sì ẹ, nígbà tí ó ku òun nìkan ó gbàdúrà, àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ sì wà lódò rẹ: ó sì bi wọn pé, “**Ta ni àwọn ènìyàn nì fi mí pè?”**”

19 Wọn sì dáhùn wí pé, “Johanu Onítẹbomi; ẹ̀gbẹ̀n ẹ̀lómíràn ní Elijah ni, àti àwọn ẹ̀lómíràn wí pé, ọ̀kan nínú àwọn wòlú àtijọ̀ ni ó jínde.”

20 Ó sì bi wọn pé, “**Ẹ̀gbẹ̀n ta ni ẹ̀yin nì fi èmi pè?”**”

Peteru sì dáhùn, wí pe, “Kristi ti Ọlọrun.”

21 Ó sì kílò fún wọn, pé, kí wọn má ẹ sọ ẹyí fún ẹ̀nikan.

22 Ó sì wí pé, “**Ọmọ ènìyàn yòò jìyà ohun púpọ̀, a ó sì kọ ọ láti ọ̀dọ̀ àwọn alágbà, olórí àlùfàà àti láti ọ̀dọ̀ àwọn akòwé, a ó sì pa á, ní ọ̀jọ̀ kẹta a ó sì jí i dide.”**”

23 Ó sì wí fún gbogbo wọn pé, “**Bí ẹ̀nikan bá nì fẹ̀ láti máa tọ̀ mí lẹ̀yìn, kí ó sẹ ara rẹ, kí ó sì gbé àgbélébùú rẹ ní ọ̀jọ̀ gbogbo, kí ó sì máa tọ̀ mí lẹ̀yìn.**”

24 Nítorí ẹ̀nikẹni tí ó bá fẹ̀ gba ọ̀kàn rẹ là, yòò sọ ọ̀ nù: ẹ̀gbẹ̀n ẹ̀nikẹni tí ó bá sọ ọ̀kàn rẹ̀ nù nítorí mi, òun náà ni yòò sì gbà á là.

25 Nítorí pé èrè kín ni fún ènìyàn, bí ó jèrè gbogbo ayé, tí ó sì sọ ara rẹ̀ nù tàbí kí ó fi sòfò.

26 Nítorí ẹ̀nikẹni tí ó bá tiju mi, àti ọ̀rọ̀ mi, òun ni Ọmọ Ènìyàn yòò tiju rẹ̀ nígbà tí ó bá dé inú ọ̀go tirẹ̀, àti ti baba rẹ̀, àti ti àwọn àngẹ̀li mímọ̀.

9:18 Mt 16.13-20; Mk 8.27-30; Jh 1.49; 11.27; 6.66-69. **9:18** Lk 3.21; 5.16; 6.12; 9.28; 11.1. **9:19** Lk 9.9; Mk 9.11-13. **9:22** Mt 16.21; Mk 8.31; Lk 9.43-45; 18.31-34; 17.5. **9:23** Mt 16.24-28; Mk 8.34-9.1. **9:24** Mt 10.38-39; Lk 14.27; 17.33; Jh 12.25. **9:26** Mt 10.33; Lk 12.9; 1Jh 2.28.

27 “*Sùgbón èmi wí fún yín nítòótó, ẹ̀lòmíràn dúró nìhìn-ín yìí, tí kì yòò rí ikú, tí tí wọn ó fi rí ìjòba Ọ̀lọ̀run.*”

Ìràpadà

28 Ó sì ẹ̀e bí ìwọn ojọ méjọ léyìn ọ̀rọ̀ wònyí, ó mú Peteru àti Johanu àti Jakọbu, ó gun orí òkè lọ láti lọ gbàdúra.

29 Bí ó sì ti n gbàdúra, àwọ̀ ojú rẹ̀ yípadà, aṣọ̀ rẹ̀ sì funfun gbòò,

30 Sì kiyèsi i, àwọn ọ̀kùnrin méjì, Mose àti Elijah, wọn n bá a sọ̀rọ̀,

31 tí wọn fi ara hàn nínú ògo, wọn sì n sọ̀rọ̀ ikú rẹ̀, tí òun yòò ẹ̀e parí ní Jerusalemu.

32 Sùgbón ojú Peteru àti ti àwọn tí n bẹ̀ lódò rẹ̀ wúwo fún oorun. Nígbà tí wọn sì tají, wọn rí ògo rẹ̀, àti ti àwọn ọ̀kùnrin méjèjèjì tí ó bá a dúrò.

33 Ó sì ẹ̀e, nígbà tí wọn lọ kúrò lódò rẹ̀, Peteru wí fún Jesu pé, “Olùkọ̀, ó dára fún wa kí a máa gbé ìhín yìí, jẹ́ kí àwa pa àgọ̀ mẹ̀ta, ọ̀kan fún ìwọ̀, àti ọ̀kan fún Mose, àti ọ̀kan fún Elijah.” (Kò mọ̀ èyí tí òun n wí.)

34 Bí ó ti n sọ̀ báylí, ìkùùkuu kan wá, ó síji bò wọn: ẹ̀rù sì bà wọn nígbà tí wọn n wọ̀ inú ìkùùkuu lọ.

35 Ohùn kan sì ti inú ìkùùkuu wá wí pé, “Èyí yìí ni àyànfé ọ̀mọ̀ mi: ẹ̀ máa gbọ̀ tirẹ̀.”

36 Nígbà tí ohùn nàà sì dákẹ̀, Jesu nìkan ṣọ̀so ni a rí. Wọn sì pa á mọ̀, wọn kò sì sọ̀ ohunkóhun tí wọn rí fún ẹ̀nikẹ̀ni ní ojọ̀ wònyí.

9:27 Lk 22.18; Mt 10.23; 1Tẹ 4.15-18; Jh 21.22.   **9:28** Mt 17.1-8; Mk 9.2-8; 2Pt 1.17-18.   **9:28** Lk 8.51; 3.21; 5.16; 6.12; 9.18; 11.1.

9:30 Ap 1.9-11.   **9:32** Jh 1.14.   **9:33** Lk 5.5; 8.24,45; 9.49; 17.13.

9:35 Lk 3.22; Jh 12.28-30.   **9:36** Mt 17.9; Mk 9.9-10.

Ìwòsàn ọmọkùnrin kan tí o ní ẹmí ẹ̀sù

³⁷ Ó sì ẹ̀, ní ọjọ kejì, nígbà tí wọn sòkalẹ wá láti orí òkè, ọpọ àwọn ẹ̀niyàn wá pàdé rẹ.

³⁸ Sì kiyèsì i, ọkùnrin kan nínú ìjọ ẹ̀niyàn kígbẹ sókè pé, “Olùkọ mo bẹ ọ, wo ọmọ mi: nítorí ọmọ mi kan soṣo náà nì.

³⁹ Sì kiyèsì i, ẹmí ẹ̀sù a máa mú un, a sì máa kígbẹ lójìjì; a sì máa nà án tàntàn tí tí yóò fi yọ ìfófó lẹnu, a máa pa á lára, kì í tilẹ́ n fẹ́ fi í sílẹ́ lọ.

⁴⁰ Mo sì bẹ àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ láti lé e jáde: wọn kò sì lẹ ẹ é.”

⁴¹ Jesu sì dáhùn pé, “**Iran aláìgbàgbọ àti àrẹkẹrẹkẹ, ẹmí o ti bá yín gbẹ pé tó? Ẹmí yóò sì ti ẹ sùúrù fún yín pé tó? Fa ọmọ rẹ wá níhìn-ín yí.**”

⁴² Bí ó sì ti ǹ bọ, ẹmí ẹ̀sù náà gbẹ e sánlẹ, ó sì nà án tàntàn. Jesu sì bá ẹmí àìmọ náà wí, ó sì mú ọmọ náà láradá, ó sì fà á lé baba rẹ lẹwọ.

⁴³ Ẹnu sì ya gbogbo wọn sí iṣẹ́ tí tóbi Ọlórún, sùgbọ́n nígbà tí hà sì ǹ ẹ gbogbo wọn sí ohun gbogbo tí Jesu ẹ̀, ó wí fún àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ pé,

⁴⁴ “**Ẹ jẹ́ kí ọ̀rọ̀ wònyí wọ yín létí, nítorí a ó fi Ọmọ Ẹ̀niyàn lé àwọn ẹ̀niyàn lẹwọ.**”

⁴⁵ Sùgbọ́n ọ̀rọ̀ náà kò yé wọn, ó sì sù wọn lójú, bẹ̀ẹ̀ ni wọn kò sì mọ ọ̀n: ẹ̀rù sì ǹ bà wọn láti béèrè ìdí ọ̀rọ̀ náà.

Ta ni yí o ga jùlọ

⁴⁶ Iyàn kan sì dide láàrín wọn, ní ti ẹni tí yóò ẹ olórí nínú wọn.

9:37 Mt 17.14-18; Mk 9.14-27.   **9:43** Mt 17.22-23; Mk 9.30-32; Lk 9.22; 18.31-34; 17.25.   **9:46** Mt 18.1-5; Mk 9.33-37.

47 Nígbà tí Jesu sì mọ èrò ọkàn wọn, ó mú ọmọdé kan, ó gbé e jókòò lódò rẹ.

48 Ó sì wí fún wọn pé, “**Ènikẹni tí ó bá gba ọmọdé yìí nítorí orúkọ mì, ó gbà mí: àti enikẹni tí ó bá gbà mí, ó gba ẹni tí ó rán mì: nítorí ẹni tí ó bá kéré jù nínú gbogbo yín, òun náà ni yóò pọ̀jù.**”

49 Johanu sì dáhùn ó sì wí fún un pé, “Olùkọ, àwa rí ẹnikan ó n fi orúkọ rẹ lé àwọn ẹmí ẹ̀sù jáde; àwa sì dá a lẹkun, nítorí tí kò bá wa tọ ọ lẹyìn.”

50 Jesu sì wí fún un, pé, “**Má ẹe dá a lẹkun mọ: nítorí ẹni tí kò bá lòdì sí i yín, ó wà fún yín.**”

Ìtakò àwọn ará Samaria

51 Nígbà tí ọjọ àti gbà á sókè n sún mọ, ó pinnu láti lọ sí Jerusalemu.

52 Ó sì rán àwọn ìránṣẹ̀ lọ sí iwájú rẹ. Nígbà tí wọn sì lọ wọn wọ iletò kan tí í ẹe ti ará Samaria láti pèsè sílẹ̀ dè é.

53 Wọn kò sì gbà á, nítorí pé ó n lọ sí Jerusalemu.

54 Nígbà tí àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ Jakọbu àti Johanu sì rí i, wọn ní, “Olúwa wa, jẹ kí a pe iná láti ọrun wá, kí a sì pa wọn run, bí Elijah ti ẹe?”

55 Şùgbọ̀n Jesu yípadà, ó sì bá wọn wí.

56 Lẹyìn náà Jesu àti àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ sì lọ sí iletò mìíràn.

Ìpinnu láti tọ Jesu lẹyìn

57 Bí wọn ti n lọ lònà, ọkùnrin kan wí fún un pé, “Olúwa, Èmi n fẹ̀ láti máa tọ ọ lẹyìn ní ibikíbi tí iwọ bá n lọ.”

9:48 Lk 10.16; Mt 10.40.   **9:49** Mk 9.38-40; Lk 11.23.   **9:49** Lk 5.5; 8.24,45; 9.33; 17.13.   **9:51** Mk 10.1; Lk 17.11; Jh 4.40-42.   **9:52** Mt 10.5; Jh 4.4.   **9:54** Mk 3.17; 2Qb 1.9-16.   **9:57** Mt 8.19-22.

58 Jesu sì wí fún un pé, “Àwọn kòlòkòlò ní ihò, àwọn ẹyẹ ojú ọrun sì ní itẹ; sùgbọ́n Ọmọ Ènìyàn kò ní ibi tí yóò fi orí rẹ lé.”

59 Ó sì wí fún ẹlòmíràn pé, “Máa tọ mí lẹyìn.”

Sùgbọ́n ẹyí wí fún un pé, “Olúwa, jẹ kí ẹmi lọ sìnkú baba mi ná.”

60 Jesu sì wí fún un pé, “Jẹ kí àwọn òkú máa sìnkú ara wọn, sùgbọ́n iwọ lọ kí o sì máa wàásù ìjọba Ọlọrun.”

61 Ẹlòmíràn sì wí fún un pé, “Olúwa, ẹmi yóò tọ ọ lẹyìn sùgbọ́n jẹ kí n kọkọ lọ dágbére fún àwọn ará ilé mi.”

62 Jesu sì wí fún un pé, “Kò sí ẹnì, tí ó fi ọwọ rẹ lé ohun èlò itulẹ, tí ó sì wo ẹyìn, tí ó yẹ fún ìjọba Ọlọrun.”

10

Jesu rán méjìléláàádọ́rin ọmọ-ẹyìn jáde

1 Lẹyìn nńkan wọnyí, Olúwa sì yan méjìléláàádọ́rin ọmọ-ẹyìn mìíràn pẹlú, ó sì rán wọn ní méjì méjì lọ sáájú rẹ, sí gbogbo ilú àti ibi tí ọun tìkára rẹ yóò sì dé.

2 Ó sì wí fún wọn pé, “Ìkórè pọ, sùgbọ́n àwọn alágbàṣe kò tó nńkan, nítorí náà ẹ bẹ Olúwa ìkórè, kí ó lè rán àwọn alágbàṣe sínú ìkórè rẹ.

3 Ẹ mú ọ̀nà yín pọ̀n: sá wò ọ, ẹmi rán yín lọ bí ọ̀dọ̀-àgùntàn sáàrìn ikookò.

4 Ẹ má ṣe mú àpò, ẹ má ṣe mú àpamọ̀wọ, tàbí bàtà: ẹ má sì ṣe kí ẹnìkẹni lónà.

5 “Ní ilékílé tí èyin bá wò, kí ẹ kọ wí pé, ‘Àlàáfìà fún ilé yì!’

6 Bí ọmọ àlàáfìà bá sì wà nìbẹ, àlàáfìà yín yóò bà lé e: şùgbọn bí kò bá sí, yóò tún padà sọdọ yín.

7 Ẹ dúró sínú ilé nàà, kí ẹ máa je, kí ẹ sì máa mu ohunkóhun tí wọn bá fi fún yín, nítorí ọyà alágbàşe tọ sí i. Ẹ má şe lọ láti ilé dé ilé.

8 “Ìlúkílùú tí èyin bá wò, tí wọn bá sì gbà yín, ẹ je ohunkóhun tí a bá gbé ka iwájú yín.

9 Ẹ sì mú àwọn aláìsàn tí n bẹ nínú rẹ láradá, kí ẹ sì wí fún wọn pé, ‘Ìjọba Ọlọrun kù sí dèdè sí yín!’

10 Şùgbọn ní ilúkílùú tí èyin bá sì wò, tí wọn kò bá sì gbà yín, nígbà tí èyin bá sì jáde ní ìgboro ilú nàà, kí èyin sì wí pé,

11 ‘Eruku ilú yín tí ó kù sí wa lẹsẹ, a gbọn ọn sílẹ fún yín! Şùgbọn ẹ mọ èyí pé, ìjọba Ọlọrun kù sí dèdè.’

12 Şùgbọn mo wí fún yín, yóò sànn fún Sodomu ní ọjọ nàà, ju fún ilú nàà lọ.

13 “Ègbé ni fún iwọ, Korasini! Ègbé ni fún iwọ Betisaida! Nítorí ìbá şe pé a ti şe işẹ agbára tí a şe nínú yín, ní Tìre àti Sidoni, wọn ìbá ti ronúpìwàdà lójọ pípẹ sẹyìn, wọn ìbá sì jókòò nínú aşọ ọfọ àti nínú eérú.

14 Şùgbọn yóò sànn fún Tìre àti Sidoni nígbà ìdájọ jù fún yín lọ.

15 Àti iwọ, Kapernaumu, a ó ha gbé ọ ga dé òkè ọrun? A ó rẹ ọ sílẹ dé isà òkú.

16 “Ẹni tí ó bá gbọ tiyín, ó gbọ tẹmi. Ẹni tí ó bá sì

kò yín, ó kò mi. Èni tí ó bá sì kò mi, ó kò èni tí ó rán mi.”

¹⁷ Àwọn àádòrin nàà sì fi ayọ padà, wí pé, “Olúwa, àwọn èmí èsù tilẹ foríbalẹ fún wa ní orúkọ rẹ.”

¹⁸ Ó sì wí fún wọn pé, “Èmí rí Satani şubú bí mọ̀nàmọ̀nà láti ọrun wá.

¹⁹ Kíyèsì i, èmí fún yín ní àşẹ láti tẹ ejò àti àkékèkè mọ̀lẹ̀, àti lórí gbogbo agbára ọ̀tá, kò sì sí ohun kan bí ó ti wù tí ó şe, tí yòò pa yín lára.

²⁰ Şùgbọ̀n kí ẹ má şe yò nítorí èyí pé, àwọn èmí n foríbalẹ fún yín; şùgbọ̀n ẹ kúkú yò, pé; a kòwé orúkọ yín ní ọrun!”

²¹ Ní wákàtí kan nàà Jesu yò nínú Èmí mímọ̀ ó sì wí pé, “Mo dúpẹ̀ lẹwọ̀ rẹ, Baba, Olúwa ọrun àti ayé, pé, ìwọ pa nńkan wọnyí mọ̀ kúrò lẹdọ̀ àwọn ọlọgbọ̀n àti amọye, ìwọ sì fi wọ̀n hàn fún àwọn ọmọ ọwọ̀. Bẹ̀ẹ̀ ni, Baba, bẹ̀ẹ̀ ni ó sá à yẹ ní ojú rẹ.

²² “Ohun gbogbo ni a ti fi fún mi láti ọ̀dọ̀ Baba mi; kò sì sí èni tí ó mọ̀ èni tí ọmọ̀ jẹ̀, bí kò şe Baba, àti ẹnìkẹ̀ni tí ó bá sì wu ọmọ̀ láti fi í hàn fún.”

²³ Ó sì yípadà sí àwọn ọmọ-èyìn rẹ̀ ní apá kan. Ó ní, “Ìbùkún ni fún ojú tí n rí ohun tí èyìn n rí.

²⁴ Nítorí mo wí fún yín, ọ̀pọ̀ àwọn wòlú àti àwọn ọ̀ba ni ó n fẹ̀ láti rí ohun tí èyìn n rí, wọn kò sì rí wọn, àti láti gbọ̀ ohun tí èyìn n gbọ̀, wọn kò sì gbọ̀ wọn.”

Òwe aláàánú ará Samaria

10:18 If 12.9; Jh 12.31.   **10:20** Ek 32.32; Sm 69.28; Da 12.1; Fp 4.3; Hb 12.23; If 3.5; 13.8; 21.27.   **10:21** Mt 11.25-27.   **10:21** 1Kọ 1.26-29.   **10:22** Mt 28.18; Jh 3.35; 13.3; 10.15; 17.25.   **10:23** Mt 13.16-17; Jh 8.56; Hb 11.13; 1Pt 1.10-12.

25 Sì kiyèsi i amòfin kan dide, ó nín dán an wò, ó ní, “Olùkọ, kín ni èmi ó ẹ kí èmi lè jogún iyè ànìpẹkun?”

26 Ó sì bí í pé, “**Kí ni a kọ sínú iwé òfin? Báwo ni iwọ sì ti kà á?**”

27 Ó sì dáhùn wí pé, “**Kí iwọ fi gbogbo àyà rẹ, àti gbogbo ọkàn rẹ, àti gbogbo agbára rẹ, àti gbogbo inú rẹ fẹ Olúwa Ọlórún rẹ; àti, ‘Ènikẹjì rẹ bí ara rẹ.’**”

28 Ó sì wí fún un pé, “**Iwọ dáhùn rere. Ẹ èyí, iwọ ó sì yè.**”

29 Ẹ̀gbọ̀n ó nín fẹ látí da ara rẹ láre, ó wí fún Jesu wí pé, “**Ta ha sì ni ẹnikẹjì mí?**”

30 Jesu sì dáhùn ó wí pé, “**Ọkùnrin kan nín ti Jerusalemu sọkalẹ lọ sí Jeriko, ó sì bọ sí ọwọ àwọn ọlọ̀sà; wọn gbà á ní aṣọ, wọn sá a lógbẹ, wọn sì fi sílẹ lọ ní àìpatán.**

31 Ní kòngẹ àkókò yìí ni àlùfáà kan sì nín sọkalẹ lọ lònà nàà. Nígbà tí ó sì rí i ó kọjá lọ níhà kejì.

32 Bẹ̀ẹ nàà sì ni ọmọ Lefi kan pẹ̀lú, nígbà tí ó dé ibẹ, tí ó sì rí i, ó kọjá lọ níhà kejì.

33 Ẹ̀gbọ̀n ará Samaria kan, bí ó ti nín re àjò, ó dé ibi tí ó gbé wà; nígbà tí ó sì rí i, àánú ẹ é.

34 Ó sì tọ ọ lọ, ó sì di ọgbẹ rẹ, ó da òróró àti ọ̀tí wà̀nì sí i, ó sì gbé e lé orí kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ ti òun tìkára rẹ, ó sì mú un wá sí ilé èrò, a sì nín ẹ itọ̀jú rẹ.

35 Nígbà tí ó sì lọ ní ọjọ kejì, ó fi owó idẹ méjì fún olórí ilé èrò ó sì wí fún un pé, “**Máa tọ̀jú rẹ;**

10:25 Mt 22.34-39; Mk 12.28-31. **10:25** Mk 10.17; Mt 19.16; Lk 18.18. **10:27** De 6.5; Le 19.18; Ro 13.9; Ga 5.14; Jk 2.8. **10:28** Lk 20.39; Le 18.25. **10:33** Lk 9.51-56; 17.11-19; Jh 4.4-42.

ohunkóhun tí ìwọ bá sì ná kún un, nígbà tí mo bá padà dé, èmi ó san án fún ọ.

³⁶ “Nínú àwọn mètèèta wọnyí, ta ni ìwọ rò pé ó jẹ ẹnikejì ẹnì tí ó bọ sí ọwọ àwọn ọlọsà?”

³⁷ Ó sì dáhùn wí pé, “Èni tí ó ọ̀aánú fún un ni.”
Jesu sì wí fún un pé, “**Lọ, kí o ọ̀ bẹẹ gégé!**”

Ní ilé Marta àti Maria

³⁸ Ó sì ọ̀, bí wọ̀n ti n lọ, o wọ iletò kan, obìnrin kan tí a n pè ní Marta sì gbà á sí ilé rẹ.

³⁹ Ó sì ní arábìnrin kan tí a n pè ní Maria tí ó sì jókòó lẹbàá ẹ̀sẹ Olúwa, tí ó n gbọ ọ̀rọ̀ rẹ.

⁴⁰ Sùgbọ̀n Marta n ọ̀ ẹ̀yọnu ohun púpọ̀, ó sì tọ̀ ọ̀ wá, ó wí pé, “Olúwa, ìwọ kò sì bìkítà sí ti arábìnrin mi pé ó fi mí sílẹ̀ láti máa nìkan ọ̀ ìránṣẹ̀? Wí fún un kí ó ràn mí lẹwọ̀.”

⁴¹ Sùgbọ̀n Olúwa sì dáhùn, ó sì wí fún un pé, “**Marta, Marta, ìwọ n ọ̀ ẹ̀ àníyàn àti làálàá nítorí ohun púpọ̀.**

⁴² Sùgbọ̀n ohun kan ni a kò lẹ̀ ọ̀ aláìní, Maria sì ti yan ipa rere náà tí a kò lẹ̀ gbà lẹwọ̀ rẹ.”

11

Jesu n kọ ẹ̀kọ̀ nípa àdúrà

¹ Bí ó ti n gbàdúrà ní ibi kan, bí ó ti dákẹ̀, ọ̀kan nínú àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ wí fún un pé, “Olúwa, kọ̀ wa bí a ti n gbàdúrà, bí Johanu ti kọ̀ àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀.”

² Ó sì wí fún wọ̀n pé, “**Nígbà tí ẹ̀yin bá n gbàdúrà, ẹ̀ máa wí pé:**
“**Baba wa tí n bẹ̀ ní ọ̀run,**

10:38 Jh 12.1-3; 11.1-45. **10:41** Lk 7.13. **11:1** Mk 1.35; Lk 3.21; 5.16; 6.12; 9.18,28; 5.33; 7.18. **11:2** Mt 6.9-13.

kí á bọwọ fún orúkọ yín.
Kí ìjọba yín dé, ìfẹ tiyín ni kí a ẹ,
bí i ti orun, bẹẹ ni ní ayé.

³ Fún wa ní oúnjẹ òòjọ wa lójoojúmọ.

⁴ Kí o sì dárí ẹşẹ wa jì wá;
nítórí àwa tìkára wa pẹlú a máa dáríjì olúkúlùkù
ẹni tí ó jẹ wá ní gbèsè,
Má sì fà wá sínú idánwò, şùgbọn gbà wá lówọ ẹni
búburú ni.’”

⁵ Ó sì wí fún wọn pé, “Ta ni nínú yín tí yóò ní ọré
kan, tí yóò sì tọ ọ lọ láàrín ọgànjọ, tí yóò sì wí fún
un pé, ‘Ọré, yá mi ní ìşù àkàrà mэта.

⁶ Nítórí ọré mi kan ti àjò dé sọdọ mi, èmi kò sì ní
nńkan tí èmi ó gbé kalẹ níwájú rẹ.’

⁷ Tí ọun ó sì gbé inú ilé dáhùn wí fún un pé, ‘Má
yọ mí lẹnu, a ti sé ilẹkùn, àwọn ọmọ mi si n bẹ lórí
ẹni pẹlú mi: èmi kò lè dide fi fún ọ!’

⁸ Mo wí fún yín, bí ọun kò tilẹ ti fẹ dide kí ó fi fún
un nítórí tí í ẹ ọré rẹ, şùgbọn nítórí àwíyánnu rẹ,
yóò dide, yóò sì fún un tó bí ó ti n fẹ.

⁹ “Èmi sì wí fún yín, ẹ beèrè, a ó sì fi fún un yín; ẹ
wá kiri, ẹyin ó sì rí; ẹ kànkùn, a ó sì şí i sílẹ fún yín.

¹⁰ Nítórí ẹnikẹni tí ó bá beèrè, ó rí gbà; ẹni tí ó sì n
wá kiri, ó rí; àti ẹni tí ó kànkùn ni a ó şí i sílẹ fún.

¹¹ “Ta ni baba nínú yín tí ọmọ rẹ yóò beèrè àkàrà
lọdọ rẹ, tí yóò fún un ní òkúta? Tàbí bí ó beèrè ẹja,
tí yóò fún un ní ejò?

¹² Tàbí bí ó sì beèrè ẹyin, tí yóò fún un ní àkéékèè?

11:4 Mk 11.25; Mt 18.35.   **11:5** Lk 18.1-8.   **11:9** Mt 7.7-11.

11:9 Mt 18.19; 21.22; Mk 11.24; Jk 1.5-8; 1Jh 5.14-15; Jh 15.7;
16.23-24.

13 Njé bí èyin tí ó jé èniyàn búburú bá mọ bí a tí í fi èbùn dárádára fún àwọn ọmọ yín, mélòó mélòó ha ni Baba yín tí n bẹ ní ọrun yóò fi Ẹmí Mímọ rẹ fún àwọn tí ó béèrè lódò rẹ!”

Jesu àti Beelsebulu

14 Ó sì n lé ẹmí èşù kan jáde, tí ó sì yadi. Nígbà tí ẹmí èşù nàà jáde, odi sòrò; ẹnu sì ya ijo èniyàn.

15 Şùgbọn àwọn ẹlòmíràn nínú wọn wí pé, “Nípa Beelsebulu olóri àwọn ẹmí èşù ni ó fi n lé àwọn ẹmí èşù jáde.”

16 Àwọn ẹlòmíràn sì n dán an wò, wọn n fẹ àmì lódò rẹ láti ọrun wá.

17 Şùgbọn ọun mọ èrò inú wọn, ó wí fún wọn pé, “Gbogbo ijoba tí ó ya ara rẹ ní ipá, ni a n sọ di ahoro; ilé tí ó sì ya ara rẹ nípa yóò wó.

18 Bí Satani ba yapa sí ara rẹ, ijoba rẹ yóò ha ẹ dúró? Nítorí èyin wí pé, nípa Beelsebulu ni èmi fi n lé àwọn ẹmí èşù jáde.

19 Bí ó ba ẹ pé nípa Beelsebulu ni èmi fi n lé àwọn ẹmí èşù jáde, nípa ta ni àwọn ọmọ yín fi n lé wọn jáde, nítorí nàà àwọn ni yóò ẹ onídàájọ yín.

20 Şùgbọn bí ó bá ẹ pé nípa ìka ọwọ Ọlọrun ni èmi fi n lé àwọn ẹmí èşù jáde, njé ijoba Ọlọrun dé bá yín tán.

21 “Nígbà tí alágbára ọkùnrin tí ó ni ìhámọra bá n sọ ààfin rẹ, ẹrù rẹ yóò wà ní àlàáfíà.

22 Şùgbọn nígbà tí ẹni tí ó ní agbára jù ú bá kọlù ú, tí ó sì ẹgun rẹ a gba gbogbo ìhámọra rẹ tí ó gbẹkẹlé lówó rẹ, a sì pín ikogun rẹ.

23 “Ẹni tí kò bá wà pẹlú mi, ó lòdì sí mi, ẹni tí kò

bá sì bá mi kójopò, ó fọnká.

24 “Nígba tí ẹmí àìmọ bá jáde kúrò lára èniyàn, a máa rìn kiri ní ibi gbígbe, a máa wá ibi ìsinmi; nígbà tí kò bá sì rí, a wí pé, ‘Èmi yóò padà lọ sí ilé mi ní ibi tí mo gbé ti jáde wá.’

25 Nígba tí ó bá sì dé, tí ó sì rí tí a gbá a, tí a sì ẹ é ní ọsọ.

26 Nígba náà ni yóò lọ, yóò sì mú ẹmí méje m̀íràn tí ó burú ju òun tìkára rẹ lọ wá, wọn yóò wọlé, wọn yóò sì máa gbé níbẹ, igbèyìn ọkùnrin náà yóò sì burú ju ịsáájú rẹ lọ.”

27 Bí ó ti n sọ ǹnkan wọnyí, ob̀nrin kan gbóhùn rẹ sókè nínú ịjọ, ó sì wí fún un pé, “Ìbùkún ni fún inú tí ó bí ọ, àti ọmú tí ìwọ mu!”

28 Sùgbọn òun wí pé, nítòótọ, kí ó kúkú wí pé, “Ìbùkún ni fún àwọn tí n gbọ ọrọ Ọlọrun, tí wọn sì pa á mọ!”

Àmì ti Jona

29 Nígba tí ịjọ èniyàn sì sùjọ sí ọdọ rẹ, ó bèrẹ sí wí pé, “Ìran búburú ni èyí, wọn n wá àmì; a kì yóò sì fi àmì kan fún un bí kò ẹ àmì Jona wòlù!”

30 Nítórí bí Jona ti jẹ àmì fún àwọn ará Nínfe, gégé bẹẹ ni Ọmọ Èniyàn yóò ẹ jẹ àmì fún iran yí.

31 Ọbà̀nrin gúúsù yóò dide ní ọjọ ịdájọ pèlú àwọn èniyàn iran yí, yóò sì dá wọn lẹbi: nítórí tí ó ti ìhà ịpèkun ayé wá látì gbọ ọgbọn Solomoni: sì kíyèsì i, ẹnì tí ó pọ̀jù Solomoni lọ n bẹ níhìn-ín yí.

11:24 Mt 12.43-45.   11:27 Lk 1.42; 23.29.   11:29 Mt 12.39-42.

11:29 Mt 16.4; Mk 8.12; Lk 11.16; Jn 3.4-5.   11:31 1Qb 10.1-10; 2Kl 9.1-12.

32 Àwọn ará Ninefe yóò dìde ní ojọ ìdájọ pẹ̀lú ìran yìí, wọn ó sì dá a lẹ̀bi: nítorí tí wọn ronúpìwàdà nípa ìwàásù Jona; sì kiyèsì i, ẹ̀ni tí ó pọ̀jù Jona lọ n bẹ̀ nìhìn-ín yìí.

Òwe nípa fitílà tí a tàn

33 “Kò sí ẹ̀nikan, nígbà tí ó bá tan fitílà tan, tí gbé e sí ìkòkò, tàbí sábé ọ̀sùwọn, bí kò ẹ̀ sórí ọ̀pá fitílà, kí àwọn tí n wọ̀lé ba à lè máa rí ìmọ̀lẹ̀.

34 Ojú ni fitílà ara: bí ojú rẹ̀ bá mọ̀lẹ̀ kedere, gbogbo ara rẹ̀ a mọ̀lẹ̀; ẹ̀yẹ̀n bí ojú rẹ̀ bá ẹ̀kùnkùn, ara rẹ̀ pẹ̀lú a kún fún ọ̀kùnkùn.

35 Nítorí náà kiyèsì i, kí ìmọ̀lẹ̀ tí n bẹ̀ nínú rẹ̀ má ẹ̀ di ọ̀kùnkùn.

36 Njẹ̀ bí gbogbo ara rẹ̀ bá kún fún ìmọ̀lẹ̀, tí kò ní apá kan tí ó ẹ̀kùnkùn, gbogbo rẹ̀ ni yóò ní ìmọ̀lẹ̀, gégé bí ìgbà tí fitílà bá fi ìtànşán rẹ̀ fún ọ̀ ní ìmọ̀lẹ̀.”

Ègún mẹ̀fà

37 Bí ó sì ti n wí, Farisi kan bẹ̀ ẹ̀ kí ó bá òun jẹun: ó sì wọ̀lé, ó jókòó láti jẹun.

38 Nígbà tí Farisi náà sì rí i, ẹ̀nu yà á nítorí tí kò kọ̀kọ̀ wẹ̀ ọ̀wọ̀ kí ó tó jẹun.

39 Olúwa sì wí fún un pé, “Èyin Farisi a máa n fọ̀ ọ̀de ago àti àwopòkọ̀: ẹ̀yẹ̀n, inú yín kún fún ìwà búburú àti ìrẹ́jẹ̀.

40 Èyin aşıwèrè, ẹ̀ni tí ó ẹ̀ ẹ̀yí tí n bẹ̀ lóde, òun kò ha ẹ̀ ẹ̀yí tí n bẹ̀ nínú pẹ̀lú?”

11:32 Mt 12.6.   **11:33** Mt 5.15; Mk 4.21; Lk 8.16.   **11:34** Mt 6.22-23.   **11:37** Lk 7.36; 14.1.   **11:38** Mk 7.1-5.   **11:39** Mt 23.25-26.   **11:39** Lk 7.13.

41 Nípa ohun ti inú yín, ki èyin kúkú máa ɛ ìtoṛẹ àánú nínú ohun tí èyin ní, sì kíyèsì i, ohun gbogbo ni ó di mímọ́ fún yín.

42 “Şùgbọ̀n ègbé ni fún yín, èyin Farisi, nítorí tí èyin a máa san ìdámẹ̀wáá minti àti irúgbìn, àti gbogbo ewébé, şùgbọ̀n èyin kọ ìdájọ́ àti ifẹ́ Ọlọrun: wọnyí jẹ́ ohun tí ẹ́ gbọdọ́ ɛ, láìsì fi àwọ̀n iyókù sílẹ́ láìɛ.

43 “Ègbé ni fún yín, èyin Farisi, àgàbàgebè! Nítorí tí èyin fẹ́ ipò ọlá nínú Sinagọgu, àti ìkíni ní ọjà.

44 “Ègbé ni fún un yín,* nítorí èyin dàbí ibojì tí kò farahàn, tí àwọ̀n èniyàn sì n rìn lórí rẹ́ láìmọ́.”

45 Nígbà náà ni ọkan nínú àwọ̀n amòfin dáhùn, ó sì wí fún un pé, “Olùkọ́, nínú èyí tí iwọ́ n wí yìí iwọ́ n gan àwa pẹ̀lú.”

46 Ó sì wí pé, “Ègbé ni fún èyin amòfin pẹ̀lú, nítorí tí èyin di ẹ̀rù tí ó wúwo láti rù lé èniyàn lórí, bẹ̀ẹ́ ni èyin tìkára yín kò jẹ́ fi ìka yín kan ẹ̀rù náà.

47 “Ègbé ni fún yín, nítorí tí èyin kọ́ ibojì àwọ̀n wòlù, tí àwọ̀n baba yín pa.

48 Njẹ́ èyin jẹ́ ẹ̀lẹ̀rìí, ẹ́ sì ní inú dídùn sí iṣẹ́ àwọ̀n baba yín, nítorí tí wọ̀n pa wọ̀n, èyin sì kọ́ ibojì wọ̀n.

49 Nítorí èyí ni ọgbọ̀n Ọlọrun sì ɛ wí pé, ‘Èmi ni ó rán àwọ̀n wòlù àti àwọ̀n aposteli sí wọ̀n, wọ̀n ó sì ɛ inúnibíni sí wọ̀n.’

50 Kí a lè béèrè ẹ̀jẹ́ àwọ̀n wòlù gbogbo, tí a ti ta sílẹ́ láti ìgbà ìpilẹ̀şẹ́ ayé wá, lẹ̀wọ́ ìran yìí;

11:41 Tt 1.15; Mk 7.19.   **11:42** Mt 23.23-24; Le 27.30; Mt 6.8.   **11:43** Mt 23.6-7; Mk 12.38-39; Lk 20.46.   **11:44** Mt 23.27.

* **11:44** èyin akọ̀wé àti èyin Farisi àgàbàgebè   **11:46** Mt 23.4.   **11:47** Mt 23.29-32; Ap 7.51-53.   **11:49** Mt 23.34-36.   **11:49** 1Kọ 1.24; 1Kọ 2.3.

51 látí èjè Abeli wá, tí tí ó sì fi dé èjè Sekariah, tí ó ògbé láàrín pẹpẹ àti tẹmpili. Lóòótọ ni mo wí fún yín iran yìi ni yóò ru gbogbo èbi àwọn nńkan wọnyí.

52 “Ègbé ni fún yín, èyin amòfin, nítorí tí èyin ti mú kọkọrọ ìmọ kúrò; èyin tìkára yín kò wọlé, àwọn tí sì n wọlé, ni èyin n dí lówọ.”

53 Bí ó ti n lọ kúrò níbẹ, àwọn akòwé àti àwọn Farisi bèrẹ sí bí í lórò gidigidi, wọn sì n yọ ọ lẹnu látí wí nńkan púpọ.

54 Wọn n sọ ọ, wọn n wá ọnà látí rí nńkan gbámú lẹnu kí wọn bá à lè fi èsùn kàn án.

12

Àwọn ìkìlọ àti ọrọ ìyànjú

1 Ó sì ẹ, nígbà tí àniye ìjọ èniyàn péjọpọ, tó bẹẹ tí wọn n tẹ ara wọn mọlẹ, ó bèrẹ sísọ fún àwọn ọmọ-èyin rẹ pé, “È máa sọra yín nítorí ìwúkàrà àwọn Farisi tí í ẹ àgàbàgèbè.

2 Kò sí ohun tí a bò, tí a kì yóò sì fihàn; tàbí tí ó pamọ, tí a kì yóò mọ.

3 Nítorí náà ohunkóhun tí èyin sọ ní òkùnkùn, ní gbangba ni a ó ti gbọ ọ; àti ohun tí èyin bá sọ sí etí ní iyàrá, lórí òrùlé ni a ó ti kede rẹ.

4 “Èmi sì wí fún yín èyin ọrẹ mi, ẹ má ẹ bèrù àwọn tí ó n pa ara èniyàn kú, lẹyìn èyí, wọn kò sì ní èyí tí wọn lè ẹ mọ.

5 Şùgbọn èmi ó sì sọ ẹnì tí èyin ó bèrù fún yín: È bèrù ẹnì tí ó lágbára lẹyìn tí ó bá pàniyàn tan, látí

11:51 Ọẹ 4.8; 2Kì 24.20-21; Sk 1.1. 11:52 Mt 23.13. 12:1 Mt 16.6; Mk 8.15. 12:2 Mt 10.26-27; Mk 4.22; Lk 8.17; Ef 5.13. 12:4 Jh 15.14-15. 12:4 Mt 10.28-33. 12:5 Hb 10.31.

wọ ni lọ sí ọrun àpáàdì. Lóòótọ ni mo wí fún yín òun ni kí ẹ bẹ̀rù.

⁶ Ológoṣẹ mārùn-ún sá à ni a nì tà ní owó idẹ wẹwẹ méjì? A kò sì gbàgbé ọkan nínú wọn níwájú Ọlórún?

⁷ Şùgbọ́n gbogbo irun orí yín ni a kà pé sánşán. Nítorí nàà kí ẹ má ẹ bẹ̀rù, ẹyin ní iye lórí ju ológoṣẹ púpọ̀ lọ.

⁸ “Mo sì wí fún yín pẹ̀lú, Ẹnikẹni tí ó bá jẹwọ mi níwájú àwọn ènìyàn. Ọmọ Ènìyàn yòò sì jẹwọ rẹ níwájú àwọn àngẹli Ọlórún.

⁹ Şùgbọ́n ẹni tí ó bá sẹ mi níwájú ènìyàn, a ó sẹ ẹ níwájú àwọn àngẹli Ọlórún.

¹⁰ Àti ẹnikẹni tí ó bá sọrọ-òdì sí Ọmọ Ènìyàn, a ó dárí rẹ jì í; şùgbọ́n ẹnikẹni tí ó bá sọrọ-òdì sí Ẹmí Mímọ, a kì yóò dárí rẹ jì í.

¹¹ “Nígbà tí wọn bá sì mú yin wá sí Sinagọgu, àti síwájú àwọn olórí, àti àwọn aláṣe, ẹ má ẹ sàníyàn pé, báwo tàbí ohun kín ni ẹyin yòò fèsì rẹ tàbí kín ni ẹyin ó wí.

¹² Nítorí Ẹmí Mímọ yòò kọ yín ní wákàtí kan nàà ní ohun tí ó yẹ kí ẹ sọ.”

Ìtàn òmùgò ọlọrọ

¹³ Ọkan nínú àwùjọ wí fún un pé, “Olùkọ, sọ fún arákùnrin mi kí ó pín mi ní ogún.”

¹⁴ Ó sì wí fún un pé, “Ọkùnrin yí, ta ni ó fi mí jẹ onídàájọ tàbí olùpíngún fún yín?”

12:7 Lk 21.18; Ap 27.34; Mt 12.12.   **12:9** Mk 8.38; Lk 9.26; 2Tm 2.12.   **12:10** Mt 12.31-32; Mk 3.28-29.   **12:11** Mt 10.19-20; Mk 13.11; Lk 21.14-15.

15 Ó sì wí fún wọn pé, “Kíyèsára kí o sì máa sọra nítorí ojúkòkòrò: nítorí ìgbésí ayé ènìyàn kò dúró lé ọ̀pọ̀ ohun tí ó ní.”

16 Ó sì pa òwe kan fún wọn pé, “Ilẹ̀ ọ̀kùnrin ọ̀lọ̀rọ̀ so ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èso.

17 Ó sì rò nínú ara rẹ̀ pé, ‘Èmi ó ti ẹ̀, nítorí tí èmi kò ní ibi tí èmi ó gbé kó èso mi jọ sí.’

18 “Ó sì wí pé, ‘Èyí ni èmi ó ẹ̀: èmi ó wó àkà mi palẹ̀, èmi ó sì kọ̀ èyí tí ó tóbi; níbẹ̀ ni èmi ó gbé to gbogbo èso àti ọ̀rọ̀ mi jọ sí.

19 Èmi ó sì wí fún ọ̀kàn mi pé, ọ̀kàn, ìwọ̀ ní ọ̀rọ̀ púpọ̀ tí a tò jọ fún ọ̀pọ̀ ọ̀dún; sinmi, máa jẹ, máa mu, máa yò.’

20 “Şùgbọ̀n Ọ̀lọ̀run wí fún un pé, ‘Ìwọ̀ aşıwèrè, lóru yìi ni a ó béèrè ọ̀kàn rẹ̀ lẹ̀wọ̀ rẹ̀; ìjẹ̀ ti ta ni nńkan wọ̀nyí yóò ha ẹ̀, tí ìwọ̀ ti pèsè sílẹ̀?’

21 “Bẹ̀ẹ̀ ni ẹ̀ni tí ó to ìşúra jọ fún ara rẹ̀, tí kò sì ní ọ̀rọ̀ lóđọ̀ Ọ̀lọ̀run.”

Má ẹ̀ ẹ̀ àníyàn

22 Jesu sì wí fún àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀ pé, “Nítorí náà mo wí fún yín pé, ẹ̀ má ẹ̀ ẹ̀ àníyàn nítorí ẹ̀mí yín pé, kín ni ẹ̀yin yóò jẹ̀ tàbí nípa ara yin pe kín ni ẹ̀yin o fi bora.

23 Ẹ̀mí sá à ju ọ̀únjẹ̀ lọ, ara sì ju aşọ̀ lọ.

24 Ẹ̀ kíyèsí àwọn ẹ̀yẹ̀ ìwò: wọn kì í fúnrúgbìn, bẹ̀ẹ̀ ni wọn kì í kórè: wọn kò ní àkà, bẹ̀ẹ̀ ni wọn kò ní abà, Ọ̀lọ̀run sá à n bọ̀ wọn: mélòó mélòó ni tí ẹ̀yin fi sà̀n ju ẹ̀yẹ̀ lọ!

12:15 1Tm 6.6-10.

12:20 Jr 17.11; Jb 27.8; Sm 39.6; Lk 12.33-34.

12:22 Mt 6.25-33.

12:24 Lk 12.6-7.

25 Ta ni nínú yín nípa àníyàn şışe tí ó lè fi ìgbònwọ kan kún ojoye ayé rẹ?

26 Njẹ bí ẹyin kò ti lè şe ẹyí tí ó kéré bí eléyí, èşeşe tí ẹyin fi ní şàníyàn nítorí iyókù?

27 “E kiyèsi àwọn lílì bí wọn ti ní dàgbà; wọn kì í şışe, wọn kì í rànwú; şùgbọ́n kí èmi wí fún yín, a kò şe Solomoni paápáà lẹşẹşẹ ní gbogbo ògo rẹ tó ọkan nínú iwọnyí.

28 Njẹ bí Olorun bá wọ koriko igbó ní aşo tó bẹẹ ẹyí tí ó wà lónìí, tí a sì gbá a sínú iná lọla: mélóó mélóó ni yóò wọ yín láşo, ẹyin onígbàgbọ kékeré.

29 Kí ẹ má sì şe lé ohun tí ẹ ó jẹ, tàbí ohun tí ẹ ó mu, kí ẹ má sì şe şe àníyàn nínú ọkàn.

30 Nítorí gbogbo nńkan wọnyí ni àwọn orílẹ̀-èdè ayé ní wá kiri. Baba yín sì mọ pé, ẹyin ní fẹ nńkan wọnyí.

31 Şùgbọ́n ẹ máa wá ijoba Olorun, gbogbo nńkan wọnyí ni a ó sì fi kún un fún yín.

32 “Má bẹ̀rù, agbo kékeré, nítorí dídùn inú Baba yín ni láti fi ijoba fún yín.

33 E ta ohun tí ẹyin ní, kí ẹ sì tọ̀rẹ àánú kí ẹ sì pèsè àpò fún ara yín, tí kì í gbó, işúra ní ọrun tí kì í tán, ní ibi tí olè kò lè súnmọ, àti ibi tí kòkòrò kì í bà á jẹ.

34 Nítorí ní ibi tí işúra yín gbé wà, níbẹ̀ ni ọkàn yín yóò gbé wà pẹ̀lú.

E máa şonà

35 “E di àmùrè yín, kí fitílà yín sì máa jó.

36 Kí èyin tìkára yín dàbí ẹni tí ń retí olúwa wọn, nígbà tí òun ó padà ti ibi ìgbéyàwó dé, pé nígbà tí ó bá dé, tí ó sì kànkùn, kí wọn lè sí i sílẹ̀ fún un lógán.

37 Ìbùkún ni fún àwọn ọmọ ọdọ náà nígbà tí olúwa náà bá dé tí yóò bá wọn tí wọn ń sọ̀nà; lóòótọ̀ ni mo wí fún yín, yóò dì ara rẹ̀ ní àmùrè yóò sì mú wọn jókòó láti jẹun, yóò sì jáde wá láti ẹ̀ iránsẹ̀ fún wọn.

38 Bí olúwa wọn bá sì dé nígbà ìsọ̀ kejì, tàbí tí ó sì dé nígbà ìsọ̀ kẹta, tí ó sì bá wọn bẹ̀ẹ̀, ìbùkún ni fún àwọn ọmọ ọdọ náà.

39 Sùgbọ̀n ẹ̀ mọ̀ èyí pé, baalé ilé ìbá mọ̀ wákàtí tí olẹ̀ yóò wá, òun ìbá máa sọ̀nà, kì bá tí jẹ́ kí a já wọ̀ inú ilé òun.

40 Nítorí náà, kí èyin múra pẹ̀lú, nítorí Ọmọ̀ Ènìyàn ń bọ̀ ní wákàtí tí èyin kò níretí.”

41 Peteru sì wí pé, “Olúwa, ìwọ̀ pa òwe yí fún wa, tàbí fún gbogbo ènìyàn?”

42 Olúwa sì dáhùn wí pé, “Ta ni olóòtítọ̀ àti ọlọgbọ̀n iríjù náà, tí olúwa rẹ̀ fi jẹ́ olórí agbo ilé rẹ̀, láti máa fi ìwọ̀n óúnjẹ̀ wọn fún wọn ní àkókò?”

43 Ìbùkún ni fún ọmọ ọdọ náà, nígbà tí olúwa rẹ̀ bá dé, tí yóò bá a kí ó máa ẹ̀ bẹ̀ẹ̀.

44 Lóòótọ̀ ni mo wí fún yín yóò fi jẹ́ olórí ohun gbogbo tí ó ní.

45 Sùgbọ̀n bí ọmọ ọdọ náà bá wí ní ọkàn rẹ̀, pé, ‘Olúwa mi fi ìgbà bíbọ̀ rẹ̀ falẹ̀!’ Tí ó sì bẹ̀rẹ̀ sí í lu àwọn ìránṣẹ̀kùnrin àti ìránṣẹ̀bínrin tí ó sì bẹ̀rẹ̀ sí í jẹ́ àti sí mu àmupara:

12:37 Jh 13.3-5; Mt 24.42; Lk 21.36.   **12:39** Mt 24.43-44; 1Tẹ 5.2; If 3.3; 16.15; 2Pt 3.10.   **12:42** Mt 24.45-51.   **12:42** Lk 7.13.

46 Olúwa ọmọ ọdọ náà yòò dé ní ọjọ tí kò retí rẹ, àti ní wákàtí tí kò dábaá, yóò sì je ẹ ní yà gidigidi, yóò sì yan ipò rẹ pẹlú àwọn aláìgbàgbọ.

47 “Àti ọmọ ọdọ náà, tí ó mọ ifẹ olúwa rẹ, tí kò sì múra sílẹ, tí kò sì ẹ gẹgẹ bí ifẹ rẹ, òun ni a ó nà púpọ.

48 Şùgbọn èyí tí kò mò, tí ó ẹ ohun tí ó yẹ sí lílù, òun ni a ó lù níwọn. Nítorí ẹnìkẹni tí a fún ní púpọ, lóḍḍò rẹ ni a ó gbé béèrè púpọ: lóḍḍò ẹni tí a bá gbé fi púpọ sí, lóḍḍò rẹ ni a ó gbé béèrè sí i.

Àlàáfíà kọ şùgbọn iyapa

49 “Iná ni èmi wá láti sọ sí ayé; kín ni èmi sì n fẹ bí kò ẹ kí iná náà ti jo!

50 Şùgbọn èmi ní bamitiisi kan tí a ó fi bamitiisi mi; ara tí n ni mí tó tíyí yóò fi parí!

51 Ẹyin ẹ bí àlàáfíà ni èmi fi sí ayé? Mo wí fún yín, bèè kọ; şùgbọn bí kò ẹ iyapa.

52 Nítorí láti isinsin yìlọ, ènìyàn márùn-ún yóò wà ní ilé kan náà tí a ó yà ní ipa, mẹta sí méjì, àti méjì sí mẹta.

53 A ó ya baba nípa sí ọmọ rẹ ọkùnrin, àti ọmọ ọkùnrin sí baba; iyá sí ọmọbìnrin, àti ọmọbìnrin sí iyá rẹ, iyá ọkọ sí iyàwó ọmọ, àti iyàwó ọmọ sí iyá ọkọ rẹ.”

Ọgbufọ àwọn àkókò

54 Ó sì wí fún ijọ ènìyàn pẹlú pé, “Nígbà tí ẹyin bá rí àwọsánmọ tí ó sù ní ìhà ìwọ-òòrùn, lóḡán ni ẹyin yóò sọ pé, ‘Ọwààrà ọjò n bọ,’ a sì rí bèè.

55 Nígbà tí afẹfẹ guúsù bá n fẹ, ẹyin á ní, ‘Oòrùn yóò mú,’ yóò sì ẹ bèè.

12:47 De 25.2-3; Nu 15.29-30; Lk 8.18; 19.26.   **12:49** Lk 22.15.

12:50 Mk 10.38-39; Jh 12.27.   **12:51** Mt 10.34-36; Lk 21.16; Mt 7.6.   **12:54** Mt 16.2-3.

56 Ẹyin àgàbàgebè! Ẹyin le mòye ojú ọrun àti ti ayé. Èéha ti ẹ ti ẹyin kò mọ àkókò yìí?

57 “Èéha ti ẹ ti ẹyin tìkára yín kò fi ro ohun tí ó tọ?”

58 Nígba tí iwọ bá bá ọtá rẹ lọ sọdọ onídàájọ, rí i pé o bá a parí ọrọ ní ọnà kí ó má ba à fà ọ fún adájọ, adájọ a fi ọ lé ẹsọ lẹwọ, ọun a sì tí ọ sínú túbú.

59 Kí èmi wí fún ọ, iwọ kì yóò jáde kúrò nìbẹ, tí tí iwọ ó fi san ẹyọ owó kan tí ó kù!”

13

Ẹ ronúpìwàdà kí e má bà á sẹgbé

¹ Àwọn kan sì wá ní àkókò nàà tí ó sọ ti àwọn ará Galili fún un, ẹjẹ ẹni tí Pilatu dàpọ mọ ẹbo wọn.

² Jesu sì dáhùn ó wí fún wọn pé, “Ẹyin ẹ bí àwọn ará Galili wọnyí ẹ elẹsẹ ju gbogbo àwọn ará Galili lọ, nítorí wọn jẹ irú ìyà bá-wọn-ọn-nì?”

³ Mo wí fún yín, bí kò ẹ pé ẹyin pẹlú ronúpìwàdà, gbogbo yín ni yóò sẹgbé bẹẹ gẹgẹ.

⁴ Tàbí àwọn méjìdínlógún, tí ilé ìsọ ní Siloamu wó lù, tí ó sì pa wọn, ẹyin ẹ bí wọn ẹ elẹsẹ ju gbogbo àwọn ènìyàn tí n bẹ ní Jerusalemu lọ?

⁵ Mo wí fún yín, bí kò ẹ pé ẹyin ronúpìwàdà, gbogbo yín ni yóò sẹgbé bẹẹ gẹgẹ.”

⁶ Ó sì pa ọwe yìí fún wọn pé, “Ọkùnrin kan ní igi ọpọtọ kan tí a gbìn sí ọgbà àjàrà rẹ; ó sì dé, ó n wá èso lóri rẹ, kò sì rí nńkan.

⁷ Ó sì wí fún olùsọgbà rẹ pé, ‘Sá à wò ó, látí ọdún mēta ni èmi ti n wá í wo èso lóri igi ọpọtọ yìí, èmi kò sì rí nńkan: ké e lulẹ; èesẹ tí ó fi n gbilẹ lásán pẹlú?’

8 “Ó sì dáhùn ó wí fún un pé, ‘Olúwa, jòwọ rẹ ní ọdún yìi pẹlú, tí tí èmi ó fi tu ilẹ̀ idí rẹ̀ yíká, tí tí èmi ó sì fi bu ilẹ̀dú sí i.

9 Bí ó bá sì so èso, o dara bèẹ̀: bí kò bá sì so, òjẹ̀ lẹ̀yìn èyí nì kí iwọ̀ kí ó ké e lulẹ̀.’”

A mú obìnrin arọ̀ láradá ní ojú ìsinmi

10 Ó sì n kọ̀ni nínú Sinagoḡu kan ní ojú ìsinmi.

11 Sì kiyèsì i, obìnrin kan wà níbẹ̀ tí ó ní ẹ̀mí àìlera, láti ọdún méjìdínlógún wá, ẹ̀ni tí ó tẹ̀ tán, tí kò le gbé ara rẹ̀ sókè bí ó ti wù kí ó ẹ̀.

12 Nígba tí Jesu rí i, ó pè é sí ọ̀dọ̀, ó sì wí fún un pé, “Obìnrin yìi, a tú ọ̀ sílẹ̀ lọ̀wọ̀ àìlera rẹ̀.”

13 Ó sì fi ọ̀wọ̀ rẹ̀ lé e, Lójúkan náà a sì ti sọ ọ̀ di tí tọ̀, ó sì n yin Ọ̀lọ̀run lógo.

14 Olórí Sinagoḡu sì kún fún ìrunú, nítorí tí Jesu mú ni láradá ní ojú ìsinmi, ó sì wí fún ìjọ̀ ènìyàn pé, ojú méfà ní n bẹ̀ tí a fi í ẹ̀sẹ̀, nínú wọ̀n ni kí ẹ̀yin kí ó wá kí á ẹ̀ dí dá ara yín, kí ó má ẹ̀ ní ojú ìsinmi.

15 Nígba náà ni Olúwa dáhùn, ó sì wí fún un pé, “Ẹ̀yin àgàbàgebè, olúkúlùkù yín kì í tú màlúù tàbí kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ rẹ̀ kúrò ní ibùso, kì í sì í fà á lọ̀ mu omi ní ojú ìsinmi.

16 Kò sì yẹ̀ kí a tú obìnrin yìi tí í ẹ̀ ọ̀mọ̀bìnrin Abrahamu sílẹ̀ ní ìdè yìi ní ojú ìsinmi, ẹ̀ni tí Satani ti dè, sá à wò ó láti ọdún méjìdínlógún yìi wá?”

17 Nígba tí ó sì wí nńkan wọ̀nyí, ojú ti gbogbo àwọ̀n ọ̀tá rẹ̀, gbogbo ìjọ̀ ènìyàn sì yọ̀ fún ohun ìyanu gbogbo tí ó ẹ̀.

Òwe irúgbìn tó kéré jùlọ̀ àti ohun tí n mú iyẹ̀fun wú

18 Ó sì wí pé, “Kín ni ìjọba Ọlọrun jọ? Kín ni èmi ó sì fiwé?”

19 Ó dàbí hóró musitadi, tí ọkùnrin kan mú, tí ó sì sọ sínú ọgbà rẹ; tí ó sì hù, ó sì di igi nílá; àwọn ẹyẹ ojú ọrun sì n gbé orí ẹka rẹ.”

20 Ó sì tún wí pé, “Kín ni èmi ìbá fi ìjọba Ọlọrun wé?”

21 Ó dàbí iwúkàrà, tí obìnrin kan mú, tí ó fi sínú òsùwọn ìyẹfun mẹta, tí tí gbogbo rẹ ó fi di wíwú.”

Ọnà tóóró

22 Ó sì n la àárín ilú àti ìletò lọ, ó n kọni, ó sì n rìn lọ sí Jerusalemu.

23 Ẹnikan sì bi í pé, Olúwa, diẹ ha kọ ni àwọn tí a ó gbàlà?

Ó sì wí fún wọn pé,

24 “Ẹ làkàkà láti gba ojú ọnà tóóró wọlé, nítorí mo wí fún yín, ènìyàn púpọ̀ ni yóò wá ọnà láti wọ ọ, wọn kì yóò sì lè wọlé.

25 Nígba tí baálé ilé bá dide lẹẹkan fùú, tí ó bá sí tí ìlẹ̀kùn, ẹyin ó sì bèrẹ̀ sí í dúró lóde, tí ẹ́ ó máa kan ìlẹ̀kùn, wí pé, ‘Olúwa, Olúwa, sí i fún wa!’

“Òun ó sì dáhùn wí fún yín pé, ‘Èmi kò mọ ibi tí ẹyin ti wá.’ Bẹẹ ni èmi kò mọ yín.

26 “Nígba náà ni ẹyin ó bèrẹ̀ sí wí pé, ‘Àwa ti jẹ, àwa sì ti mu níwájú rẹ, ìwọ̀ sì kọni ní ìgboro ilú wa.’

27 “Òun ó sì wí pé, ‘Èmi wí fún yín èmi kò mọ ibi tí ẹyin ti wá; ẹ́ lọ kúrò lẹ́dọ̀ mi gbogbo ẹyin tí n ẹ́sẹ̀ ẹ́sẹ̀.’

13:18 Mt 13.31-32; Mk 4.30-32.   **13:20** Mt 13.33.   **13:22** Lk 9.51; 17.11; 18.31; 19.11.   **13:23** Mt 7.13-14; Jh 10.7.   **13:25** Mt 25.10-12.   **13:26** Mt 7.21-23; 25.41; Lk 6.46.

28 “Nígbà ni ẹkún àti ìpayínkeke yòò wà, nígbà tí ẹyin ó rí Abrahamu, àti Isaaki, àti Jakọbu, àti gbogbo àwọn wòlú, ní ìjọba Ọlọrun, tí a ó sì ti ẹyin sóde.

29 Wọn ó sì ti ilẹ̀ ilà-oòrùn, àti iwọ-oòrùn wá, àti láti àríwá, àti guúsù wá, wọn ó sì jókòó ní ìjọba Ọlọrun.

30 Sì wò ó, àwọn ẹni ẹyin n bẹ tí yòò di ẹni iwájú, àwọn ẹni iwájú n bẹ tí yòò di ẹni ẹyin.”

Jesu káàánú fún Jerusalẹmu

31 Ní wákàtí kan náà, díẹ̀ nínú àwọn Farisi tọ́ ọ wá, wọn sì wí fún un pé, “Jáde, kí iwọ̀ sì lọ kúrò nínì-ín yí: nitorí Herodu n fẹ̀ pa ọ.”

32 Ó sì wí fún wọn pé, “E lọ, kí ẹyin sì sọ fún kọ̀lọ̀kọ̀lọ̀ náà pé, ‘Kíyèsì i, èmi n lé àwọn ẹmí ẹ̀sù jáde, èmi n ẹ̀ ìmúláradá lónìí àti lọ̀la, àti ní ojọ̀ mẹ̀ta èmi ó ẹ̀ àṣepé.’

33 Sùgbọ̀n èmi kò jẹ̀ má rìn lónìí, àti lọ̀la, àti ní ọ̀túnla: dájúdájú wòlú kan kì yòò ẹ̀gbé lẹ̀yìn odi Jerusalẹmu.

34 “Jerusalẹmu, Jerusalẹmu, iwọ̀ tí o pa àwọn wòlú, tí o sì sọ̀ ọ̀kúta lu àwọn tí a rán sí ọ pa; nígbà méléó ni èmi n fẹ̀ ràgà bo àwọn ọmọ rẹ̀, bí àgbébo adiyẹ̀ tí í ràgà bo àwọn ọmọ rẹ̀ lábẹ̀ apá rẹ̀, sùgbọ̀n ẹyin kò fẹ̀!

35 Sá wò ó, a fi ilẹ̀ yín sílẹ̀ fún yín ní ahoro. Lóòtítọ̀ ni mo sì wí fún yín, ẹyin kì yòò sì rí mi tí yòò fi di àkókò tí ẹyin ó wí pé, ‘Olùbúkún ni ẹni tí ó n bọ̀ wá ní orúkọ Olúwa.’”

13:28 Mt 8.11-12. 13:30 Mt 19.30; Mk 10.31. 13:32 Hb 2.10; 7.28. 13:34 Mt 23.37-39; Lk 19.41. 13:35 Jr 22.5; Sm 118.26; Lk 19.38.

14

Jesu ní ilé Farisi kan

¹ Nígba tí ó wọ ilé ọkan nínú àwọn olórí Farisi lọ ní ọjọ isinmi láti jẹun, wọn sì n sọ ọ.

² Sì kíyèsì i, ọkùnrin kan tí ó ní ara wíwú níwájú rẹ.

³ Jesu sì dáhùn ó wí fún àwọn amòfin àti àwọn Farisi pé, “**Njẹ́ ó tọ láti mú ni láradá ní ọjọ isinmi, tàbí kò tọ?**”

⁴ Wọn sì dákẹ. Ó sì mú un, ó mú un láradá, ó sì jẹ kí ó lọ.

⁵ Ó sì dáhùn ó sì wí fún wọn pé, “**Ta ni nínú yín tí kẹtẹkẹtẹ tàbí màlúù rẹ yòò bọ sínú ihò, tí kì yòò sì fà á sókè lójúkan nàà ní ọjọ isinmi?**”

⁶ Wọn kò sì lè dá a lóhùn mọ sí nńkan wònyí.

⁷ Ó sì pa òwe kan fún àwọn tí ó pè é wá jẹun, nígbà tí ó sàkíyèsì bí wọn ti n yan ipò ọlá; ó sì wí fún wọn pé,

⁸ “**Nígba tí ẹnìkan bá pè ọ wá sí ibi iyàwó, má ẹ jókòó ní ipò ọlá; kí ó má ba à jẹ pé, a ó pe ẹnì tí ó ló lá jù ọ lọ.**”

⁹ Nígba tí ẹnì tí ó pè ọ bá dé, a sì wí fún ọ pé, ‘Fún ọkùnrin yìí ní ààyè!’ Ìwọ á sì wá fi itìjú mú ipò ẹyìn.

¹⁰ Sùgbọ́n nígbà tí a bá pè ọ, lọ kí o sì jókòó ní ipò ẹyìn; nígbà tí ẹnì tí ó pè ọ bá dé, kí ó lè wí fún ọ pé, ‘**Oré, bọ sókè!**’ Nígba nàà ni iwọ ó ní yìni lójú àwọn tí ó bá ọ jókòó ti oúnjẹ.

14:1 Lk 7.36; 11.37; Mk 3.2.   **14:3** Mt 12.10; Mk 3.4; Lk 6.9.   **14:5** Mt 12.11; Lk 13.15.   **14:8** Òw 25.6-7; Lk 11.43; 20.46.

11 Nítorí ẹnìkẹ̀ni tí ó bá gbé ara rẹ̀ ga, ni a ó rẹ̀ sílẹ̀; ẹnìkẹ̀ni tí ó bá sì rẹ̀ ara rẹ̀ sílẹ̀, ni a ó sì gbéga.”

12 Nígba náà ni ó sì wí fún aláṣẹ̀ tí ó pè é pé, “Nígba tí ìwọ̀ bá ẹ̀ ẹ̀ má ẹ̀ pe àwọn arákùnrin rẹ̀ tàbí àwọn ìbátan rẹ̀, tàbí àwọn olórò aláduúgbò rẹ̀; nítorí kí wọn má ẹ̀ pè ọ̀ padà láti san ẹ̀san padà.

13 Şùgbọ̀n nígba tí ìwọ̀ bá ẹ̀ ẹ̀, pe àwọn tálákà, àwọn alágbùkún ara, àwọn amúnkún ún, àti àwọn afójú:

14 Ìwọ̀ ó sì jẹ̀ alágbùkún fún; nítorí wọn kò ní ohun tí wọn ó fi san án fún ọ̀, şùgbọ̀n a ó san án fún ọ̀ ní àjìnde, àwọn olóòtító.”

Òwe nípa àṣẹ̀ nílá

15 Nígba tí ọ̀kan nínú àwọn tí wọn jọ jókòò gbọ̀ nńkan wọ̀nyí, ó wí fún Jesu pé, “Alágbùkún ni fún ẹ̀ni tí yóò jẹ̀ ọ̀unjẹ̀ àṣẹ̀ ní ijoba Ọ̀lórùn!”

16 Jesu dá a lóhùn pé, “Ọ̀kùnrin kan ẹ̀ ẹ̀ àṣẹ̀ alẹ̀ nílá, ó sì pe ẹ̀niyàn púpọ̀.

17 Ó sì rán ọ̀mọ ọ̀dọ̀ rẹ̀ ní wákàtí àṣẹ̀ alẹ̀ náà láti sọ fún àwọn tí a ti pè pé, ‘Ẹ̀ wá; nítorí ohun gbogbo şetán!’

18 “Gbogbo wọn sì bẹ̀rẹ̀ sí ẹ̀ àwáwí ohun kan. ‘Èkínní wí fún un pé, mo ra ilẹ̀ kan, mo sì fẹ̀ lọ̀ wò ó wò, mo bẹ̀ ọ̀ ẹ̀ gáfàrà fún mi.’

19 “Èkejì sì wí pé, ‘Mo ra àjàgà màlúù màrùn-ún, mo sì n lọ̀ wò wọn wò: mo bẹ̀ ọ̀ ẹ̀ gáfàrà fún mi.’

20 “Ẹ̀kẹ̀ta sì wí pé, ‘Mo şẹ̀şẹ̀ gbéyàwó, nítorí náà ni ẹ̀mi kò fi lẹ̀ wá.’

21 “Ọ̀mọ ọ̀dọ̀ náà sì padà dé, ó sọ nńkan wọ̀nyí fún

14:11 Mt 23.12; Lk 18.14; Mt 18.4; 1Pt 5.6. 14:12 Jk 2.2-4. 14:13 Lk 14.21. 14:15 If 19.9. 14:16 Mt 22.1-10. 14:20 De 24.5; 1Kọ 7.33. 14:21 Lk 14.13.

olúwa rẹ. Nígba náà ni baalé ilé bínú, ó wí fún ọmọ ọdọ rẹ pé, ‘Jáde lọ sí ìgboro, àti sí ọpópó ọ̀nà, kí o sì mú àwọn tálákà, àti àwọn amúnkùn ún, àti àwọn arọ, àti àwọn afójú wá sí ìhín yí.’

22 “Ọmọ ọdọ náà sì wí pé, ‘Olúwa a ti ẹ bí o ti pàṣe, ààyè sì n bẹ síbẹ.’

23 “Olúwa náà sì wí fún ọmọ ọdọ náà pé, ‘Jáde lọ sí ọpópó, àti sí ọ̀nà ọgbà, kí o sì rọ wọn láti wolé wá, kí ilé mi lè kún.

24 Nítórí mo wí fún yín, ẹnikẹni nínú àwọn ènìyàn wọnyí tí a ti pè, kì yóò tọ̀wò nínú àsè nílá mi!”

Àmúyẹ láti jẹ ọmọ-ẹyìn

25 Àwọn ọ̀pọ̀ ìjọ ènìyàn n b́a a lọ; ó sì yípadà, ó sì wí fún wọn pé,

26 “Bí ẹnikẹni bá tọ mí wá, tí kò sì kórííra baba àti iyá, àti aya, àti ọmọ, àti arákúnrin, àti arábìnrin, àní àti ọkàn ara rẹ pèlú, kò lè ẹ ọmọ-ẹyìn mi.

27 Ẹnikẹni tí kò bá ru àgbélébùú rẹ, kí ó sì máa tọ mí lẹyìn, kò lè ẹ ọmọ-ẹyìn mi.

28 “Nítórí ta ni nínú yín tí n pè lẹ láti kọ ilé ìṣọ, tí kì yóò kọkọ jókòó kí ó sítò iye owó rẹ, bí ọ̀nà ní tó tí yóò fi parí rẹ.

29 Kí ó má ba à jẹ pé nígbà tí ó bá fi ìpilẹ ilé solẹ tan, tí kò lè parí rẹ mọ, gbogbo àwọn tí ó rí i a bẹrẹ sí í fi í ẹ ẹlẹyà.

30 Wí pé, ‘Ọkúnrin yí bẹrẹ sí kọ ilé, kò sì lè parí rẹ.’

31 “Tàbí ọba wo ni ó n lọ bá ọba m̀íràn jà, tí kì yóò kọkọ jókòó, kí ó sì gbèrò bí yóò lè fi ẹgbẹrún m̀ewàá

(10,000) pàdé ẹnì tí ń mú ogún ẹgbẹ̀rún (20,000) bọ wá ko òun lójú?

³² Bí bẹ̀ẹ̀ kọ, nígbà tí onítòhún bá sì wà ní òkèrè, òun a rán ikọ sí i, a sì bẹ̀rẹ̀ àdéhùn àlàáfíà.

³³ Gẹ̀gẹ̀ bẹ̀ẹ̀ ni, ẹnìkẹ̀ni tí ó wù kí ó ẹ̀e nínú yín, tí kò kọ ohun gbogbo tí ó ní sílẹ̀, kò lè ẹ̀e ọmọ-ẹ̀yìn mi.

³⁴ “Iyọ̀ dára: sùgbọ̀n bí iyọ̀ bá di òbu, kín ni a ó fi mú un dùn?”

³⁵ Kò yẹ̀ fún ilẹ̀, bẹ̀ẹ̀ ni kò yẹ̀ fún àtàn; bí kò ẹ̀e pé kí a kó o dànù.

“Ẹ̀ni tí ó bá ní etí láti fi gbọ̀ kí ó gbọ̀.”

15

Òwe àgùntàn tó sọ̀nù

¹ Gbogbo àwọn agbowó òde àti àwọn ẹ̀lẹ̀şẹ̀ sì súnmọ̀ ọ̀n láti gbọ̀ ọ̀rọ̀ rẹ̀.

² Àti àwọn Farisi àti àwọn akòwé ń kùn pé, “Ọ̀kùnrin yìí ń gba ẹ̀lẹ̀şẹ̀, ó sì ń bá wọn jẹun.”

³ Ó sì pa òwe yìí fún wọn, pé,

⁴ “Ọ̀kùnrin wo ni nínú yín, tí ó ní ọ̀gọ̀rùn-ún àgùntàn, bí ó bá sọ ọ̀kan nù nínú wọn, tí kì yóò fi mọ̀kàndínlọ̀gọ̀rùn-ún yokù sílẹ̀ ni ijù tí kì yóò sì tọ̀ ipasẹ̀ ẹ̀yí tí ó nù lọ, tí tì yóò fi rí í?”

⁵ Nígbà tí ó bá sì rí i tán, yóò gbé e lé ẹ̀jìkà rẹ̀ pẹ̀lú ayọ̀.

⁶ Nígbà tí ó bá sì dé ilẹ̀ yóò pe àwọn ọ̀rẹ̀ àti aládùùgbò rẹ̀ jọ, yóò sì wí fún wọn pé, ‘Ẹ̀ bá mí yọ̀; nítorí tì mo tì rí àgùntàn mi tí ó nù.’

14:33 Lk 18.29-30; Fp 3.7.   **14:34** Mt 5.13; Mk 9.49-50; Mt 11.15.

15:1 Lk 5.29-30; 19.7.   **15:4** Mt 18.10-14.

7 Mo wí fún yín, gégé bẹ̀ẹ̀ ni ayọ̀ yóò wà ní ọ̀run lórí ẹ̀lẹ̀sẹ̀ kan tí ó ronúpìwàdà, ju lórí olóòtítọ̀ mọ̀kàndínlọ̀gọ̀rùn-ún lọ, tí kò nílò ìronúpìwàdà.

Òwe owó tó sọ̀nù

8 “Tàbí obìnrin wo ni ó ní owó fàdákà mẹ̀wàá bí ó bá sọ ọ̀kan nù, tí kì yóò tan fitílà, kí ó fi gbá ilẹ̀, kí ó sì wá a gidigidi tí tí yóò fi rí i?”

9 Nígbà tí ó sì rí i, ó pe àwọn ọ̀rẹ̀ àti àwọn aláduùgbò rẹ̀ jọ, ó wí pé, ‘È bá mi yọ; nítorí mo rí owó fàdákà tí mo ti sọ̀nù.’

10 Mo wí fún yín, gégé bẹ̀ẹ̀ ni ayọ̀ n bẹ̀ níwájú àwọn angẹ̀li Ọ̀lọ̀run lórí ẹ̀lẹ̀sẹ̀ kan tí ó ronúpìwàdà.”

Òwe ọ̀mọ̀ tó sọ̀nù

11 Ó sì wí pé ọ̀kùnrin kan ní ọ̀mọ̀ méjì:

12 “Èyí àbúrò nínú wọn wí fún baba rẹ̀ pé, ‘Baba, fún mi ní ìní tí ó kàn mí.’ Ó sì pín ohun ìní rẹ̀ fún wọn.

13 “Kò sì tó ọ̀jọ̀ mélòó kan lẹ̀yìn nàà, èyí àbúrò kó ohun gbogbo tí ó ní jọ, ó sì mú ọ̀nà àjò rẹ̀ pọ̀n lọ sí ilẹ̀ ọ̀kèrè, níbẹ̀ ni ó sì gbé fi ìwà wọ̀bià ná ohun ìní rẹ̀ ní ìnákúnàá.

14 Nígbà tí ó sì ba gbogbo rẹ̀ jẹ̀ tan, ìyàn nílá wá mú ní ilẹ̀ nàà; ó sì bẹ̀rẹ̀ sí di aláìní.

15 Ó sì fi ara rẹ̀ sọ̀fà fun ọ̀kan lára àwọn ọ̀mọ̀ ilú nàà; òun sì rán an lọ sí oko rẹ̀ láti tọ̀jú ẹ̀lẹ̀dẹ̀.

16 Ayọ̀ ni ìbá fi jẹ̀ ọ̀nẹ̀ tí àwọn ẹ̀lẹ̀dẹ̀ n jẹ̀ ní àjẹyó, sùgbón ẹ̀nikẹ̀ni kò sì fi fún un.

17 “Şùgbón nígbà tí ojú rẹ wálẹ̀, ó ní ‘Mélòò mélòò àwọn alágbàṣe baba mí ni ó ní oúnjẹ àjẹyó, àti àjẹ̀tì, èmi sì ní kú fún ebi níhìn-ín.

18 Èmi ó dídẹ̀, èmi ó sì tọ̀ baba mi lọ̀, èmi ó sì wí fún un pé, Baba, èmi ti dẹ̀ṣẹ̀ sí ọ̀run, àti níwájú rẹ̀,

19 èmi kò sì yẹ̀, ní ẹnì tí à bá pè ní ọ̀mọ̀ rẹ̀ mọ̀; fi mí ẹ̀ ọ̀kan nínú àwọn alágbàṣe rẹ̀.’

20 Ó sì dídẹ̀, ó sì tọ̀ baba rẹ̀ lọ̀.

“Şùgbón nígbà tí ó sì wà ní òkèrè, baba rẹ̀ rí i, àánú ẹ̀ é, ó sì sùré, ó rọ̀ mọ̀ ọ̀n ní ọ̀rùn, ó sì fi ẹ̀nu kò ó ní ẹ̀nu.

21 “Ọ̀mọ̀ náà sì wí fún un pé, Baba, èmi ti dẹ̀ṣẹ̀ sí ọ̀run, àti níwájú rẹ̀, èmi kò yẹ̀ ní ẹnì tí à bá pè ní ọ̀mọ̀ rẹ̀ mọ̀!

22 “Şùgbón baba náà wí fún àwọn ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ rẹ̀ pé, Ẹ̀ mú ààyò aṣọ̀ wá kánkán, kí ẹ̀ sì fi wọ̀ ọ̀; ẹ̀ sì fi ọ̀rùka bọ̀ ọ̀ lẹ̀wọ̀, àti bàtà sí ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀:

23 Ẹ̀ sì mú ẹ̀gbọ̀rọ̀ màlùù àbọ̀pa wá, kí ẹ̀ sì pa á, kí a máa ẹ̀ àrìyá.

24 Nítorí ọ̀mọ̀ mi yí ti kú, ó sì tún yẹ̀, ó ti nù, a sì rí i. Wọ̀n sì bèrẹ̀ sí í ẹ̀ àrìyá.

25 “Şùgbón ọ̀mọ̀ rẹ̀ èyí ẹ̀gbón ti wà ní oko: bí ó sì ti ní bọ̀, tí ó sún mọ̀ etí ilé, ó gbọ̀ orin àti ijó.

26 Ó sì pe ọ̀kan nínú àwọn ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ wọ̀n, ó béèrè, kí nì a mọ̀ nńkan wọ̀nyí sí?

27 Ó sì wí fún un pé, ‘Arákùnrin rẹ̀ dé, baba rẹ̀ sì pa ẹ̀gbọ̀rọ̀ màlùù àbọ̀pa, nítorí tí ó rí i padà ní àlàáfíà àti ní ìlera.’

28 “Ó sì bínú, ó sì kọ̀ láti wọ̀lé; baba rẹ̀ sì jáde, ó sì wá í sẹ̀pẹ̀ fún un.

29 Ó sì dáhùn ó wí fún baba rẹ pé, ‘Wò ó, láti ọdún mélòò wọnyí ni èmi ti n sìn ọ, èmi kò sì rú òfin rẹ rí, ìwọ kò sì tí ì fi ọmọ ewúré kan fún mi, láti fi bá àwọn ọrẹ mi ẹ àríyá.

30 Şùgbọn nígbà tí ọmọ rẹ yíi dé, ẹnì tí ó fi panşágà fi ọrẹ rẹ şòfò, ìwọ sì ti pa ẹgbọrọ màlùù àbọpa fún un.’

31 “Ó sì wí fún un pé, ‘Ọmọ, nígbà gbogbo ni ìwọ n bẹ lódò mi, ohun gbogbo tí mo sì ní, tìrẹ ni.

32 Ó yẹ kí a ẹ àríyá kí a sì yò: nítorí arákùnrin rẹ yíi ti kú, ó sì tún yẹ; ó ti nù, a sì rí i.’”

16

Òwe ọlọgbọn ọ̀sìşé

1 Ó sì wí fún àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ pẹlú pé, “Ọkùnrin ọlọrọ kan wà, tí ó ní ìrjú kan; òun náà ni wọn fi sùn ún pé, ó tí n fi ohun ìní rẹ şòfò.

2 Nígbà tí ó sì pè é, ó wí fún un pé, ‘Èéşé tí èmi fi n gbọ ẹyí sí ọ? Şìrò işé ìrjú rẹ; nítorí ìwọ kò lè ẹ ìrjú mi mọ.’

3 “Ìrjú náà sì wí nínú ara rẹ pé, ‘Èwo ni èmi ó ẹ? Nítorí tí olúwa mi gba işé ìrjú lówọ mi: èmi kò le şişé oko, bẹẹ ni ojú n tì mí láti şagbe.

4 Mo mọ ẹyí tí èmi yòò ẹ, nígbà tí a bá mú mi kúrò níbi işé ìrjú, kí àwọn ènìyàn le gbà mí sínú ilé wọn.’

5 “Ó sì pe àwọn ajìgbèsè olúwa rẹ sọdò rẹ, ó sì wí fún èkínní pé, ‘Èlò ni ìwọ ẹ olúwa mi?’

6 “Ó sì wí pé, ‘Èşédégbẹrún (900) òsùwọn ọ̀róró.’

“Ó sì wí fún un pé, ‘Mú ìwé rẹ, sì jókòò nísinsin yíi, kí o sì kọ àádọta lé ní irinwó (450).’

7 “Nígbà náà ni ó sì bi ẹnìkẹjì pé, ‘Èlò ni ìwọ ẹ?’

“Òun sì wí pé, ‘Egbèrún (1,000) òsùwòn alikama.’

“Ó sì wí fún un pé, ‘Mú iwé rẹ, kí o sì kọ egbèrin (800).’

⁸ “Olúwa rẹ sì yin aláìṣòótọ́ ìrjú náà, nítorí tí ó fi oḡbọn ẹ ẹ, àwọn oṃọ ayé yìí sá à gbọn ní ìran wọn ju àwọn oṃọ ìmọlẹ̀ lọ.

⁹ Èmi sì wí fún yín, ẹ fi ọ̀rọ̀ ayé yìí yan ọ̀rẹ̀ fún ara yín pé, nígbà tí o ba lọ, kí wọn kí ó le gbà yín sí ibùjókòò wọn tí tí ayé.

¹⁰ “Eni tí ó bá ẹ olóòtítọ́ nínú ohun kínkíní, ó ẹ olóòtítọ́ ní púpọ̀ pẹ̀lú: ẹni tí ó bá sì ẹ aláìṣòótọ́ ní ohun kínkíní, ó ẹ aláìṣòótọ́ ní ohun púpọ̀ pẹ̀lú.

¹¹ Njẹ́ bí ẹyin kò bá ti jẹ olóòtítọ́ nínú ọ̀rọ̀ ayé yìí, ta ni yóò fi ọ̀rọ̀ tòótọ́ fún yín?

¹² Bí ẹyin kò bá sì ti jẹ olóòtítọ́ nínú ohun tí í ẹ ti ẹlómíràn, ta ni yóò fún yín ní ohun tí í ẹ ti ẹyin tìkára yín?

¹³ “Kò sì í ẹnikan tí ó lè sin ọ̀gá méjì. Òun yóò yà kóríira ọ̀kan tí yóò fẹ̀ràn èkejì, tàbí kí ó fi ara mọ ọ̀kan kí ó sì yan èkejì ní ìpọ̀sì. Ẹyin kò lè sin Ọlọrun àti owó papọ̀.”

¹⁴ Àwọn Farisi, tí wọn ní ojúkòkòrò sì gbọ gbogbo nńkan wọnyí, wọn sì yọ sùtì sí i.

¹⁵ Ó sì wí fún wọn pé, “Ẹyin ni àwọn tí n dá àrẹ fún ara yín níwájú èniyàn; sùgbọ́n Ọlọrun mọ ọ̀kàn yín, nítorí ohun ti a gbéga lójú èniyàn, ìrira ni níwájú Ọlọrun.

Àfikún àwọn ẹkọ

16:8 1Tẹ 5.5; Ef 5.8; Lk 20.34; Jh 12.36. **16:9** Lk 12.33; 18.22.

16:10 Mt 25.21; Lk 19.17. **16:13** Mt 6.24. **16:15** 1Sa 16.7; Òw 21.2; Ap 1.24; Lk 10.29.

16 “Òfin àti àwọn wòlù ní bẹ tí tí di ìgbà Johanu, Láti ìgbà náà wá ni a ti ní wàásù ìròyìn ayọ̀ ìjọba Ọ̀lọrun, olúkúlùkù sì ní fi ipá wọ inú rẹ.

17 Şùgbọ̀n ó rọ̀rùn fún ọ̀run òun ayé láti kojá lọ, ju kí èyí tí ó kéré jù nínú òfin kí ó yẹ.

18 “Ènikẹ̀ni tí ó bá kọ aya rẹ sílẹ̀, tí ó sì gbé ẹ̀lòmíràn ní iyàwó, ó ẹ̀ panşàgà: ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá sì gbé, ẹ̀ni tí ọ̀kọ rẹ̀ kòsílẹ̀ ní iyàwó náà, ó ẹ̀ panşàgà.

Ọ̀lọ̀rọ̀ kan àti Lasaru

19 “Njẹ̀ ọ̀kùnrin ọ̀lọ̀rọ̀ kan wà, tí ó ní wọ aşọ̀ elése àlùkò àti aşọ̀ àlà dárádára, a sì máa jẹ̀ dídùndídùn lójoojúmọ̀.

20 Alágbẹ̀ kan sì wà tí à ní pè ní Lasaru, tí wọ̀n máa ní gbé wá kalẹ̀ lẹ̀bàá ọ̀nà ilé rẹ̀, ó kún fún ooju,

21 Ọ̀un a sì máa fẹ̀ kí a fi èérún tí ó ti orí tábíli ọ̀lọ̀rọ̀ bọ̀ sílẹ̀ bọ̀ òun, àwọn ajá sì wá, wọ̀n sì fá a ní ooju lá.

22 “Ó sì ẹ̀, alágbẹ̀ kú, a sì ti ọ̀wọ̀ àwọn àngẹ̀li gbé e lọ sí oókan àyà Abrahamu: ọ̀lọ̀rọ̀ náà sì kú pẹ̀lú, a sì sin ín;

23 Ní ipò òkú ni ó gbé ojú rẹ̀ sókè, ó ní bẹ̀ nínú ìjìyà oró, ó sì rí Abrahamu ní òkèrè, àti Lasaru ní oókan àyà rẹ̀.

24 Ó sì ké, ó wí pé, ‘Baba Abrahamu, şàánú fún mi, kí o sì rán Lasaru, kí ó tẹ̀ orí ìka rẹ̀ bọ̀ omi, kí ó sì fi tù mí ní ahọ̀n; nítorí èmi ní joró nínú ọ̀wọ̀n iná yíi.’

25 “Şùgbọ̀n Abrahamu wí pé, ‘Ọ̀mọ̀, rántí pé, nígbà ayé rẹ̀, ìwọ̀ ti gba ohun rere tírẹ̀, àti Lasaru ohun búburú, şùgbọ̀n nísinsin yí ara rọ̀ ọ̀, ìwọ̀ sì ní joró.

16:16 Mt 11.12-13.   **16:17** Mt 5.17-18; Lk 21.33.   **16:18** Mt 5.31-32; 19.9; Mk 10.11-12; 1Kọ 7.10-11.   **16:20** Jh 11.1-44; 12.1,9.

16:22 Jh 13.23.   **16:25** Lk 6.24.

26 Àti pèlú gbogbo èyí, a gbé ògbun nílá kan sí agbede-méjì àwa àti èyin, kí àwọn tí n fẹ má ba á le rékojá láti ihín lọ sódò yín, kí ẹnìkẹni má sì le ti òhún rékojá tò wá wá.’

27 “Ó sì wí pé, ‘Njé mo bè ọ, baba, kí iwọ kí ó rán Lasaru lọ sí ilé baba mi,

28 nítorí mo ní arákùnrin márùn-ún; kí ó lè rò fún wọn kí àwọn kí ó má ba á wá sí ibi oró yìi pèlú.’

29 “Abrahamu sì wí fún un pé, ‘Wọn ní Mose àti àwọn wòlù; kí wọn kí ó gbọ tiwọn.’

30 “Ó sì wí pé, ‘Bẹẹ kọ, Abrahamu baba; sùgbọn bí ẹnìkan bá ti inú òkú tò wọn lọ, wọn ó ronúpìwàdà.’

31 “Ó sì wí fún un pé, ‘Bí wọn kò bá gbọ ti Mose àti ti àwọn wòlù, a kì yóò yí wọn ní ọkàn padà bí ẹnìkan tilẹ̀ ti inú òkú dide.’”

17

Ẹṣẹ, igbàgbọ, àti iṣẹ

1 Ó sì wí fún àwọn ọmọ-èyìn rẹ pé, “Kò le ṣe kí ohun ìkòṣẹ máa wa, sùgbọn ègbé ni fún ẹnì tí ó ti ipasẹ̀ rẹ̀ dé.

2 Ìbá sà̀n fún un kí a so ọ̀lọ̀ mọ̀ ọ̀n ní ọ̀rùn, kí a sì gbé e jù sínú Òkun, ju kí ó mú ọ̀kan nínú àwọn kékeré wònyí kòṣẹ̀.

3 Ẹ̀ máa kiyèsára yín.

“Bí arákùnrin rẹ̀ bá ṣẹ̀, bá a wí; bí ó bá sì ronúpìwàdà, dáríjì ín.

4 Bí ó bá sì sẹ ọ ní igba méje ní òòjọ, tí ó padà tọ ọ wá ní ìgbà méje ní òòjọ pé, ‘Mo ronúpìwàdà,’ dáríjì ín.”

5 Àwọn aposteli sì wí fún Olúwa pé, “Bù sí ìgbàgbọ wa.”

6 Olúwa sì wí pé, “Bí èyin bá ní ìgbàgbọ bí hóró irúgbìn musitadi, èyin yòò lè wí fún igi sikamine yìí pé, ‘Di fi fà á tu, kí a sì gbìn ọ sínú Òkun,’ yòò sì gbọ tiyín.

7 “Şùgbọn ta ni nínú yín, tí ó ní ọmọ ọdọ, tí ó n tulẹ, tàbí tí ó n bọ ẹran, tí yòò wí fún un lójúkan náà tí ó bá ti oko dé pé, ‘Lọ í jókódó láti jẹun’?”

8 Tí kì yòò kúkú wí fún un pé, ‘Pèsè ohun tí èmi yòò jẹ, sì di àmùrè, kí ìwọ kí ó máa ẹ ìránşẹ fún mi, tí tí èmi ó fi jẹ kí èmi ó sì mu tán; lẹyìn náà ni ìwọ ó sì jẹ, tí ìwọ ó sì mu’?”

9 Òun ó ha máa dá ọpẹ lẹwọ ọmọ ọdọ náà, nítorí ó ẹ ohun tí a pàşẹ fún un bí? Èmi kò rò bẹẹ.

10 Gégé bẹẹ ni èyin pẹlú, nígbà tí ẹ bá ti ẹ ohun gbogbo tí a pàşẹ fún yín tán, ẹ wí pé, ‘Alálérè ọmọ ọdọ ni wá: èyí tí í ẹ işẹ wa láti ẹ, ní àwa ti ẹ.’”

Ìwòsàn adètẹ mẹwàá

11 Ó sì ẹ, bí ó tí n lọ sí Jerusalemu, ó kojá láàrín Samaria Galili.

12 Bí ó sì tí n wọ inú ìletò kan lọ, àwọn ọkùnrin adètẹ mẹwàá padé rẹ, wọn dúró ní òkèrè,

13 wọn sì kíge sókè wí pé, “Jesu, Olùkọ, şàánú fún wa.”

17:5 Mt 17.20; 21.21; Mk 11.22-23.   17:5 Lk 7.13.   17:8 Lk 12.37; Jh 13.3-5.   17:11 Lk 9.51; 13.22; 19.11.   17:12 Le 13.45-46.   17:13 Lk 5.5; 8.24,45; 9.33,49.

14 Nígba tí ó rí wọn, ó wí fún wọn pé, “**E lọ í fi ara yín hàn fún àwọn àlùfàà.**” Ó sì ẹ̀, bí wọn ti n lẹ, wọn sì di mímọ̀.

15 Nígba tí ọ̀kan nínú wọn rí i pé a mú òun láradá ó padà, ó sì fi ohùn rara yin Ọ̀lọrun lógo.

16 Ó sì wólẹ̀ lẹ̀bàá ẹ̀sẹ̀ rẹ̀, ó n dúpẹ̀ ní ọ̀wọ̀ rẹ̀: ará Samaria ni òun í ẹ̀.

17 Jesu sì dáhùn wí pé, “**Àwọn mẹ̀wàá kí a sọ di mímọ̀? Àwọn mèsàn-án iyókù ha dà?**

18 **A kò rí ẹ̀nikan tí ó padà wá fi ògo fún Ọ̀lọrun, bí kò ẹ̀ àlejò yíí?”**

19 Ó sì wí fún un pé, “**Dìde, kí o sì máa lọ, ìgbàgbọ̀ rẹ̀ mú ọ̀ láradá.”**

Bíbọ̀ ìjọba Ọ̀lọrun

20 Nígba tí àwọn Farisi bi í pé, nígba wo ni ìjọba Ọ̀lọrun yòò dé, ó dá wọn lóhùn pé, “**Ìjọba Ọ̀lọrun kì í wá pẹ̀lú àmì.**

21 **Bẹ̀ẹ̀ ni wọn kì yòò wí pé, ‘Kíyèsì i níhìn-ín!’ tàbí ‘Kíyèsì i lẹ̀hùn ún ni!’ sá à wò ó, ìjọba Ọ̀lọrun n bẹ̀ nínú yín.”**

22 Ó sì wí fún àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ pé, “**Ọ̀jọ̀ n bọ̀, nígba tí ẹ̀yin yòò fẹ̀ láti rí ọ̀kan nínú ọ̀jọ̀ Ọ̀mọ̀ Ènìyàn, ẹ̀yin kì yòò sì rí i.**

23 **Wọn sì wí fún yín pé, ‘Wò ó níhìn-ín!’ tàbí ‘Wò ó lẹ̀hùn ún!’ E máa lọ, ẹ̀ má ẹ̀ tẹ̀lẹ̀ wọn.**

17:14 Lk 5.14; Mt 8.4; Mk 1.44; Le 14.2-32.   **17:19** Mt 9.22; Mk 5.34; Lk 8.48; 18.42.   **17:20** Lk 19.11; 21.7; Ap 1.6.   **17:22** Mt 9.15; Mk 2.20; Lk 5.35.   **17:23** Mt 24.23; Mk 13.21.

24 Nítorí gégé bí mọ̀nàmọ̀nà tí í kọ ní apá kan lábẹ̀ ọ̀run, tí sì í mọ̀lẹ̀ ní apá kejì lábẹ̀ ọ̀run, bẹ̀ẹ̀ ni Ọ̀mọ̀ Ènìyàn yòò sì rí ní ojọ̀ rẹ̀.

25 Sùgbọ̀n kò lè sàìmá kọ̀ jìyà ohun púpọ̀, kí a sì kò ọ̀ lẹ̀dọ̀ iran yìí.

26 “Bí ó tí rí ní ojọ̀ Noa, bẹ̀ẹ̀ ni yòò rí ní ojọ̀ Ọ̀mọ̀ Ènìyàn.

27 Wọ̀n n jẹ, wọ̀n n mu, wọ̀n n gbéyàwó, wọ̀n sì n fa iyàwó fún ni, tí tí ó fi di ojọ̀ tí Noa wọ̀ inú ọ̀kọ̀ lẹ̀, kíkún omi sì dé, ó sì run gbogbo wọ̀n.

28 “Bí ó sì tí rí ní ojọ̀ Lọ̀ti; wọ̀n n jẹ, wọ̀n n mu, wọ̀n n rà, wọ̀n n tà, wọ̀n n gbìn, wọ̀n n kọ̀lẹ̀,

29 sùgbọ̀n ní ojọ̀ náà tí Lọ̀ti jáde kúrò ní Sodomu, ọ̀jò iná àti sulfuru rọ̀ láti ọ̀run wá, ó sì run gbogbo wọ̀n.

30 “Gégé bẹ̀ẹ̀ ni yòò rí ní ojọ̀ náà tí Ọ̀mọ̀ Ènìyàn yòò farahàn.

31 Ní ojọ̀ náà, ẹ̀ni tí ó bá wà lórí ilẹ̀, tí ẹ̀rù rẹ̀ sì n bẹ̀ ní ilẹ̀, kí ó má ẹ̀ sọ̀kalẹ̀ láti wá kó o; ẹ̀ni tí ó bá sì wà ní oko, kí ó má ẹ̀ padà sẹ̀yìn.

32 Ẹ̀ rántí aya Lọ̀ti.

33 Ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá n wá àti gba ẹ̀mí rẹ̀ là yòò sọ̀ ọ̀ nù; ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá sì sọ̀ ọ̀ nù yòò gbà á là.

34 Mo wí fún yín, ní ọ̀ru ojọ̀ náà, ènìyàn méjì yòò wà lórí àkẹ̀te kan; a ó mú ọ̀kan, a ó sì fi èkejì sílẹ̀.

17:24 Mt 24.27; If 1.7.   **17:25** Lk 9.22.   **17:26** Mt 24.37-39; Gẹ̀ 6.5-8; 7.6-24.   **17:28** Gẹ̀ 18.20-33; 19.24-25.   **17:31** Mt 24.17-18; Mk 13.15-16; Lk 21.21.   **17:32** Gẹ̀ 19.26.   **17:33** Mt 10.39; 16.25; Mk 8.35; Lk 9.24; Jh 12.25.   **17:34** Mt 24.40-41.

35 Ènìyàn méjì yóò sì máa lọ ọlọ pọ; a ó mú ọkan, a ó sì fi èkejì sílẹ.”*

37 Wọ̀n sì dá a lóhùn, wọ̀n bi í pé, “Níbo, Olúwa?”

Ó sì wí fún wọ̀n pé, “Níbi tí òkú bá gbé wà, níbẹ̀ pẹ̀lú ni igún ìkójọ̀pọ̀ sí.”

18

Òwe iforítì opó

1 Ó sì pa òwe kan fún wọ̀n láti fi yé wọ̀n pe, ó yẹ kí a máa gbàdúrà nígbà gbogbo, kí a má sì sàárẹ̀.

2 Wí pé, “Onídàájọ̀ kan wà ní ilú kan, tí kò bẹ̀rù Ọ̀lọ̀run, tí kò sì ẹ̀se ojúsàájú ènìyàn.

3 Opó kan sì wà ní ilú nàà, ó sì n tọ̀ ọ̀ wá, wí pé, ‘Gbẹ̀san mi lára ọ̀tá mi!’

4 “Lákò̀kọ̀ kò dá a lóhùn, sùgbọ̀n níkeyìn ó wí nínú ara rẹ̀ pé, ‘Bí èmi kò tilẹ̀ bẹ̀rù Ọ̀lọ̀run, tí èmi kò sì ẹ̀se ojúsàájú ènìyàn,

5 Sùgbọ̀n nítorí tí opó yìí n yọ̀ mí lẹ̀nu, èmi ó gbẹ̀san rẹ̀, kí ó má ba à fi wíwá rẹ̀ nígbàkígbà dá mi lágara.’”

6 Olúwa sì wí pé, “È gbọ̀ bí aláìsòòtọ̀ onídàájọ̀ ti wí!

7 Ọ̀lọ̀run kì yóò ha sì gbẹ̀san àwọ̀n àyànfẹ̀ rẹ̀, tí n fi ọ̀sán àti òru kígbẹ̀ pẹ̀ é, tí ó sì mú sùúrù fún wọ̀n?

8 Mo wí fún yín, yóò gbẹ̀san wọ̀n kánkán! Sùgbọ̀n nígbà tí Ọ̀mọ̀ Ènìyàn bá dé yóò ha rí ìgbàgbọ̀ ní ayé bí?”

* **17:35** Àwọ̀n àkọ̀sílẹ̀ àtìjọ̀ kan se àfikún ọ̀rọ̀ yìí sílẹ̀. **36** Àwọ̀n ọ̀kùnrin méjì yóò máa sísẹ̀ nínú oko, a o mú ẹnìkan, a ó sì fi ẹnì kejì sílẹ̀. **17:37** Mt 24.28. **18:1** Lk 11.5-8. **18:6** Lk 7.13. **18:7** If 6.10; Mt 24.22; Ro 8.33; 1Kọ 3.12; 2Tm 2.10.

Òwe Farisi àti agbowó òde

⁹ Ó sì pa òwe yìí fún àwọn kan tí wọn gbékèlè ara wọn pé, àwọn ni olódodo, tí wọn sì n gan àwọn èlòmíràn,

¹⁰ pé, “Àwọn ọkùnrin méjì gòkè lọ sí ẹ̀mpilí láti gbàdúra, ọkan jẹ Farisi, èkejì sì jẹ agbowó òde.

¹¹ Èyí Farisi dídè, ó sì n gbàdúra nínú ara rẹ̀ bá yìí pé, ‘Ọlórún mo dúpẹ̀ lówọ̀ rẹ̀, nítorí tí èmi kò rí bí àwọn ará iyókù, àwọn alọ̀nilọ̀wọ̀gbà, aláìṣòótọ̀, panṣágà, tàbí bí agbowó òde yìí.

¹² Èmi n gbààwẹ̀ lẹ̀mẹ̀jì ní ọ̀sẹ̀, mo n san idámẹ̀wàá ohun gbogbo tí mo ní.’

¹³ “Sùgbọ̀n agbowó òde dúró lókèèrè, kò tilẹ̀ jẹ̀ gbé ọ̀jú rẹ̀ sókè ọ̀run, sùgbọ̀n ó lu ara rẹ̀ ní oókan àyà, ó wí pé, ‘Ọlórún ṣàánú fún mi, èmi èlẹ̀ṣẹ̀!’

¹⁴ “Mo wí fún yín, ọkùnrin yìí sọkalẹ̀ lọ sí ilẹ̀ rẹ̀ ní idáláre ju èkejì lọ: nítorí ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá gbé ara rẹ̀ ga, ọ̀n ni a ó rẹ̀ sílẹ̀; ẹ̀ni tí ó bá sì rẹ̀ ara rẹ̀ sílẹ̀ ọ̀n ni a ó gbéga.”

Àwọn ọmọ́dé àti Jesu

¹⁵ Wọn sì gbé àwọn ọmọ́ ọwọ̀ tọ̀ ọ̀ wá pẹ̀lú, kí ó lè gbé ọwọ̀ lé wọn; sùgbọ̀n nígbà tí àwọn ọmọ́-ẹ̀yìn rẹ̀ rí i, wọn n bá wọn wí.

¹⁶ Sùgbọ̀n Jesu pè wọn sọ̀dọ̀ rẹ̀, ó sì wí pé, “È jẹ̀ kí àwọn ọmọ́ kékeré wá sọ̀dọ̀ mi, ẹ̀ má sì ṣe dá wọn lẹ̀kun, nítorí tí irú wọn ni ìjọba Ọlórún.

¹⁷ Lóòótọ̀ ni mo wí fún yín, ẹ̀nikẹ̀ni tí kò bá gbà ìjọba Ọlórún bí ọmọ́ kékeré, kí yóò wọ̀ inú rẹ̀ bí ó ti wù kí ó rí.”

18:11 Mt 6.5; Mk 11.25.
23.12; Lk 14.11; 1Pt 5.6.

18:12 Lk 5.33; 11.42.

18:14 Mt 18.4;

18:15 Mt 19.13-15; 18.3; Mk 10.13-16.

Ọlọrọ aláàkòòso

18 Ìjòyè kan sì béèrè ọwọ rẹ, wí pé, “Olùkọ rere, kí nì èmi ó ẹ tì èmi ó fi jogún iyè ànínpẹkun?”

19 Jesu wí fún un pé, “Èéşe tì iwọ fi nì pè mí ní ẹnì rere? Ẹni rere kan kò sí bí kò ẹ ẹnìkan, èyí sì nì Ọlọrun.

20 Iwọ mọ àwọn òfin: ‘Iwọ kò gbọdọ ẹ panşágà, iwọ kò gbọdọ pàniyàn, iwọ kò gbọdọ ẹ jalẹ, iwọ kò gbọdọ ẹ jẹrìí èké, bọwọ fún baba àti iyá rẹ.’”

21 Ó sì wí pé, “Gbogbo nńkan wọnyí nì èmi ti pamọ láti ìgbà èwe mi wá.”

22 Nígba tì Jesu sì gbọ èyí, ó wí fún un pé, “Ohun kan nì ó kù fún ọ síbẹ: ọ ta ohun gbogbo tì o ní, kí o sì pín in fún àwọn tálákà, iwọ ó sì ní ìşúra ní ọrun: sì wá, kí o máa tọ mí lẹyìn.”

23 Nígba tì ó sì gbọ èyí, inú rẹ bàjẹ gidigidi, nítorí tì ó ní ọrọ púpọ.

24 Nígba tì Jesu rí i pé inú rẹ bàjẹ gidigidi, ó wí pé, “Yòò ti şoro tó fún àwọn tì ó ní ọrọ láti wọ ìjọba Ọlọrun!

25 Nítorí ó rọrùn fún ìbákasẹ láti gba ojú abẹrẹ wọlẹ jù fún ọlọrọ láti wọ ìjọba Ọlọrun ọ.”

26 Àwọn tì ó sì gbọ wí pé, “Njẹ ta nì ó ha lè là?”

27 Ó sì wí pé, “Ohun tì ó şoro lóđđò èniyàn kò şoro lóđđò Ọlọrun.”

28 Peteru sì wí pé, “Sá wò ó, àwa ti fi ilé wa sílẹ, a sì tọ ọ lẹyìn!”

18:18 Mt 19.16-22; Mk 10.17-22.   **18:18** Lk 10.25.   **18:20** Ek 20.12-16; De 5.16-20; Ro 13.9; Jk 2.11.   **18:22** Lk 12.33; Ap 2.45; 4.32.   **18:24** Mt 19.23-26; Mk 10.23-27.   **18:27** Gẹ 18.14; Jb 42.2; Jr 32.17; Lk 1.37.   **18:28** Mt 19.27-30; Mk 10.28-31; Lk 5.1-11.

29 Ó sì wí fún wọn pé, “Lóòótọ ni mo wí fún yín, kò sí ẹnì tí ó fi ilé, tàbí aya, tàbí ará, tàbí òbí, tàbí ọmọ sílẹ, nítorí ìjọba Ọlọrun,
 30 tí kì yòò gba ìlọpo púpọ sí i ní ayé yìí, àti ní ayé tí ń bọ iyè àìnípẹkun.”

Jesu tún sọ nípa ikú rẹ

31 Nígbà náà ni ó pe àwọn méjìlá sọdọ rẹ, ó sì wí fún wọn pé, “Sá wò ó, àwa ń gòkè lọ sí Jerusalemu, a ó sì mú ohun gbogbo ẹ, tí a ti kọ láti ọwọ àwọn wòlù, nítorí Ọmọ Ènìyàn.

32 Nítorí tí a ó fi lé àwọn aláìkọlà lẹwọ, a ó fi ẹ ẹlẹyà, a ó sì fi ẹ ẹsín, a ó sì tutọ sí i lára.

33 Wọn ó sì nà án, wọn ó sì pa á, ní ọjọ kẹta yòò sì jìnde.”

34 Ọkan nínú nńkan wọnyí kò sì yé wọn, ọrọ yìí sì pamọ fún wọn, bẹẹ ni wọn kò sì mọ ohun tí a wí.

Afọjú alágbẹ gba iwòsàn

35 Bí ó ti súnmọ Jeriko, afọjú kan jókòò lẹbàà ọnà ó ń ẹagbe.

36 Nígbà tí ó gbọ tí ọpọ ń kojá lọ, ó béèrè pé, kín ni ìtumọ èyí.

37 Wọn sì wí fún un pé, “Jesu ti Nasareti ni ó ń kojá lọ.”

38 Ó sì kígbẹ pé, “Jesu, iwọ ọmọ Dafidi, ẹàánú fún mi!”

39 Àwọn tí ń lọ níwájú bá a wí, pé, kí ó pa ẹnu rẹ mọ, ẹ̀gbon òun sì kígbẹ sókè sí í pé, “Ìwọ Ọmọ Dafidi, ẹ̀àánú fún mi!”

18:31 Mt 20.17-19; Mk 10.32-34; Lk 9.22,44-45; 17.25.

18:35 Mt

20.29-34; Mk 10.46-52; Mt 9.27-31; Mk 8.22; Jh 9.1-7.

40 Jesu sì dúró, ó ní, kí á mú un tọ òun wá nígbà tí ó sì súnmọ ọn, ó bi í

41 wí pé, “**Kí ni iwọ n fẹ kí èmi ẹe fún ọ?**”

Ó sì wí pé, “Olúwa jẹ kí èmi ríran.”

42 Jesu sì wí fún un pé, “**Ríran; ìgbàgbọ rẹ mú ọ láradá.**”

43 Lójúkan náà ó sì ríran, ó sì n tọ ọ lẹyìn, ó sì n yin Ọlórún lógo àti gbogbo ènìyàn nígbà tí wọn rí i, wọn fi ìyìn fún Ọlórún.

19

Sakeu agbowó òde

1 Jesu sì wọ Jeriko lọ, ó sì n kojá láàrín rẹ.

2 Sì kiyèsì i, ọkùnrin kan wà tí a n pè ní Sakeu, ó sì jẹ olórí agbowó òde kan, ó sì jẹ ọlórọ.

3 Ó sì n fẹ láti rí ẹnì tí Jesu jẹ: kò sì lè rí i, nítorí ọpọ ènìyàn, àti nítorí tí òun jẹ ènìyàn kùkùrú.

4 Ó sì sùré síwájú, ó gun orí igi sikamore kan, kí ó bà lè rí i: nítorí tí yòò kojá lọ níhà ibẹ.

5 Nígbà tí Jesu sì dé ibẹ, ó gbé ojú sókè, ó sì rí i, ó sì wí fún un pé, “**Sakeu! Yára, kí o sì sọkalẹ; nítorí pé èmi yòò wọ ilé rẹ lónì.**”

6 Ó sì yára, ó sọkalẹ, ó sì fi ayọ gbà á.

7 Nígbà tí wọn sì rí i, gbogbo wọn n kùn, wí pé, “Ó lọ bá ọkùnrin ẹlẹşẹ náà ní àlejò.”

8 Sakeu sì dìde, ó sì wí fún Olúwa pé, “Wò ó, Olúwa, ààbọ ohun ìní mi ni mo fi fún tálákà; bí mo bá sì fi èkè gba ohun kan lówọ ẹnìkẹni, èmi san án padà ní ilọpo mẹrin!”

18:42 Mt 9.22; Mk 5.34; 10.52; Lk 7.50; 8.48; 17.19. **19:1** Mk 10.46. **19:7** Lk 5.29-30; 15.1-2. **19:8** Lk 7.13; 3.14; Ek 22.1; Le 6.5; Nu 5.6-7.

9 Jesu sì wí fún un pé, “Lónìí ni ìgbàlà wọ ilé yìí, níwọ̀n bí òun pẹ̀lú ti jẹ ọmọ Abrahamu.

10 Nítorí Ọmọ Ènyàn dé láti wá àwọ̀n tí ó nù kiri, àti láti gbà wọ̀n là.”

Òwe mina mewaá

11 Nígbà tí wọ̀n sì n gbọ̀ nńkan wọ̀nyí, ó sì tẹ̀síwájú láti pa òwe kan, nítorí tí ó súnmọ̀ Jerusalemu, àti nítorí tí wọ̀n n rọ̀ pé, ìjọba Ọlọrun yòò farahàn nísinsin yìí.

12 Ó sì wí pé, “Ọkúnrin ọlọ́lá kan lọ sí ilú òkèrè láti gba ìjọba kí ó sì padà.

13 Ó sì pe àwọ̀n ọmọ ọ̀dọ̀ rẹ̀ mewaá, ó fi owó mina mewaá fún wọ̀n, ó sì wí fún wọ̀n pé, ‘È máa sọ̀wò tí tí èmi ó fi dé!’

14 “Şùgbọ̀n àwọ̀n ará ilù rẹ̀ kórìíra rẹ̀, wọ̀n sì rán ikọ̀ tẹ̀lẹ̀ e, wí pé, ‘Àwa kò fẹ̀ kí ọkúnrin yìí jẹ ọba lóri wa.’

15 “Nígbà tí ó gba ìjọba tan, tí ó padà dé, ó pàşẹ̀ pé, kí a pe àwọ̀n ọmọ ọ̀dọ̀ wọ̀nyí tí òun ti fi owó fún wá sọ̀dọ̀ rẹ̀, nítorí kí ó le mọ̀ iye èrè tí olúkúlùkù ti jẹ nínú işẹ̀ ọ̀wò wọ̀n.

16 “Èyí èkínní sì wá, ó wí pé, ‘Olúwa, owó mina rẹ̀ jèrè owó mina mewaá sí i.’

17 “Olúwa rẹ̀ sì wí fún un pé, ‘O şeun, ìwọ ọmọ ọ̀dọ̀ rere! Nítorí tí ìwọ şe olóòtítọ̀ ní ohun kínkíní, gba àşẹ̀ lóri ilú mewaá.’

18 “Èyí èkejì sì wá, ó wí pé, ‘Olúwa, owó mina rẹ̀ jèrè owó mina márùn.’

19 “Olúwa rẹ̀ sì wí fún un pẹ̀lú pé, ‘Ìwọ̀ pẹ̀lú joyè ilú márùn-ún!’

20 “Òmíràn sì wá, ó wí pé, ‘Olúwa, wò ó owó mina rẹ̀ tí nì bẹ̀ lẹ̀wọ̀ mi ni mo dì sínú aṣọ̀ pẹ̀lẹ̀bẹ̀ kan;

21 nítórí mo bẹ̀rù rẹ̀, àti nítórí tí ìwọ̀ ṣe ònròrò ènìyàn, ìwọ̀ a máa mú èyí tí ìwọ̀ kò fi lélé, ìwọ̀ a sì máa ká èyí tí ìwọ̀ kò gbìn!’

22 “Olúwa rẹ̀ sì wí fún un pé, ‘Ní ẹ̀nu ara rẹ̀ náà ni èmi ó ṣe ìdájọ̀ rẹ̀, ìwọ̀ ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ búburú, ìwọ̀ mọ̀ pé ònròrò ènìyàn ni mí, pé, èmi a máa mú èyí tí èmi kò fi lélé èmi a sì máa ká èyí tí èmi kò gbìn.

23 Èéha sì ti ṣe tí ìwọ̀ kò fi owó mi pamọ̀ sí ilé ifowópamọ̀, pé nígbà tí mo bá dé, èmi ìbá ti béèrè rẹ̀ pẹ̀lú èlẹ̀?’

24 “Ó sì wí fún àwọn tí ó dúró létí ibẹ̀ pé, ‘È gba owó mina náà lẹ̀wọ̀ rẹ̀, kí ẹ̀ sì fi í fún ẹ̀ni tí ó ní owó mina mẹ̀wàá.’

25 “Wọ̀n sì wí fún un pé, ‘Olúwa, ó ní owó mina mẹ̀wàá.’

26 “Mo wí fún yín pé, ‘Enikẹ̀ni tí ó ní, ni a ó fi fún, àti lẹ̀dọ̀ ẹ̀ni tí kò ní èyí tí ó ní pàápàá a ó gbà á lẹ̀wọ̀ rẹ̀.

27 Ẹ̀gbọ̀n àwọn ọ̀tá mi wọ̀nyí, tí kò fẹ̀ kí èmi jẹ̀ ọ̀ba lórí wọ̀n ẹ̀ mú wọ̀n wá ìhín yìí, kí ẹ̀ sì pa wọ̀n níwájú mi!’”

Ó wọ̀ ilé pẹ̀lú kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀

28 Nígbà tí ó sì ti wí nńkan wọ̀nyí tan, ó lọ síwájú, ó ní gòkè lọ sí Jerusalemu.

29 Ó sì ẹ̀, nígbà tí ó súnmọ̀ Betfage àti Betani ní òkè tí a n pè ní òkè olifi, ó rán àwọn méjì nínú àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀.

30 Wí pé, “**Ẹ̀ lọ sí iletò tí ó kojú sí yín; nígbà tí ẹ̀yìn bá wọ ọ̀ lọ, ẹ̀yìn ó rí ọmọ̀ kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ kan tí a so, tí ẹ̀nikẹ̀ni kò gùn rí, ẹ̀ tú u, kí ẹ̀ sì fà á wá.**

31 **Bí ẹ̀nikẹ̀ni bá sì bi yín pé, ‘Èẹ̀sẹ̀ tí ẹ̀yìn fi n tú u?’ Kí ẹ̀yìn wí bá yí pé, ‘Olúwa n fẹ̀ ló ó.’”**

32 Àwọn tí a rán sì mú ọ̀nà wọn pọ̀n, wọn sì bá a gégé bí ó ti wí fún wọn.

33 Bí wọn sì ti n tú ọmọ̀ kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ náà, àwọn Olúwa rẹ̀ bi wọn pé, “Èẹ̀sẹ̀ tí ẹ̀yìn fi n tu kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ náà?”

34 Wọn sì wí pé, “Olúwa fẹ̀ ló ó.”

35 Wọn sì fà á tọ̀ Jesu wá, wọn sì tẹ̀ aṣọ̀ sí ẹ̀yìn ọmọ̀ kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ náà, wọn sì gbé Jesu kà á.

36 Bí ó sì ti n lọ̀ wọn tẹ̀ aṣọ̀ wọn sí ọ̀nà.

37 Bí ó sì ti súnmọ̀ etí ibẹ̀ ní gèrẹ̀gèrẹ̀ òkè olifi, gbogbo àwọn ọmọ-ẹ̀yìn bèrẹ̀ sí í yò, wọn sì fi ohùn rara yin Olórún, nítorí iṣẹ̀ nílá gbogbo tí wọn ti rí,

38 wí pé, “Olùbùkún ni ọ̀ba tí ó n bọ̀ wá ní orúkọ Olúwa!”

“Àlàáfíà ní ọ̀run, àti ọ̀go ni òkè ọ̀run!”

39 Àwọn kan nínú àwọn Farisi nínú àwùjọ̀ náà sì wí fún un pé, “Olùkọ̀ bá àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀ wí.”

40 Ó sì dá wọn lóhùn, ó wí fún wọn pé, “**Mo wí fún yín, bí àwọn wònyí bá pa ẹ̀nu wọn mọ̀, àwọn òkúta yòò kígbẹ̀ sókè.**”

41 Nígbà tí ó sì súnmọ̀ etílẹ̀, ó síjú wo ilú náà, ó

19:29 Mt 21.1-9; Mk 11.1-10; Jh 12.12-18. 19:32 Lk 22.13.

19:34 Lk 7.13. 19:36 2Qb 9.13. 19:38 Sm 118.26; Lk 13.35; 2.14. 19:39 Mt 21.15-16; Hb 2.11. 19:41 Lk 13.33-34.

sokún sí i lórí,

⁴² Ó n wí pé, “Ìbá ẹ̀ pé iwọ̀ mọ̀, lónì yìí, àní iwọ̀, ohun tí í ẹ̀ tí àlàáfíà rẹ̀! Ẹ̀gbọ̀n nísinsin yìí wọ̀n pamọ̀ kúrò lójú rẹ̀.

⁴³ Nítorí ojọ̀ ǹ bọ̀ fún ọ̀, tí àwọ̀n ọ̀tá rẹ̀ yòò mọ̀ odi bèbè yí ọ̀ ká, àní tí wọ̀n yòò sì yí ọ̀ ká, wọ̀n ó sì ká ọ̀ mọ̀ nìhà gbogbo.

⁴⁴ Wọ̀n ó sì wó ọ̀ palẹ̀ iwọ̀ àti àwọ̀n omọ̀ rẹ̀ pẹ̀lú rẹ̀; wọ̀n kì yòò sì fi òkúta kan sílẹ̀ lórí ara wọ̀n; nítorí iwọ̀ kò mọ̀ ojọ̀ ìbẹ̀wò rẹ̀.”

Jesu nínú ẹ̀mpìlì

⁴⁵ Ó sì wọ̀ inú ẹ̀mpìlì lọ̀, ó sì bèrẹ̀ sí lé àwọ̀n tí ǹ tà nínú rẹ̀ sóde;

⁴⁶ Ó sì wí fún wọ̀n pé, “A ti kọ̀wé rẹ̀ pé, ‘Ilé mi yòò jẹ̀ ilé àdúrà?’ Ẹ̀gbọ̀n ẹ̀yin ti sọ̀ ọ̀ di ihò àwọ̀n ọ̀lọ̀sà.”

⁴⁷ Ó sì ǹ kọ̀nì lójoojúmọ̀ ní ẹ̀mpìlì, ẹ̀gbọ̀n àwọ̀n olórí àlùfáà, àti àwọ̀n akọ̀wé, àti àwọ̀n olórí àwọ̀n ènìyàn ǹ wá ọ̀nà láti pa á.

⁴⁸ Wọ̀n kò sì rí ǹnkan kan tí wọ̀n ìbá ẹ̀; nítorí gbogbo ènìyàn sù mọ̀ ọ̀n láti gbọ̀rọ̀ rẹ̀.

20

Wọ̀n béèrè nípa àṣẹ̀ Jesu

¹ Ní ojọ̀ kan, bí ó ti ǹ kọ̀ àwọ̀n ènìyàn ní ẹ̀mpìlì tí ó sì ǹ wàásù ìyìn-rere, àwọ̀n olórí àlùfáà, àti àwọ̀n akọ̀wé, pẹ̀lú àwọ̀n àgbàgbà dídè sí i.

² Wọ̀n sì wí fún un pé, “Sọ̀ fún wa, àṣẹ̀ wo ni iwọ̀ fi ǹ ẹ̀ ǹnkan wọ̀nyí? Tàbí ta ni ó fún ọ̀ ní àṣẹ̀ yìí?”

19:43 Lk 21.21-24; 21.6; Isa 29.3; Jr 6.6; El 4.2.   **19:44** 1Pt 2.12.

19:45 Mt 21.12-13; Mk 11.15-17; Jh 2.13-17.   **19:47** Mk 11.18; Lk 21.37; 22.53.   **20:1** Mt 21.23-27; Mk 11.27-33.   **20:2** Jh 2.18.

3 Ó sì dáhùn ó sì wí fún wọn pé, “Èmi pèlú yòò sì bi yín léèrè ọ̀rọ̀ kan; ẹ̀ sì fi idáhùn fún mi.

4 Ìtẹ̀bọ̀mi Johanu, láti ọ̀run wá ni tàbí láti ọ̀dọ̀ ènìyàn?”

5 Wọn sì bá ara wọn gbèrò pé, “Bí àwa bá wí pé, ‘Láti ọ̀run wá ni,’ ọ̀un yòò wí pé, ‘Èéṣe tí ẹ̀yin kò fi gbà á gbọ́?’

6 Şùgbọ̀n bí àwa bá sì wí pé, ‘Láti ọ̀dọ̀ ènìyàn,’ gbogbo ènìyàn ni yòò sọ wá ní òkúta, nítorí wọn gbàgbọ́ pé, wòlúfi ni Johanu.”

7 Wọn sì dáhùn wí pé, “Àwa kò mọ̀ ibi tí ó ti wá.”

8 Jesu sì wí fún wọn pé, “Njẹ̀ èmi kì yòò wí fún yín àṣe tí èmi fi ń ṣe nńkan wọ̀nyí.”

Òwe àwọn ayálégbé

9 Nígbà náà ni ó bèrẹ̀ sí í pa ọ̀we yíí fún àwọn ènìyàn pé, “Ọ̀kúnrin kan gbín ọ̀gbà àjàrà kan, ó sì fi ṣe àgbàtọ̀jú fún àwọn olùṣọ̀gbà, ó sì lọ sí àjọ̀ fún ìgbà pípé.

10 Nígbà tí ó sì tó àkókò, ó rán ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ rẹ̀ kan sí àwọn olùṣọ̀gbà náà, kí wọn lè fún un nínú èso ọ̀gbà àjàrà náà, şùgbọ̀n àwọn alágbàtọ̀jú lù ú, wọn sì rán an padà lẹ̀wọ̀ ọ̀fọ̀.

11 Ó sì tún rán ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ mìíràn, wọn sì lù ú pèlú, wọn sì jẹ̀ ẹ̀ ní yà, wọn sì rán an padà lẹ̀wọ̀ ọ̀fọ̀.

12 Ó sì tún rán ẹ̀kẹ̀ta: wọn sì sá a lẹ̀gbé pèlú, wọn sì tí í jáde.

13 “Nígbà náà ni Olúwa ọ̀gbà àjàrà wí pé, ‘Èwo ni èmi ó ṣe? Èmi ó rán ọ̀mọ̀ mi àyànfẹ̀ lọ: bóyá nígbà tí wọn bá rí i, wọn yòò bu ọ̀láfún un.’

14 “Şùgbọn nígbà tí àwọn alágbàtọ́jú náà rí i, wọn bá ara wọn gbèrò pé, ‘Èyí ni àrólé; ẹ wá, ẹ jẹ kí a pa á, kí ogún rẹ lè jẹ tí wa.’

15 Bẹ̀ẹ̀ ni wọn sì tí í jáde sẹ̀yìn ogbà àjàrà, wọn sì pa á.

“Njẹ́ kín ni olúwa ogbà àjàrà náà yóò ẹ̀ sí wọn?”

16 Yóò wá, yóò sì pa àwọn alágbàtọ́jú náà run, yóò sì fi ogbà àjàrà náà fún àwọn ẹ̀lómíràn.”

Nígbà tí wọn sì gbọ́, wọn ní, “Kí a má ri i!”

17 Nígbà tí ó sì wò wọn, ó ní, “Èwo ha ni èyí tí a ti kòwé rẹ̀ pé:

“‘Òkúta tí àwọn òmòlẹ́ kòsílẹ̀, òun náà ni ó di pàtàkì igun ilé’?”

18 Ẹnikẹ̀ni tí ó şubú lu òkúta náà yóò fọ́; şùgbọn ẹnikẹ̀ni tí òun bá şubú lù, yóò lẹ́ ọ́ lúúlúú.”

19 Àwọn olórí àlùfáà àti àwọn akòwé́ n wá ọ̀nà láti mú un ní wákàtí náà; şùgbọn wọn bẹ̀rù àwọn èniyàn, nítorí tí wọn mò pé, ó pa ọ̀we yíi mò wọn.

Sísan owó orí fún Kesari

20 Wọn sì n şọ ọ, wọn sì rán àwọn ayọ̀lẹ̀wò tí wọn ẹ̀ ara wọn bí ẹ̀ni pé olóòtítọ́ èniyàn, kí wọn ba à lẹ́ gbá ọ̀rọ́ rẹ̀ mú, kí wọn ba à lẹ́ fi í lé agbára àti àşẹ́ Baálẹ́ lẹ̀wọ́.

21 Wọn sì bí i, pé, “Olùkọ́ àwa mò pé, ìwọ a máa sọ̀rọ́ fún ni, ìwọ a sì máa kọ̀ni bí ó ti tọ́, bẹ̀ẹ̀ ni ìwọ kì í ẹ̀ ojúşàájú ẹ̀nikan şùgbọn ìwọ n kọ̀ni ní ọ̀nà Ọ̀lọ̀run lóòtítọ́.

20:16 Ap 13.46; 18.6; 28.28.   **20:17** Sm 118.22-23; Ap 4.11; 1Pt 2.6-7.   **20:18** Isa 8.14-15.   **20:19** Lk 19.47.   **20:20** Mt 22.15-22; Mk 12.13-17.   **20:21** Jh 3.2.

22 Njẹ ó tọ fún wa láti máa san owó òde fún Kesari, tàbí kò tọ?”

23 Şugbọn ó kíyèsì àrèkérekè wọn, ó sì wí fún wọn pé,

24 “**E fi owó idẹ kan hàn mí. Àwòrán àti àkọlé ti ta ni ó wà níbẹ?”**

Wọn sì dá a lóhùn pé, “Ti Kesari ni.”

25 Ó sì wí fún wọn pé, “**Njẹ ẹ fi ohun tí í ẹ ti Kesari fún Kesari, àti ohun tí í ẹ ti Olórun fún Olórun.**”

26 Wọn kò sì lè gbá ọrọ rẹ mú níwájú àwọn ènìyàn: ẹnu sì yà wọn sí ìdáhùn rẹ, wọn sì pa ẹnu wọn mọ.

Àjínde àti ìgbéyàwó

27 Àwọn Sadusi kan sì tò ọ wá, àwọn tí wọn n wí pé àjínde òkú kò sí wọn sì bí í,

28 wí pé, “Olùkọ, Mose kọwé fún wa pé, Bí arákùnrin ẹnìkan bá kú, ní àìlọmọ, tí ó sì ní aya, kí arákùnrin rẹ şú aya rẹ lópó, kí ó lè gbé irú-ọmọ dide fún arákùnrin rẹ.

29 Njẹ àwọn arákùnrin méje kan ti wà; èkínní gbé ìyàwó, ó sì kú ní àìlọmọ.

30 Èkejì sì şú u lópó: òun sì kú ní àìlọmọ.

31 Èkẹta sì şú u lópó: gégé bẹẹ sì ni àwọn méjèèje pẹlú: wọn kò sì fi ọmọ sílẹ, wọn sì kú.

32 Nígbèyìn pátápátá obìnrin náà kú pẹlú.

33 Njẹ ní àjínde òkú, aya ti ta ni yòò ha ẹ nínú wọn? Nítorí àwọn méjèèje ni ó sá à ni í ní aya.”

34 Jesu sì dáhùn ó wí fún wọn pé, “**Àwọn ọmọ ayé yìí a máa gbéyàwó, wọn a sì máa fa ìyàwó fún ni.**

20:25 Mt 22.23-33; Mk 12.18-27. 20:27 Mt 22.23-33; Mk 12.18-27.

20:27 Ap 4.1-2; 23.6-10. 20:28 De 25.5.

35 Sùgbón àwọn tí a kà yẹ láti jogún iyè ayérayé náà, àti àjìnde kúrò nínú òkú, wọn kì í gbéyàwó, wọn kì í sì í fa iyàwó fún ni.

36 Nítorí wọn kò lè kú mọ; nítorí tí wọn bá àwọn àngẹli dọgba; àwọn ọmọ Ọlórún sì ni wọn, nítorí wọn di àwọn ọmọ àjìnde.

37 Ní ti pé a n jì àwọn òkú dide, Mose tìkára rẹ sì ti fihàn nínú igbó, nígbà tí ó pe ‘Olúwa ni Ọlórún Abrahamu, àti Ọlórún Isaaki, àti Ọlórún Jakọbu.’

38 Bẹ̀ẹ̀ ni òun kì í ẹ Ọlórún àwọn òkú, bí kò ẹ ti àwọn aláàyè, nítorí gbogbo wọn wà láààyè fún un.”

39 Nígbà náà ni àwọn kan nínú àwọn akòwé dá a lóhùn, pé, “Olùkọ̀ iwọ wí rere!”

40 Wọn kò sì jẹ̀ bí í léèrè ọ̀rọ̀ kan mọ̀.

Ọmọ ta ni Jesu n ẹ

41 Ó sì wí fún wọn pé, “Èéṣe tí wọn fi n wí pé, ọmọ Dafidi ni Kristi?”

42 Dafidi tìkára rẹ̀ sì wí nínú iwé Saamu pé:
“Olúwa sọ fún Olúwa mi pé:

“Iwọ jókòó ní ọwọ̀ ọ̀tún mi

43 títí èmi ó fi sọ àwọn ọ̀tá rẹ̀
di àpótí itisẹ̀ rẹ̀.”

44 Njẹ̀ bí Dafidi bá pè é ní ‘Olúwa.’ Òun ha sì ti ẹ̀ jẹ̀ ọmọ̀ rẹ̀?”

45 Ó sì wí fún àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀ ní etí gbogbo ènìyàn pé,

46 “È máa kíyèsára lódò àwọn akòwé, tí wọn fẹ̀ láti máa rìn nínú aṣọ̀ gígùn, tí wọn sì fẹ̀ ikíni ní ojà, àti ibùjókòò ọ̀lá nínú Sinagọgu, àti ipò ọ̀lá ní ibi àsè;

20:37 Ek 3.6.   **20:39** Mk 12.28.   **20:40** Mk 12.34; Mt 22.46.

20:41 Mt 22.41-45; Mk 12.35-37; Sm 110.1.   **20:45** Mk 12.38-40; Mt 23.6-7; Lk 11.43; 14.7-11.

47 Àwọn tí ó jẹ ilé àwọn opó run, tí wọn sì ní gbàdúrà gígùn fún àṣẹhàn, àwọn wònyí náà ni yòò jẹbi pọ̀jù.”

21

Oore opó

1 Nígbà tí ó sì gbé ojú sókè, ó rí àwọn ọlórò ní fi èbùn wọn sínú àpótí lẹ́súra.

2 Ó sì rí tálákà opó kan pẹ̀lú, ó n sọ owó idẹ wẹwẹ̀ méjì síbẹ̀.

3 Ó sì wí pé, “Lóòótọ̀ ni mo wí fún yín, tálákà opó yìí fi sí i ju gbogbo wọn lọ,

4 nítorí gbogbo àwọn wònyí fi sínú èbùn Ọlórún láti ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ìní wọn; sùgbọ̀n òun nínú àìní rẹ̀ ó sọ gbogbo ohun ìní rẹ̀ tí ó ní sínú rẹ̀.”

Àwọn àmì ìkẹyìn ayé

5 Bí àwọn kan sì tí n sọrò nípa ẹ̀mípílì, bí a ti fi òkúta dárádára àti èbùn ẹ̀ é ní ọ̀ṣọ̀, fun Ọlórún, Jesu wí pé

6 “Ohun tí ẹ̀yìn n wò wònyí, ọ̀jọ̀ n bọ̀, nígbà tí a kì yòò fi òkúta kan sílẹ̀ lórí èkẹ̀jì tí a kì yòò wó lulẹ̀.”

7 Wọn sì béèrè lẹwọ̀ rẹ̀, pé, “Olùkọ̀, nígbà wo ni nńkan wònyí yòò rí bẹ̀ẹ̀? Àti àmì kín ni yòò wà, nígbà tí nńkan wònyí yòò fi ẹ̀?”

8 Ó sì wí pé, “È máa kíyèsára, kí a má bá à mú yín sìnà: nítorí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ yòò wá ní orúkọ̀ mi, tí yòò máa wí pé, ‘Èmi ní Kristi náà àkókò náà sì kù sí dẹ̀dẹ̀.’ È má ẹ̀ tọ̀ wọn lẹ̀yìn.

21:1 Mk 12.41-44. 21:5 Mt 24.1-19; Mk 13.1-17. 21:6 Lk 19.43-44; Mk 14.58; 15.29; Ap 6.14. 21:7 Lk 17.20; Ap 1.6. 21:8 Lk 17.23; Mk 13.21; 1Jh 2.18.

9 Şùgbõn nígbà tí èyin bá gbúròó ogun àti ìdàgìrì, ẹ má ẹ fòyà; nítorí ǹnkan ẁnyí ní láti k̀k̀k̀ ẹlẹ, şùgbõn òpin náà k̀ í ẹ lójukan náà.”

10 Nígbà náà ni ó wí fún ẁn pé, “Orílẹ̀-èdè yóò d̀de sí orílẹ̀-èdè, àti ijoba sí ijoba.

11 Ilẹ̀-rírì ǹlá yóò sì wà k̀àk̀iri, àti ìyàn àti àjàkálẹ̀-ààrùn; ohun ẹrù, àti àmì ǹlá yóò sì ti òrun wá.

12 “Şùgbõn şáájú gbogbo ǹnkan ẁnyí, ẁn ó nawo mú yín, ẁn ó sì ẹ inúnibíni sí yín, ẁn ó mú yín lo sí Sinagogu, àti sínú túbú, ẁn ó mú yín lo sòdò àwọn ọba àti àwọn ìjòyè nítorí orúkọ mi.

13 Ẹ o si jẹrìí nípa mi.

14 Nítorí náà ẹ pinnu rẹ ní ọkàn yín pé ẹ ko ronú şáájú, bí ẹ ó ti dáhùn.

15 Nítorí tí èmi ó fún yín ní ẹnu àti ọgbõn, tí gbogbo àwọn ọtá yín k̀i yóò lè sòrò-òdì sí, tí ẁn k̀i yóò sì lè kò lójú.

16 A ó sì fi yín hàn láti ọwọ̀ àwọn òbí yín wá, àti àwọn arákùnrin, àti àwọn ìbátan, àti àwọn ọrẹ; òun ó sì mú k̀i a pa nínú yín.

17 A ó sì k̀rìra yín lódo gbogbo ènìyàn nítorí orúkọ mi.

18 Şùgbõn irun orí yín kan k̀i yóò şègbé.

19 Nínú ìdúró şinşin yín ni èyin ó jèrè ọkàn yín.

20 “Nígbà tí èyin bá sì rí ti a fi ogun yí Jerusalemu ká, ẹ mò nígbà náà pé, ìsòdahoro rẹ k̀i sí dèdè.

21:10 2Ki 15.6; Isa 19.2.   21:12 Mt 10.17-21.   21:12 Ap 25.24; Jh 16.2.   21:13 Fp 1.12.   21:14 Lk 12.11-12.   21:16 Lk 12.52-53.
 21:17 Mt 10.22; Jh 15.18-25.   21:18 Lk 12.7; Mt 10.30; Ap 27.34; 1Sa 14.45.   21:19 Mt 10.22; If 2.7.   21:20 Lk 19.41-44; 23.28-31; 17.31.

21 Nígba náà ni kí àwọn tí ń bẹ ní Judea sálo sórí òkè; àti àwọn tí ń bẹ láàrín rẹ kí wọn jáde kúrò; kí àwọn tí ó sì ń bọ ní ìgbèríko má ẹ wọ inú rẹ wá.

22 Nítorí ojọ ẹsan ni ojọ wọnyí, kì a lè mú ohun gbogbo tí a ti kọwé rẹ ẹ.

23 Şùgbọn ègbé ni fún àwọn tí ó lóyún, àti àwọn tí ó fi oyàn fún omọ mu ní ojọ wọnyí! Nítorí tí ìpọnjú púpọ yóò wà lórí ilẹ àti ìbínú sí àwọn èniyàn wọnyí.

24 Wọn ó sì ti ojú idà şubú, a ó sì dìwọn ní ìgbèkùn lọ sí orílẹ-èdè gbogbo; Jerusalemu yóò sì di ìtẹmọlẹ lésẹ àwọn aláìkọlà, tití àkókò àwọn aláìkọlà yóò fi kún.

25 “Àmì yóò sì wà ní oorun, àti ní ọşúpá, àti ní iràwọ; àti lórí ilẹ ayé idààmú fún àwọn orílẹ-èdè nínú ìpayà híhó Òkun àti ìgbì omi.

26 Àyà àwọn èniyàn yóò máa já fún ìbẹrù, àti ìrètí nńkan wọnyí tí ń bọ sórí ayé: nítorí àwọn agbára ọrun ni a ó mì titi.

27 Nígba náà ni wọn ó sì rí Omọ Èniyàn tí yóò máa bọ wá nínú àwọsánmọ pẹlú agbára àti ọgo ńlá.

28 Şùgbọn nígbà tí nńkan wọnyí bá bẹrẹ sí í ẹ, òjé kí ẹ wo òkè, kí ẹ sì gbé orí yín sókè; nítorí ìdàndè yín kù sí dèdè.”

29 Ó sì pa òwe kan fún wọn pé, “È kíyèsì igi ọpọtọ, àti sí gbogbo igi.

30 Nígba tí wọn bá rúwé, ẹyin rí i, ẹ sì mọ fúnra ara yín pé, ìgbà ẹẹrùn kù fẹẹrẹ.

21:23 Lk 23.29.   21:24 Ro 11.25; Isa 63.18; Da 8.13; If 11.2.

21:25 Mt 24.29-30; Mk 13.24-26.   21:25 If 6.12-13; Isa 13.10; Jl 2.10; Sf 1.15.   21:27 Lk 9.27; Da 7.13-14.   21:28 Lk 18.7-8.

21:29 Mt 24.32-35; Mk 13.28-31.

³¹ Gégé bẹ̀ẹ̀ nàà ni ẹ̀yin, nígbà tí ẹ̀yin bá rí ǹnkan wònyí tí o ẹ̀, kí ẹ̀yin mò pé, ìjòba Olòrun kù sí dèdè.

³² “Lóòótó ni mo wí fún yín, ìran yìi kì yòò rékojá, títi gbogbo ǹnkan wònyí yòò fi ẹ̀.

³³ Orun àti ayé yòò rékojá, ẹ̀gbọn ọ̀rọ̀ mi kì yòò rékojá.

³⁴ “Ẹ̀gbọn ẹ̀ máa kíyèsára yín, kí ọ̀kàn yín má ẹ̀ kún fún wòbà, àti fún ọ̀tí àmupara, àti fún àníyàn ayé yìi, tí ọ̀jọ̀ nàà yòò sì fi dé bá yín lójì bí ikẹ̀kùn.

³⁵ Nítorí bẹ̀ẹ̀ ni yóò dé bá gbogbo àwọn tí ń gbé orí gbogbo ilẹ̀ ayé.

³⁶ Njẹ̀ kì ẹ̀ máa ẹ̀sonà, kí ẹ̀ sì máa gbàdúrà nígbà gbogbo, kí ẹ̀ ba à lè la gbogbo ǹnkan wònyí tí yòò ẹ̀lẹ̀, kí ẹ̀ sì lè dúró níwájú Ọ̀mọ̀ Ènìyàn.”

³⁷ Lọ̀sàn án, Jesu a sì máa kọ̀ni ní ẹ̀mpili, lóru, a sì máa jáde lọ́ í wọ̀ ní òkè tí à ń pè ní Òkè Olifi.

³⁸ Gbogbo ènìyàn sì ń tọ̀ ọ̀ wá ní ẹ̀mpili ní kùtùkùtù òwúrọ̀, láti gbọ̀rọ̀ rẹ̀.

22

Judasi gbà láti da Jesu

¹ Àjọ̀ ọ̀dún àìwúkàrà tí à ń pè ní Ìrékojá sì kù fẹ́ẹ̀rẹ̀.

² Àti àwọn olórí àlùfáà, àti àwọn akòwé ń wá ọ̀nà tí wọn ìbá gbà pa á; nítorí tí wọn ń bẹ̀rù àwọn ènìyàn.

³ Satani sì wọ̀ inú Judasi, tí à ń pè ní Iskariotu, ọ̀kan nínú àwọn méjìlá.

21:32 Lk 9.27.   **21:33** Lk 16.17.   **21:34** Lk 12.45; Mk 4.19; 1Tẹ 5.6-7.   **21:36** Mk 13.33.   **21:37** Lk 19.47; Mk 11.19.   **22:1** Mt 26.2-5; Mk 14.1-2; Jh 11.47-53.

4 Ó sì mú ọ̀nà rẹ̀ pọ̀n, ó lọ láti bá àwọ̀n olórí àlùfáà àti àwọ̀n olórí ẹ̀sọ̀ gbèrò pọ̀, bí ọ̀un yóò tí fi í lé wọ̀n lọwọ̀.

5 Wọ̀n sì yọ̀, wọ̀n sì bá a dá májẹ̀mú láti fún un ní owó.

6 Ó sì gbà; ó sì n wá àkókò tí ó wọ̀, láti fi í lé wọ̀n lọwọ̀ láisí ariwo.

Oúnjẹ alẹ Olúwa

7 Ojọ̀ àìwúkàrà pé, nígbà tí wọ̀n ní láti pa ọ̀dọ̀-àgùntàn ìrẹ̀kojá fún ìrúbọ̀.

8 Ó sì rán Peteru àti Johanu, wí pé, “**Ẹ̀ lọ pèsè ìrẹ̀kojá fún wa, kí àwa ó jẹ̀.**”

9 Wọ̀n sì wí fún un pé, “Níbo ni ìwọ̀ n fẹ̀ kí á pèsè sílẹ̀?”

10 Ó sì wí fún wọ̀n pé, “**Kíyèsì i, nígbà tí ẹ̀yìn bá n wọ̀ ilú lọ, ọ̀kùnrin kan tí ó ru ìkòkò omi yóò pàdẹ̀ yín, ẹ̀ bá a lọ sí ilé tí ó bá wọ̀,**

11 **kí ẹ̀ sì wí fún baálé ilé náà pé, ‘Olùkọ̀ wí fún ọ̀ pé, níbo ni gbàngàn àpẹ̀jẹ̀ náà gbé wà, níbi tí èmi ó gbé jẹ̀ ìrẹ̀kojá pẹ̀lú àwọ̀n ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn mi?’**

12 **Ọ̀un ó sì fi gbàngàn nílá kan lókè ilé hàn yín, tí a ẹ̀ lẹ̀sẹ̀, níbẹ̀ ni kí ẹ̀yìn pèsè sílẹ̀.”**

13 Wọ̀n sì lọ wọ̀n sì bá a gẹ̀gẹ̀ bí ó tí sọ̀ fún wọ̀n, wọ̀n sì pèsè ìrẹ̀kojá sílẹ̀.

14 Nígbà tí àkókò sì tó, ó jókòò àti àwọ̀n aposteli pẹ̀lú rẹ̀.

15 Ó sì wí fún wọ̀n pé, “**Tinú́tinú ni èmi fẹ̀ fi bá yín jẹ̀ ìrẹ̀kojá yìí, kí èmi tó jìyà.**

22:5 Mt 26.14-16; Mk 14.10-11; Jh 13.2.   22:7 Mt 26.17-19; Mk 14.12-16.   22:7 El 12.18-20; De 16.5-8.   22:8 Ap 3.1; Lk 19.29.

22:14 Mt 26.20; Mk 14.17; Jh 13.17.   22:15 Lk 12.49-50.

16 Nítorí mo wí fún yín, Èmi kì yóò je nínú rẹ̀ mọ̀, títí a ó fi mú un ẹ̀ ní ìjọba Ọlọrun.”

17 Ó sì gba ago, nígbà tí ó sì ti dúpẹ̀, ó wí pé, “Gba èyí, kí ẹ̀ sì pín in láàrín ara yín.

18 Nítorí mo wí fún yín, Èmi kì yóò mu nínú èso àjàrà mọ̀, títí ìjọba Ọlọrun yóò fi dé.”

19 Ó sì mú àkàrà, nígbà tí ó sì ti dúpẹ̀ ó bù ú, ó sì fi fún wọn, ó wí pé, “Èyí ni ara mí tí a fi fún yín, ẹ̀ máa ẹ̀ èyí ní ìrántí mi.”

20 Bẹ̀ẹ̀ gégé lẹ̀yìn oúnjẹ alẹ̀, ó sì mú ago wáinì, ó wí pé, “Ago yìí ni májẹmú tuntun nínú ẹ̀jẹ̀ mi, tí a ta sílẹ̀ fún yín.

21 Sùgbọ̀n ẹ̀ kíyèsì i, ọwọ̀ ẹ̀ni tí yóò fi mí hàn wà pẹ̀lú mi lórí tábìlì.

22 Ọmọ̀ Èniyàn n lọ nítòótọ̀ bí a tí pinnu rẹ̀, sùgbọ̀n ègbé ni fún ọkùnrin náà nípasẹ̀ ẹ̀ni tí a gbé ti fi í hàn.”

23 Wọn sì bèrẹ̀ sí bèèrẹ̀ láàrín ara wọn, ta ni nínú wọn tí yóò ẹ̀ ẹ̀nkan yìí.

24 Ìjà kan sì n bẹ̀ láàrín wọn, ní ti ẹ̀ni tí a kà sí olórí nínú wọn.

25 Ó sì wí fún wọn pé, “Àwọn ọ̀ba aláìkọ̀là a máa fẹ̀lá lórí wọn, a sì máa pe àwọn aláṣẹ̀ wọn ní olóore.

26 Sùgbọ̀n ẹ̀yin kì yóò rí bẹ̀ẹ̀; sùgbọ̀n ẹ̀ni tí ó ba pọ̀jù nínú yín kí ó jẹ̀ bí ẹ̀ni tí o kéré ju àbúrò; ẹ̀ni tí ó sì ẹ̀ olórí, bí ẹ̀ni tí n ẹ̀ ìránṣẹ̀.

22:16 Lk 14.15. 22:17 Mt 26.27; Mk 14.23; 1Kọ 10.16. 22:18 Mt 26.29; Mk 14.25. 22:19 Mt 26.26; Mk 14.22; 1Kọ 10.16; 11.23-26; Lk 9.16. 22:21 Mt 26.21-24; Mk 14.18-21; Sm 41.9; Jh 13.21-30. 22:24 Lk 9.46; Mk 9.34. 22:25 Mt 20.25-28; Mk 10.42-45; Jh 13.3-16. 22:26 Lk 9.48.

27 Nítorí ta ni ó pòjù, ẹni tí ó jókòó tí ounje, tàbí ẹni tí ó n ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀. Ẹni tí ó jókòó ti ounje kọ bí? Ẹ̀gbọ̀n ẹ̀mi n ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀.

28 Ẹyin ni àwọn tí ó ti dúnó tì mí nínú idánwò mi.

29 Mo sì yan ijoba fún yín, gégé bí Baba mi ti yan fún mi.

30 Kí ẹyin lè máa je, kí ẹyin sì lè máa mu lórí tábíli mi ní ijoba mi, kí ẹyin lè jókòó lórí itẹ, àti kí ẹyin lè máa ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀.

31 Olúwa sì wí pé, “Simoni, Simoni, wò ó, Satani fẹ̀ láti gbà ọ, kí ó lè kù ọ bí alikama.

32 Ẹ̀gbọ̀n mo ti gbàdúrà fún ọ, kí iḡbàgbọ̀ rẹ má ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀; àti iwọ nígbà tí iwọ bá sì padà bọ sípò, mú àwọn arákúnrin rẹ lókàn le.”

33 Ó sì wí fún un pé, “Olúwa, mo múra tán láti bá ọ lọ sínú túbú, àti sí ikú.”

34 Ó sì wí pé, “Mo wí fún ọ, Peteru, àkùkọ̀ kì yóò kọ̀ lóní tí iwọ̀ ó fi sẹ̀ mi lẹ̀mẹ̀ta pé, iwọ̀ kò mọ̀ mí.”

35 Ó sì wí fún wọn pé, “Nígbà tí mo rán yín lọ lálání àpò-owó, àti àpò, àti bàtà, ọ̀dá ohun kan dá yín bí?”

Wọn sì wí pé, “Rára!”

36 Nígbà náà ni ó wí fún wọn pé, “Ẹ̀gbọ̀n nísinsin yìi, ẹni tí ó bá ní àpò-owó kí ó mú un, àti àpò pẹ̀lú; ẹni tí kò bá sì ní idà, kí ó ta aṣọ̀ rẹ, kí ó sì fi ra ọkan.

37 Nítorí mo wí fún yín pé, ‘Èyí tí a ti kọ̀wé rẹ̀ kò lè ẹ̀ kí ó má ẹ̀ ẹ̀ lára mi, a sì kà á mọ̀ àwọn arúfin.’ Nítorí àwọn ohun wònyí nípa ti ẹ̀mi yóò ní ìmúṣẹ.” tí a sì kà á mọ̀ àwọn alárékojá.

22:28 Mt 19.28. 22:28 Lk 4.13; Hb 2.18; 4.15. 22:29 Mk 14.24; Hb 9.20. 22:30 Mk 10.37; If 3.21; 20.4. 22:31 Jb 1.6-12; Am 9.9. 22:32 Jh 17.15; 21.15-17. 22:33 Mt 26.33-35; Mk 14.29-31; Jh 13.37-38. 22:35 Lk 10.4; Mt 10.9. 22:36 Lk 22.49-50. 22:37 Isa 53.12.

38 Wọn sì wí pé, “Olúwa, sá wò ó, idà méjì n bẹ níhìn-ín yìí!”

Ó sì wí fún wọn pé, “**Ó tó.**”

Jesu gbàdúra lóri òkè olifi

39 Ó sì jáde, ó sì lọ bí یشه rẹ sí òkè olifi, àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ sì tọ ọ lẹyìn.

40 Nígbà tí ó wà níbẹ, ó wí fún wọn pé, “**È máa gbàdúra, kí ẹyin má ẹe bọ sínú idewò.**”

41 Ó sì fi wọn sílẹ níwọn isọ-òkò kan, ó sì kúnlẹ ó sì n gbàdúra.

42 Wí pé, “**Baba, bí iwọ bá fẹ, mu ago yìí kúrò lẹdọ mi: sùgbọn ifẹ ti èmi kọ, bí kò ẹe tìrẹ ni kí à ẹe.**”

43 Angẹli kan sì yọ sí i láti ọrun wá, ó n gbà á ní ìyànjú.

44 Bí ó sì ti wà nínú gbígbóná ara ó n gbàdúra sí i kíkankikan; òógùn rẹ sì dàbí ìró ẹjẹ nlá, ó n kán sílẹ.

45 Nígbà tí ó sì dide kúrò ní ibi àdúra, tí ó sì tọ àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ wá, ó bá wọn, wọn n sùn nítorí ìbànújẹ tí mu kí ó rẹ wọn.

46 Ó sì wí fún wọn pé, “**Kí ni ẹ yin n sùn sí? È dide, ẹ máa gbàdúra, kí ẹyin má ẹe bọ sínú idewò.**”

Wọn mú Jesu

47 Bí ó sì ti n sọ lẹwọ, kiyèsi i, ọpọ ènìyàn, àti eni tí a n pè ní Judasi, ọkan nínú àwọn méjilá, ó ǵáájú wọn, ó súnmọ Jesu láti fi ẹnu kò ó ní ẹnu.

48 Jesu sì wí fún un pé, “**Judasi, iwọ yóò ha fi ifẹnukonu fi Ọmọ Ènìyàn hàn?**”

22:39 Mt 26.30; Mk 14.26; Jh 18.1.   22:40 Mt 26.36-46; Mk 14.32-42; Hb 5.7-8.   22:40 Lk 11.4.   22:42 Mk 10.38; Jh 18.11; 5.30.   22:47 Mt 26.47-56; Mk 14.43-49; Jh 18.3-11.

49 Nígba tí àwọn tí ó wà lódò rẹ ní wo bí ǹnkan yòò ti já sí, wọn bi í pé, “Olúwa kí àwa fi idà sá wọn?”

50 Okan nínú wọn sì fi idà sá ọmọ ọdọ olórí àlùfàà, ó sì gé etí ọtún rẹ sọ̀nù.

51 Şùgbọ̀n Jesu dáhùn ó wí pé, “**Ko gbọ̀dọ̀ ẹ̀yí mọ̀.**” Ó sì fi ọwọ̀ tọ ọ ní etí, ó sì wò ó sà̀n.

52 Jesu wí fún àwọn olórí àlùfàà, àti àwọn olórí ẹ̀şọ̀ tẹ̀mpili, àti àwọn alàgbà, tí wọn jáde tọ ọ wá pé, “**Ẹ̀yin ha jáde wá pẹ̀lú idà àti ọ̀kọ̀ bí ẹ̀ni tọ ọlọ̀şà wá?**”

53 Nígba tí ẹ̀mi wà pẹ̀lú yín lójoojúmọ̀ ní tẹ̀mpili, ẹ̀yin kò na ọwọ̀ mú mi, şùgbọ̀n àkókò tiyín ni ẹ̀yí, àti agbára ọ̀kùnkùn n jẹ ọ̀ba.”

Peteru sẹ Jesu

54 Wọn sì gbá a mú, wọn sì fà á lọ, wọn sì mú un wá sí ilé olórí àlùfàà. Şùgbọ̀n Peteru tọ ọ lẹ̀yìn ní ọ̀kẹ̀rẹ̀.

55 Nígba tí wọn sì ti dáná láàrín àgbalá, tí wọn sì jókòó pọ̀, Peteru jókòó láàrín wọn.

56 Ọmọ̀b̀ǹrin kan sì rí i bí ó ti jókòó níbi ìmọ̀lẹ̀ iná nàà, ó sì tejú mọ ọ̀n, ó ní, “Eléyí nàà wà pẹ̀lú rẹ.”

57 Şùgbọ̀n, ó wí pé, “Ob̀ǹrin yí, ẹ̀mi kò mọ ọ̀n.”

58 Kò pé lẹ̀yìn nàà ẹ̀lòmíràn sì rí i, ó ní, “Ìwọ pẹ̀lú wà nínú wọn.”

Şùgbọ̀n Peteru wí pé, “Ọ̀kùnrin yí, ẹ̀mi kọ.”

59 Ó sì tó bí i wákàtí kan síbẹ̀ ẹ̀lòmíràn tẹ̀numọ ọ̀n, wí pé, “Nítòótọ̀ eléyí nàà wà pẹ̀lú rẹ: nítorí ará Galili ní í ẹ.”

22:49 Lk 22.38.   22:53 Lk 19.47.   22:54 Mt 26.57-58; Mk 14.53-54; Jh 18.12-16.   22:56 Mt 26.69-75; Mk 14.66-72; Jh 18.16-18,25-27.

⁶⁰ Sùgbón Peteru wí pé, “Ọkùnrin yìí, èmi kò mọ ohun tí iwọ n wí!” Lójúkan náà, bí ó tí n wí lẹnu, àkùkọ kọ!

⁶¹ Olúwa sì yípadà, ó wo Peteru. Peteru sì rántí ọrọ Olúwa, bí ó tí wí fún un pé, “**Kí àkùkọ tó kọ, iwọ ó sẹ mi lẹmẹta.**”

⁶² Peteru sì bọ sí òde, ó sọkún kíkorò.

Àwọn ẹsọ n gan Jesu

⁶³ Ó sì ẹ, àwọn ọkùnrin tí wọn mú Jesu, sì fi í ẹ ẹlẹyà, wọn lù ú.

⁶⁴ Nígbà tí wọn sì dì í ní ojú, wọn lù ú níwájú, wọn n bi í pé, “Sotélé! Ta ni ó lù ọ?”

⁶⁵ Wọn sì sọ ọpọ ohun búburú m̀ìrán sí i, láti fi ẹ ẹlẹyà.

Jesu níwájú Pilatu àti Herodu

⁶⁶ Nígbà tí ilẹ̀ sì mọ, ijọ àwọn alágbà àwọn èniyàn péjọpọ, àti àwọn olórí àlùfáà, àti àwọn akòwé, wọn sì fà á lọ sí àjọ wọn, wọn n wí pé,

⁶⁷ “Bí iwọ bá jẹ Kristi náà? Sọ fún wa!”

Ó sì wí fún wọn pé, “**Bí mo bá wí fún yín, ẹyin kì yóò gbàgbọ,**

⁶⁸ **bí mo bá sì bi yín léèrè pèlú, ẹyin kì yóò dá mi lóhùn.**

⁶⁹ Sùgbón láti isinsin yìí lọ ni Ọmọ Èniyàn yóò jókòó lẹwọ ọtún agbára Ọlọrun.”

⁷⁰ Gbogbo wọn sì wí pé, “Iwọ ha ẹ Ọmọ Ọlọrun bí?”

Ó sì wí fún wọn pé, “**Ẹyin wí pé, èmi ni.**”

22:61 Lk 7.13; 22.34.   **22:63** Mt 26.67-68; Mk 14.65; Jh 18.22-24.

22:66 Mt 26.57; Mk 14.53; Lk 22.54.   **22:67** Mt 26.63-66; Mk 14.61-64; Jh 18.19-21.   **22:70** Lk 23.3; Mt 27.11.

71 Wọn sì wí pé, “Èrì wo ni àwa tún n fẹ̀ àwa tìkára wa sá à ti gbọ̀ lẹ̀nu rẹ!”

23

1 Gbogbo ijọ ènìyàn sì dìde, wọn sì fà á lọ sí ọ̀dọ̀ Pilatu.

2 Wọn sì bèrẹ̀ sí fi ẹ̀sùn kàn án, wí pé, “Àwa rí ọ̀kùnrin yìí ó n yí orílẹ̀-èdè wa lẹ̀kàn padà, ó sì n dá wọn lẹ̀kun láti san owó ọ̀de fún Kesari, ó n wí pé, òun tìkára òun ni Kristi ọ̀ba.”

3 Pilatu sì bi í léèrè, wí pé, “Ìwọ̀ ha ni ọ̀ba àwọn Júù?”

Ó sì dá a lóhùn wí pé, “**Ìwọ̀ wí i.**”

4 Pilatu sì wí fún àwọn olórí àlùfàà àti fún ijọ ènìyàn pé, “Èmi kò rí ẹ̀şẹ̀ lẹ̀wọ̀ ọ̀kùnrin yìí.”

5 Wọn sì túbọ̀ tẹ̀numọ̀ ọ̀n pé, “Ó n ru ènìyàn sókè, ó n kọ̀ni káàkiri gbogbo Judea, ó bèrẹ̀ láti Galili tí tí ó fi dé ìhín yìí!”

6 Nígà tí Pilatu gbọ̀ orúkọ Galili, ó béèrè bí ọ̀kùnrin nàà bá jẹ̀ ará Galili.

7 Nígà tí ó sì mọ̀ pé ará ilẹ̀ abẹ̀ àşẹ Herodu ni, ó rán an sí Herodu, ẹnì tí òun tìkára rẹ̀ wà ní Jerusalemu ní àkókò nàà.

8 Nígà tí Herodu, sì rí Jesu, ó yọ gidigidi; nítorí tí ó ti n fẹ̀ rí i pé ó sá à ti n gbọ̀ ìròyìn púpọ̀ nítorí rẹ̀; ó sì n retí láti rí i kí işẹ̀ àmì diẹ̀ ti ọ̀wọ̀ rẹ̀ şe.

9 Ó sì béèrè ọ̀rọ̀ púpọ̀ lẹ̀wọ̀ rẹ̀; şùgbọ̀n kò da a lóhùn rárá.

23:1 Mt 27.1-2; Mk 15.1; Jh 18.28.   **23:2** Lk 20.25.   **23:3** Mt 27.11-12; Mk 15.2-3; Jh 18.29-38; Lk 22.70.   **23:4** Lk 23.14,22,41; Mt 27.24; Jh 19.4,6; Ap 13.28.   **23:8** Lk 9.9; Ap 4.27-28.   **23:9** Mk 15.5.

10 Àti àwọn olórí àlùfáà àti àwọn akòwé dúró, wọn sì ní fi èsùn kàn án gidigidi.

11 Àti Herodu pèlú àwọn ọmọ-ogun rẹ, wọn kẹgàn rẹ, wọn sì ní fi í sẹsín, wọn wọ ọ ní aṣọ dárádára, ó sì rán an padà tọ Pilatu lọ.

12 Pilatu àti Herodu di ọrẹ ara wọn ní ọjọ nàà, nítorí látijọ ọtá ara wọn ni wọn ti jẹ rí.

13 Pilatu sì pe àwọn olórí àlùfáà àti àwọn olórí àti àwọn èniyàn jọ.

14 Ó sọ fún wọn pé, “Èyin mú ọkùnrin yìi tọ mí wá, bí ẹni tí ó ní yí àwọn èniyàn ní ọkàn padà. Sì kiyèsì i, èmí wádíi ẹjọ rẹ níwájú yín èmi kò sì rí ẹbi ẹṣẹ kan lẹwọ ọkùnrin yìi, ní gbogbo nńkan wọnyí tí ẹyin fi èsùn rẹ sùn.

15 Àti Herodu pèlú; ó sá rán an padà tọ wá wá; sì kiyèsì i, ohun kan tí ó yẹ sí ikú ni a kò ṣe látí ọwọ rẹ.

16 Njẹ èmi ó nà án, èmi ó sì fi í sílẹ lọ.”*

18 Wọn sì kígbẹ sókè nígbà kan nàà, pé, “Mú ọkùnrin yìi kúrò, kí o sì dá Baraba sílẹ fún wa!”

19 Ẹni tí a sọ sínú túbú nítorí ọtẹ kan tí a ṣe ní ìlú, àti nítorí ìpàniyàn.

20 Pilatu sì tún bá wọn sọrọ, nítorí ó fẹ dá Jesu sílẹ.

21 Ṣùgbọn wọn kígbẹ, wí pé, “Kàn án mọ àgbélébùú, kàn án mọ àgbélébùú!”

22 Ó sì wí fún wọn lẹmẹta pé, “Èéṣe, búburú kín ni ọkùnrin yìi ṣe? Èmi kò rí ọràn ikú lára rẹ: nítorí

23:11 Mk 15.17-19; Jh 19.2-3. **23:14** Lk 23.4,22,41. **23:16** Lk 23.22; Jh 19.12-14. * **23:16** Àwọn àkòsílẹ àtijọ iwé Luku kan se àfikún ọrọ yìi 17 Ó jẹ àṣà gómìnà látí dá ọkan nínú àwọn ẹlẹwọn Júú sílẹ lẹdọdún, ní àsikò àjọdún irẹkojá. Ẹnikẹni tí àwọn èniyàn bá ti fẹ ni.

23:18 Mt 27.20-23; Mk 15.11-14; Ap 3.13-14; Jh 18.38-40; 19.14-15.

nàà èmi ó nà án, èmi ó sì fi í sílẹ.”

23 Wọn túbọ ọ́ramọ́ igbe nílá, wọn n fẹ́ kí a kàn án mọ́ àgbélébùú, ohùn tiwọn àti ti àwọn olórí àlùfáà borí tirẹ.

24 Pilatu sí fi àṣẹ sí i pé, kí ó rí bí wọn ti n fẹ́.

25 Ó sì dá ẹni tí wọn fẹ́ sílẹ́ fún wọn, ẹni tí a tìtorí ọ̀tẹ̀ àti lpaniyàn sọ sínú túbú; sùgbọn ó fi Jesu lé wọn lọwọ́.

Wọn kan Jesu mọ́ àgbélébùú

26 Bí wọn sì ti n fà á lọ, wọn mú ọ̀kúnrin kan, Simoni ara Kirene, tí ó n ti ìgbèríko bọ, òun ni wọn sì gbé àgbélébùú nàà lé, kí ó máa rù ú lọ tẹ́lẹ́ Jesu.

27 Ìjọ èniyàn púpọ́ ni ó n tọ́ ọ́ lẹ́yìn, àti àwọn obìnrin, tí n pòhùnréré ẹ̀kún,

28 sùgbọn Jesu yíjú padà sí wọn, ó sì wí pé, “**Ẹyin ọ̀mọ̀bìnrin Jerusalem, ẹ má sọkún fún mi, sùgbọn ẹ sọkún fún ara yín, àti fún àwọn ọ̀mọ́ yín.**

29 Nítorí kíyèsì i, ọ̀jọ́ n bọ ní ẹ̀yí tí ẹ̀yin ó wí pé, ‘Ìbùkún ni fún àgàn, àti fún inú tí kò bímọ́ rí, àti fún ọ̀mú tí kò fún ni mu rí!’

30 Nígba nàà ni

“wọn ó bèrẹ́ sí wí fún àwọn òkè kéékèèké pé, “Yí lù wá!”

Sí àwọn òkè nílá, “Bò wá mọ̀lẹ́!””

31 Nítorí bí wọn bá n ṣe nńkan wọ̀nyí sára igi tútù, kí n a ó ṣe sára igi gbígbe?”

32 Àwọn méjì mǐràn bákán nàà, àwọn arúfin, ni wọn sì fà lọ pẹ̀lú rẹ́ látí pa.

23:23 Mt 27:26; Mk 15:15.

23:26 Mt 27:32; Mk 15:21; Jh 19:17.

23:28 Lk 21:23-24; 19:41-44.

³³ Nígba tí wọn sì dé ibi tí a n pè ní Agbárí, níbè ni wọn gbé kàn án mọ̀ àgbélébùú, àti àwọn arúfin náà, òkan ní ọ̀wọ̀ ọ̀tún, àti òkan ní ọ̀wọ̀ òsì.

³⁴ Jesu sì wí pé, “**Baba, dáríjì wọn; nítorí tí wọn kò mọ̀ ohun tí wọn n ẹ̀.**” Wọn di ibò láti pín aṣọ̀ rẹ̀ láàrín ara wọn.

³⁵ Àwọn èniyàn sì dúró láti wòran. Àti àwọn ìjòyè pẹ̀lú wọn, wọn n yọ̀ sùtì sí i, wí pé, “Ó gba àwọn èlómíràn là; kí ó gbara rẹ̀ là, bí ó bá ẹ̀ Kristi, àyànfẹ̀ Olọ̀run.”

³⁶ Àti àwọn ọ̀mọ̀-ogun pẹ̀lú n fi í ẹ̀ ẹ̀lẹ̀yà, wọn tò ọ̀ wá, wọn n fi ọ̀tí kíkàn fún un.

³⁷ Wọn sì n wí pé, “Bí ìwọ̀ bá ẹ̀ ọ̀ba àwọn Júù, gba ara rẹ̀ là.”

³⁸ Wọn sì kòwé àkọ̀lé sí ìgbèrì rẹ̀ ní èdè Giriki, àti tí Latin, àti tí Heberu pé:

Èyí ni Ọ̀ba àwọn Júù.

³⁹ Àti òkan nínú àwọn arúfin tí a gbé kọ̀ n fi ẹ̀ ẹ̀lẹ̀yà wí pé, “Bí ìwọ̀ bá ẹ̀ Kristi, gba ara rẹ̀ àti àwa náà là.”

⁴⁰ Şùgbọ̀n èyí èkejì dáhùn, ó n bá a wí pé, “Ìwọ̀ kò bẹ̀rù Olọ̀run, tí ìwọ̀ wà nínú ẹ̀bi kan náà?”

⁴¹ Ní tiwa, wọn jàre nítorí èrè ohun tí àwa ẹ̀ ni à n jẹ̀, şùgbọ̀n ọ̀kúnrin yí kò ẹ̀ ohun búburú kan.”

⁴² Ó sì wí pé, “Jesu, rántí mi nígbà tí ìwọ̀ bá dé ìjọ̀ba rẹ̀.”

⁴³ Jesu sì wí fún un pé, “**Lóòótọ̀ ni mo wí fún ọ̀, lóní ni ìwọ̀ ó wà pẹ̀lú mi ní Paradise!**”

23:33 Mt 27.33-44; Mk 15.22-32; Jh 19.17-24.   **23:34** Ap 7.60; Sm 22.18.   **23:35** Lk 4.23.   **23:36** Mk 15.23; Sm 69.21.   **23:41** Lk 23.4,14,22.   **23:43** 2Kọ 12.3; If 2.7.

Ikú Jesu

44 Ó sì tó ìwòn wákàtí kẹfà ojọ, òkùnkùn sì sù bo gbogbo ilẹ títí ó fi di wákàtí kẹsàrán ojọ.

45 Òòrùn sì sù òòkùn, aṣọ ikélé ti tẹmpili sì ya ní ààrín méjì.

46 Nígba tí Jesu sì kígbẹ lóhùn rara, ó ní, “**Baba, ní ọwọ rẹ ni mo fi ẹmí mi lé!**” Nígba tí ó sì wí ẹyí tan, ó jòwọ ẹmí rẹ.

47 Nígba tí balógun ọrún rí ohun tí ó ẹ, ó yin Ọlọrun lógo, wí pé, “Dájúdájú olódodo ni ọkùnrin yìí!”

48 Gbogbo ìjọ ènìyàn tí ó péjọ láti rí ìran yìí, nígba tí wọn rí ohun tí ó ẹlẹ wọn lu ara wọn ní oókan àyà, wọn sì padà sí ilé.

49 Àti gbogbo àwọn ojúlùmọ rẹ, àti àwọn obìnrin tí n tọ ọ lẹyìn láti Galili wá, wọn dúró lókèèrè, wọn n wo nnkan wọnnyí.

Ìsìnkú Jesu

50 Sì kiyèsì i, ọkùnrin kan tí a n pè ní Josefu, láti ilú àwọn Júù kan tí n jẹ Arimatea. Ó jẹ ọkan nínú àwọn ọmọ ìgbìmọ, ènìyàn rere, àti olóòtítọ.

51 Òun kò bá wọn fi ohùn sí ìmọ àti ìṣe wọn; Ó wá láti Judea, ilú àwọn ará Arimatea, òun pẹlú n retí ìjọba Ọlọrun.

52 Ọkùnrin yìí tọ Pilatu lọ, ó sì tọjọ òkú Jesu.

53 Nígba tí ó sì sọ ọ kalẹ, ó sì fi aṣọ àlà dī í, ó sì tẹ ẹ sínú ibojì tí a gbẹ nínú Òkúta, níbi tí a kò tẹ ẹnikẹni sí rí.

23:44 Mt 27.45-56; Mk 15.33-41; Jh 19.25-30. **23:45** Ek 26.31-35; Hb 9.8; 10.19. **23:46** Sm 31.5. **23:49** Lk 8.1-3; 23.55-56; 24.10. **23:50** Mt 27.57-61; Mk 15.42-47; Jh 19.38-42; Ap 13.29.

54 Ó sì jẹ ọjọ ìpalẹmọ, ọjọ ìsinmi sì kù sí dèdè.

55 Àti àwọn obìnrin, tí wọn bá a ti Galili wá, tí wọn sì tẹlẹ, wọn kíyèsì ibojì náà, àti bí a ti tẹ òkú rẹ sílẹ.

56 Nígà tí wọn sì padà, wọn pèsè ohun olóòórùn dídùn, òróró ìkunra (àti tùràrí tútù); wọn sì sinmi ní ọjọ ìsinmi gégé bí òfin.

24

Àjìnde náà

1 Ní kùtùkùtù òwúrò ọjọ ọsẹ, àwọn obìnrin wá sí ibojì, wọn sì mú ìkunra olóòórùn dídùn ti wọn tí pèsè sílẹ wá.

2 Òkúta ti yí kúrò ní ẹnu ibojì.

3 Nígà tí wọn sì wọ inú rẹ, wọn kò rí òkú Jesu Olúwa.

4 Bí wọn ti dààmú kiri níhà ibẹ, kíyèsì i, àwọn ọkùnrin méjì aláṣọ dídán dúró ti wọn.

5 Nígà tí ẹrù ñ bà wọn, tí wọn sì dojúbolẹ, àwọn angẹli náà bi wọn pé, “Èéṣe tí ẹyin fi ñ wá aláàyè láàrín àwọn òkú?”

6 Kò sí níhìn-ín yìí, ṣùgbọ́n ó jìnde; ẹ rántí bí ó ti wí fún yín nígbà tí ó wà ní Galili.

7 Pé, ‘**A ó fi Omọ Ènìyàn lé àwọn ènìyàn ẹlẹṣẹ lẹwọ, a ó sì kàn án mọ àgbélébùú, ní ọjọ kẹta yòò sì jìnde.**’”

8 Wọn sì rántí ọrọ rẹ.

9 Wọn sì padà ti ibojì wá, wọn sì ròyìn gbogbo nńkan wọnyí fún àwọn mọkànlá, àti fún gbogbo àwọn iyókù.

10 Maria Magdalene, àti Joanna, àti Maria iyá Jakòbu, àti àwọn mìíràn pèlú wọn sì ni àwọn tí ó ròyìn nńkan wònyí fún àwọn aposteli.

11 Orò wònyí sì dàbí ìṣokúṣọ lójú wọn, wọn kò sì gbà wọn gbọ.

12 Nígba náà ni Peteru dide, ó sùré lọ sí ibojì; nígba tí ó sì bèrẹ, ó rí aṣọ àlà lẹ̀tẹ̀ fúnra wọn, ó sì padà lọ sí ilé rẹ, ẹnu yà á sí ohun tí ó ẹ.

Ní ojú ọ̀nà sí Emmausi

13 Sì kiyèsì i, àwọn méjì nínú wọn n lọ ní ojọ náà sí iletò kan tí a n pè ní Emmausi, tí ó jìnnà sí Jerusalemu níwọn ọgọta ibùsọ.

14 Wọn n bá ara wọn sọrọ gbogbo nńkan wònyí tí ó ṣẹlẹ.

15 Ó sì ẹ, bí wọn ti n bá ara wọn sọrọ, tí wọn sì n bá ara wọn jíròrò, Jesu tìkára rẹ sún mọ wọn, ó sì n bá wọn rìn lọ.

16 Sùgbón a rú wọn lójú, kí wọn má le mọ ọn.

17 Ó sì bi wọn pé, **“Orò kín ni ẹyin n bá ara yín sọ, bí ẹyin ti n rìn?”**

Wọn sì dúró jẹ, wọn fajúro.

18 Ọkan nínú wọn, tí a n pè ní Kileopa, sì dáhùn wí fún un pé, “Àlejò sá à ni iwọ ní Jerusalemu, tí iwọ kò sì mọ ohun tí ó ẹ níbẹ ní ojọ wònyí?”

19 Ó sì bi wọn pé, **“Kín ni?”**

Wọn sì wí fún un pé, “Ní ti Jesu ti Nasareti, ẹni tí ó jẹ wòlù, tí ó pọ ní ịṣe àti ní ọrọ níwájú Ọlọrun àti gbogbo ènìyàn,

20 àti bí àwọn olórí àlùfàà àti àwọn alàgbà wa ti fi òun lé wọn lówọ láti dá a lẹbi ikú, àti bí wọn ti kàn án mọ àgbélébùú.

21 Bẹẹ ni òun ni àwa ti ní ìrètí pé, òun ni ìbá dá Israeli ní ìdè. Àti pẹ̀lú gbogbo ǹnkan ẁnnyí, òní ni ó di ojọ kẹta tí ǹnkan ẁnnyí ti şelẹ.

22 Àwọn obìnrin kan pẹ̀lú nínú egbé wa, tí wọn lọ si ibojì ní kùtùkùtù, sì wá yà wá lẹnu,

23 nígbà tí wọn kò sì rí òkú rẹ, wọn wá wí pé, àwọn rí ìran àwọn angẹli tí wọn wí pé, ó wà láààyè.

24 Àti àwọn kan tí wọn wà pẹ̀lú wa lọ sí ibojì, wọn sì rí i gẹgẹ bí àwọn obìnrin nàà ti wí, şùgbọn òun tikára rẹ ni wọn kò rí.”

25 Ó sì wí fún wọn pé, “Èyin tí òye kò yé, tí ẹ̀ sì yigbì ní àyà láti gba gbogbo èyí tí àwọn wòlù ti wí gbọ,

26 kò ha yẹ kí Kristi ó jìyà ǹnkan ẁnnyí kí ó sì wọ inú ògo rẹ lọ.”

27 Ó sì bẹrẹ láti Mose àti gbogbo àwọn wòlù wá, ó sì tùmọ ǹnkan fún wọn nínú ìwé mímọ gbogbo nípa ti ara rẹ.

28 Wọn sì súnmọ ìletò tí wọn n ́ lọ, ó sì şe bí ẹni pé yòò lọ sí iwájú.

29 Wọn sì rọ ọ, pé, “Bá wa dúró: nítorí ó di ojọ alẹ, ojọ sì kojá tán.” Ó sì wọlé lọ, ó bá wọn dúró.

30 Ó sì şe, bí ó ti bá wọn jókódó ti oúnjẹ, ó mú àkàrà, ó sùre sí i, ó sì bù ú, ó sì fi fún wọn.

31 Ojú wọn sì là, wọn sì mọ ọn, ó sì nù mọ wọn ní ojú.

32 Wọn sì bá ara wọn sọ pé, “Okàn wa kò ha gbiná nínú wa, nígbà tí ó n bá wa sọrọ tí ó sì n tùmọ̀ ìwé mímọ̀ fún wa!”

33 Wọn sì dìdè ní wákàtí kan náà, wọn padà lọ sí Jerusalemu, wọn sì bá àwọn mọ̀kànlá péjọ, àti àwọn tí n bẹ̀ lódò wọn.

34 Wọn sì wí pé, “Olúwa jínde nítòótọ̀, ó sì ti fi ara hàn fún Simoni!”

35 Àwọn náà sì ròyìn ǹnkan tí ó ẹ̀ ní ọ̀nà, àti bí ó ti di mí mọ̀ fún wọn ní bíbu àkàrà.

Jesu fi ara han àwọn ọmọ-ẹyin rẹ

36 Bí wọn sì ti n sọ ǹnkan wònyí Jesu tìkára rẹ̀ dúró láàrín wọn, ó sì wí fún wọn pé, “**Àlàáfìà fún yín.**”

37 Sùgbón àyà fò wọn, wọn sì wárìrì, wọn ẹ̀ bí àwọn rí ẹ̀mí kan.

38 Ó sì wí fún wọn pé, “**Èéşẹ̀ tí ara yín kò lélẹ̀? Èé sì ti ẹ̀ tí èròkèrò fi n sọ nínú ọkàn yín?**

39 **Ẹ wo ọwọ̀ mi àti ẹşẹ̀ mi, pé ẹ̀mi tìkára mi ni! Ẹ di mímú kí ẹ̀ wò ó nítorí tí iwín kò ní ẹran àti egungun lára, bí ẹyin ti rí tí ẹ̀mi ní.**”

40 Nígbà tí ó sì wí bẹ̀ẹ̀ tan, ó fi ọwọ̀ àti ẹşẹ̀ rẹ̀ hàn wọn.

41 Nígbà tí wọn kò sì tí ì gbàgbọ̀ fún ayọ̀, àti fún ìyanu, ó wí fún wọn pé, “**Ẹyin ní ohunkóhun jíjẹ níhìn-ín yíí?**”

42 Wọn sì fún un ní ẹja tí a fi oyin sè.

43 Ó sì gbà á, ó jẹ ẹ̀ lójú wọn.

44 Ó sì wí fún wọn pé, “Wònyí ni ọ̀rọ̀ tí mo sọ̀ fún yín, nígbà tí èmí ti wà pẹ̀lú yín pé, a ní láti mú ohun gbogbo ẹ̀, tí a ti kọ̀ nínú ọ̀fin Mose, àti nínú ìwé àwọn wòlfi, àti nínú Saamu, nípasẹ̀ mi.”

45 Nígbà náà ni ó ń wọn ní iyè, kí ìwé mímọ̀ lè yé wọn.

46 Ó sì wí fún wọn pé, “Bẹ̀ẹ̀ ni a ti kòwé rẹ̀, pé: kí Kristi jìyà, àti kí ó sì jínde ní ọ̀jọ̀ kẹ̀ta kúrò nínú òkú,

47 àti pé kí a wàásù ìrònúpìwàdà àti idárijì ẹ̀sẹ̀ lórúkọ̀ rẹ̀, ní orílẹ̀-èdè gbogbo, bẹ̀rẹ̀ láti Jerusalemu lọ.

48 Ẹ̀yin sì ni ẹ̀lẹ̀rìí ǹnkan wònyí.

49 Èmi yòò rán ohun tí Baba mi ẹ̀ ilé́rì sí yín, ẹ̀gbẹ̀n ẹ̀ jókòó ní ilú Jerusalemu, títi a ó fífi agbára wò yín, láti òkè ọ̀run wá.”

Ìgòkè re ọ̀run

50 Ó sì mú wọn jáde lọ títi wọn fẹ̀rẹ̀ dé Betani, nígbà tí ó sì gbé ọ̀wọ̀ rẹ̀ sókè, ó sùre fún wọn.

51 Ó sì ẹ̀, bí ó ti ń sùre fún wọn, ó yà kúrò lẹ̀dọ̀ wọn, a sì gbé e lọ sí ọ̀run.

52 Wọn sì foríbalẹ̀ fún un, wọn sì padà lọ sí Jerusalemu pẹ̀lú ayọ̀ púpọ̀.

53 Wọn sì wà ní tẹ̀pili nígbà gbogbo, wọn ní fi iyìn, àti ìbùkún fún Ọ̀lọ̀run.

24:44 Lk 24.26-27; Ap 28.23.   24:46 Ho 6.2; 1Kọ 15.3-4.   24:47
 Ap 1.4-8; Mt 28.19.   24:49 Ap 2.1-4; Jh 14.26; 20.21-23.   24:51
 Ap 1.9-11.   24:52 Ap 1.12-14.

**Biblica® ní oore ọfẹ láti lo Bíbélì Mímọ ní Èdè
Yorùbá Ọde-Ọní**
**Yoruba: Biblica® ní oore ọfẹ láti lo Bíbélì Mímọ ní Èdè
Yorùbá Ọde-Ọní (Bible)**

copyright © 2017 Biblica, Inc.

Language: Yorùbá

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open Yoruba Contemporary Bible™

Copyright © 2009, 2017 by Biblica, Inc.™

Used with permission. All rights reserved worldwide.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

All content on open.bible is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 License (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>).

You are free to:

Share – copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt – remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially

Under the following conditions:

Attribution – You must attribute the work as follows: “Original work available for free at www.biblica.com and open.bible” Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike – If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Use of trademarks: Biblica® is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. and may not be included on any derivative works. Unaltered content from open.bible must include the Biblica® trademark when distributed to others. If you alter the content in any way, you must remove the Biblica® trademark before distributing your work.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this

translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-12-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 19 Sep 2023
de909672-7c71-5683-96dd-f0d21f08d35f